

Gemeentebegroting 2010

Programmaplan

mw. J. Bouma
Middelen

Telefoon 0518 - 409269
j.bouma@hetbildt.nl

oktober 2009

Index

Onderwerp

Bladzijde

Algemene beschouwingen / aanbiedingsbrief 2

Programma's

Programma 0 Algemeen Bestuur 7

Programma 1 Openbare orde en veiligheid..... 11

Programma 2 Verkeer en openbare ruimte..... 15

Programma 3 Economische zaken 19

Programma 4 Onderwijs..... 22

Programma 5 Cultuur, recreatie en sport..... 27

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening 31

Programma 7 Volksgezondheid en milieu..... 37

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting 42

Programma 9 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien..... 46

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen 53

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 57

Paragraaf Financiering 61

Paragraaf Bedrijfsvoering..... 65

Paragraaf Verbonden partijen..... 70

Paragraaf Grondbeleid..... 76

Paragraaf Lokale heffingen 79

Algemene beschouwingen / aanbiedingsbrief

In de perspectiefnota 2010 t/m 2013 hebben wij aangegeven dat het onduidelijk is hoe de kredietcrisis zich verder zal ontwikkelen. Daarom heeft uw raad bij de vaststelling van deze nota ook besloten om wenselijk nieuw beleid niet mee te nemen.

In de afgelopen periode zijn vele onderwerpen vanuit het Collegeprogramma 2006-2010 gerealiseerd. In de programmabegrotingen van de afgelopen jaren zijn op diverse onderdelen doelstelling "smarter" geformuleerd. De nieuwe gemeenteraad kan hiermee verder gaan. De economische wereld om ons heen is sterk veranderd. Deze veranderingen zijn niet positief van aard. De kredietcrisis en de huidige recessie zijn nationaal voelbaar, op microniveau voor onze burgers en op macroniveau voor ons land en Europa. Bovendien heeft het geleid tot een verslechtering van de financiële positie van onze gemeente door onder andere de verlaging van de algemene uitkering en oplopende bijstandslasten.

Financieel inzicht

Wij zijn voorstander van een financieel verantwoord beleid waarbij extra structurele maatregelen genomen moeten worden als dit noodzakelijk wordt. De verwachting is dat vanaf 2011 forse ombuigingen vanuit het Rijk op de lagere overheden af zullen komen. Daarom komen wij in de 1^e helft van 2010 met een bijgesteld financieel overzicht dat inzicht geeft in de actuele financiële situatie.

Wij stellen voor om te komen met denkrichtingen om de programmabegroting na 2011 structureel sluitend te krijgen door middel van:

- het in kaart brengen van eventuele financiële bijstellingen en bezuinigingen;
- bijstellingen van het bestaande beleid te bezien, en
- efficiency binnen de bedrijfsvoering te onderzoeken.

Voor dit laatste is reeds € 100.000 aan inverdieneffect verwerkt in de raming 2013.

In 2010 kan hiermee rekening worden gehouden bij de opstelling van het collegeprogramma en/of raadsprogramma.

Algemeen beeld

De voorliggende programmabegroting resulteert in een begrotingsoverschot van € **141.278** in 2010. Dit wijkt af van het gepresenteerde positieve saldo € 9.459 bij de perspectiefnota 2010 t/m 2013.

	2010	2011	2012	2013
Perspectiefnota 2010 t/m 2013	€ 9.459	- € 62.740	€ 24.298	€ 99.141
Begroting 2010 e.v. jaren	€ 141.278	€ 71.204	€ 33.939	€ 37.936
Vershil	+ € 131.819	+ € 133.944	+ € 9.641	- € 61.205

De belangrijkste oorzaken/onderwerpen zijn

Verlaging dividenduitkering Essent	- € 15.000	- € 15.000	- € 15.000	- € 15.000
Verlaging opbrengst bouwleges	- € 93.000	- € 93.000	- € 25.000	- € 25.000
GVVP (amendement raad)	-	-	-	- € 50.000
Vervallen reservering behoedzaamheidsreserve e.d.	+ € 196.000	+ € 196.000	-	-
Verhoging specifieke uitkering rijk	+ € 26.000	+ € 26.000	+ € 26.000	+ € 26.000
Totaal	+ € 114.000	+ € 114.000	+ € 14.000	- € 64.000

- 1) door de verkoop van de Essentaandelen in 2009 komt de geraamde dividenduitkering (€ 26.000) te vervallen. Door Essent is een inschatting gemaakt van de dividenduitkeringen aandelen Enexis, Essent Milieu en Publiek Belang Elektriciteitsproductie (€ 11.000). Dus per saldo een verlaging van € 15.000.
- 2) uit de ontwikkeling opbrengst bouwleges in de periode t/m augustus 2009 moet worden geconcludeerd dat de opbrengst bouwleges fors naar beneden bijgesteld moet worden van € 218.000 naar € 125.000 in 2010 en 2011. Vanaf 2012 wordt weer uitgegaan van een verhoging van € 125.000 naar € 193.000. Indien mocht blijken dat ook deze opbrengsten nog te hoog geraamd zijn, zal een vacature Bouw- en woningtoezicht niet of deels worden ingevuld.

- 3) bij de behandeling van de Perspectiefnota heeft de raad besloten de door ons voorgestelde verlaging van het Dorpenfonds in 2010 teniet te doen door het onderzoek naar de rondwegen St.-Annaparochie (uit het GVVVP) te verschuiven van 2010 naar 2013.
- 4) de in de Perspectiefnota voorgestelde reservering van een deel van de algemene uitkering Gemeentefonds (namelijk het deel dat betrekking had op de behoedzaamheidsreserve én de tijdelijke stimuleringsbijdrage) ter grootte van € 194.000 is achterwege gelaten.

Begroting 2010

Naast de verwerking van de Perspectiefnota 2010 t/m 2013 en de hiervoor genoemde nieuwe inzichten na de vaststelling van de perspectiefnota is er geen rekening gehouden met prijsstijgingen. Achterliggende gedachte hierbij is dat de begroting 2009 is opgesteld rekening houdend met 3% inflatie. Dit blijkt achteraf 1,25% te zijn (bron: septembercircularis gemeentefonds 2009). Voor 2010 wordt een inflatie% van 0,75% verwacht. Ten opzichte van 2008 is er in 2010 dus per saldo al sprake van 3% verhoging van de budgetten in plaats van de 2% waarop de algemene uitkering gebaseerd wordt.

Het voorgaande betekent dat wij de opbrengsten uit leges en belastingen óók niet verhoogd hebben met een inflatiepercentage (ten opzichte van 2009).

De opbrengst uit bouwleges is naar beneden bijgesteld, volgens de tabel hiervoor. De belastingvoorstellen waarin de opbrengsten naar tarieven worden omgerekend zullen later in het jaar aan uw raad worden voorgelegd. Logischerwijs zullen de lokale lasten voor de burgers niet stijgen ten opzichte van 2009.

In de begroting is wel rekening gehouden met een loonstijging van 1,5% (mede in verband met stijging van de ABP-premies) voor de ambtelijke organisatie en het dagelijks bestuur.

Meerjarenraming 2010 t/m 2013

Programma lasten	2010	2011	2012	2013
0 Algemeen Bestuur	€ 2.277.827	€ 2.229.657	€ 2.204.153	€ 2.193.807
1 Openbare orde en veiligheid	€ 595.403	€ 591.205	€ 584.779	€ 588.462
2 Verkeer en openbare ruimte	€ 2.458.183	€ 2.551.939	€ 2.551.324	€ 2.604.018
3 Economische zaken	€ 95.538	€ 93.407	€ 92.845	€ 92.405
4 Onderwijs	€ 1.595.580	€ 1.567.615	€ 1.556.577	€ 1.542.039
5 Cultuur, recreatie en sport	€ 1.590.328	€ 1.563.465	€ 1.463.483	€ 1.361.041
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	€ 9.042.031	€ 8.978.954	€ 8.967.177	€ 8.965.735
7 Volksgezondheid en milieu	€ 2.896.099	€ 2.818.487	€ 2.797.645	€ 2.815.613
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	€ 1.037.216	€ 883.875	€ 867.883	€ 848.449
9 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien*	€ 1.182.468	€ 930.205	€ 929.735	€ 929.287
	€ 22.770.673	€ 22.208.809	€ 22.015.602	€ 21.940.854
Programma baten	2010	2011	2012	2013
0 Algemeen Bestuur	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
1 Openbare orde en veiligheid	€ 11.050	€ 11.050	€ 11.050	€ 11.050
2 Verkeer en openbare ruimte	€ 1.415	€ 1.415	€ 1.415	€ 1.415
3 Economische zaken	€ 18.881	€ 16.922	€ 19.581	€ 19.581
4 Onderwijs	€ 76.301	€ 76.301	€ 76.301	€ 76.301
5 Cultuur, recreatie en sport	€ 20.396	€ 20.396	€ 20.396	€ 20.396
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	€ 5.409.616	€ 5.409.616	€ 5.409.616	€ 5.409.616
7 Volksgezondheid en milieu	€ 2.118.726	€ 2.111.601	€ 2.112.563	€ 2.111.738
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	€ 131.123	€ 131.123	€ 199.123	€ 199.123
9 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien*	€ 14.944.443	€ 14.321.589	€ 14.019.496	€ 13.949.570
	€ 22.911.951	€ 22.280.013	€ 22.049.541	€ 21.978.790
Resultaat na bestemming	€ 141.278	€ 71.204	€ 33.939	€ 37.936

* inclusief de mutaties in de reserves

De meerjarenraming is zoals gebruikelijk opgesteld in constante prijzen. Met andere woorden, er wordt na 2010 geen rekening gehouden met loon- en prijsstijgingen in de uitgaven en inkomsten.

De lasten dalen ten opzichte van 2010 door:

- dalende kapitaallasten bij op de diverse programma's, en
- incidentele lasten in 2010 e.v. jaren die veelal vanuit perspectiefnota's zijn opgenomen.

In de raming van de baten is rekening gehouden met:

- verhoging van de opbrengst bouwleges in 2012 en 2013 t.o.v. 2010 en 2011;
- de ontwikkeling in de algemene uitkering op basis van de septembercirculaire 2009;
- de ontwikkeling in de integratie-uitkeringen en specifieke uitkeringen op basis van de septembercirculaire 2009 en de meeste recente beschikkingen;
- de incidentele onttrekkingen aan de reserves in 2010 e.v. jaren die gerelateerd zijn aan incidentele uitgaven.

Wellicht ten overvloede merken wij op dat er geen rekening is gehouden met financiële gevolgen van de nog te nemen raadsbesluiten over de huisvesting van de Ulbe van Houtenschool.

Ontwikkeling eigen vermogen gemeente

	begin 2010	begin 2011	begin 2012	begin 2013
Algemene reserve	€ 5.916.158	€ 6.194.240	€ 6.803.285	€ 7.412.330
Bestemmingsreserve's	€ 2.789.943	€ 2.583.624	€ 2.274.072	€ 2.186.896
TotalenI	€ 8.706.101	€ 8.777.864	€ 9.077.357	€ 9.599.227

De algemene reserve stijgt ieder jaar door de toevoeging van (bespaarde) rente. In 2010 vinden er nog onttrekkingen voor incidentele uitgaven plaats (overeenkomstig de Perspectiefnota 2010 t/m 2012). De bestemmingsreserve's dalen door de uitgaven die daarop betrekking hebben.

Ontwikkeling gemeentefonds en de uitkeringen daaruit.

In voorgaande jaren zijn wij voor wat betreft de raming van de algemene uitkering terughoudend omgegaan met de ontwikkeling (lees stijging) in basisgegevens zoals aantal inwoners, woonruimten e.d. In de raming 2010 en volgende jaren zijn de door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gehanteerde prognoses gehanteerd, met uitzondering van het aantal bijstandsontvangers. Hiervoor is het aantal gehanteerd dat de dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest gebruikt voor het ramen van de uitgaven. Op deze wijze is er aansluiting tussen de inkomsten en uitgaven.

Tijdens het afronden van de begroting is de septembercirculaire Gemeentefonds 2009 gepubliceerd. De raming van de uitkeringen gemeentefonds zijn hierop aangepast. Aan de toevoeging van budgetten aan het gemeentefonds zijn ook nieuwe taken voor de gemeente verbonden. Hierover zullen de komende maanden mogelijk voorstellen aan uw raad worden voorgelegd. Het betreft hier:

- versterking toezicht en handhaving kwaliteit gastouderopvang;
- toezicht en handhaving kwaliteit peuterspeelzalen;
- gemeentelijke lijkschouwer bij melding euthanasie, en
- modernisering GBA

Het positief saldo biedt hiervoor nog ruimte in de komende jaren.

Burgemeester en Wethouders
van de gemeente het Bildt.

HET PROGRAMMAPLAN 2010

Programma 0 Algemeen Bestuur

Algemeen

Het doel van dit programma is het versterken van de kwaliteit van het gemeentebestuur in het algemeen, en het versterken relaties tussen dat bestuur en de burger in het bijzonder. Dit betekent dat in dit programma de focus ligt op optimale toerusting van het bestuur voor hun taakuitoefening, samenwerking met medeoverheden, kwaliteit van gemeentelijke dienstverlening en een informatieve en interactieve bestuursstijl.

Het programma omvat bestuursondersteuning en financieel beheer, dienstverlening, bezwaar- en klachtenbehandeling, communicatiebeleid, burgerbetrokkenheid (inclusief ontwikkeling dorpsvisies) en bestuurlijke samenwerking.

Wat willen we in 2010 bereiken

- Klantgerichte dienstverlening naar de diverse doelgroepen.
- De raad goed in de gelegenheid stellen de controlerende en kaderstellende rol uit te voeren.
- Het college en de burgemeester beter in staat stellen hun wettelijke taken en het dagelijks bestuur te verrichten, waaronder de uitvoering van de besluiten van de raad.
- Relaties en doelgroepen beter informeren en betrekken bij beleid en handelen.
- Gekend worden als een open, betrokken, toegankelijke en professionele organisatie.
- Gekend worden als Millennium- en Fairtradegemeente. Er worden twee projecten i.s.m. Humana ondersteund, gericht op kinderen en schoon water. De scholen op het Bildt zijn bij deze projecten betrokken. Uitwerking van Fair Trade en versterking duurzaamheid conform campagneprogramma 2009 t/m 2015.
- Kwalitatief goede waardering van het gemeentelijk financieel beleid en de wijze van beheer.
- Meer betrokkenheid van inwoners bij het eigen dorp middels via Verenigingen van Plaatselijk Belang ontwikkelde dorpsvisies.
- Toekomstbestendige gemeentelijke organisatie middels effectieve samenwerking in Middelsee verband.
- Op 3 maart 2010 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Kijkend naar het verloop van de in 2009 gehouden Europese verkiezingen, waar voor het eerst weer werd gestemd met het potlood i.p.v. stemmachines, wordt er door de NVVB, de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken, op aangedrongen telmachines aan de gemeenten beschikbaar te stellen. Daarnaast wordt voorgesteld om, in verband met de telling en het tijdstip waarop de uitslag bekend kan worden gemaakt, de stembureau's een uur eerder te sluiten. Door het Kabinet moet hierover nog een besluit worden genomen.

Meetbare effecten in 2010

- De gemeente scoort bij het klanttevredenheidsonderzoek in 2011 minimaal het rapportcijfer 7 voor de dienstverlening aan de balie en via de telefoon, en voor de afhandeling van correspondentie.
- De gemeente stelt in 2010 twee nieuwe servicenormen m.b.t. de gemeentelijke dienstverlening vast.
- De gemeente realiseert de voor 2010 gestelde doelen in het kader van het 'campagneprogramma Millenniumgemeente 2009 t/m 2015'.
- De gemeente verkrijgt in 2010 een goedkeurende accountantsverklaring in het kader van rechtmatigheid.
- De gemeente heeft in 2010 zeven dorpen met een eigen dorpsvisie.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Interne en externe klachtenregeling (Raadsbesluit 11-02)
- Nota communicatiebeleid 2005-2009 (Collegebesluit 11-2005)
- Raadscommunicatieplan (Raadsbesluit 09-2009)
- Nota Van Inspraak naar Samenspraak (Raadsbesluit 05-96)
- Verordening Burgerinitiatief (Raadsbesluit 11-2007)
- Nota inzake experiment "RadeRaad" (raadsbesluit 05-2009)
- Notitie inzake Millenniumcampagne / Fair trade (raadsbesluit 12-2008)
- Collegebesluit Servicenormen (Collegebesluit 12-2005)
- Collegeprogramma 2006-2010
- Besluit versterking samenwerking Middelsee Gemeenten (Collegebesluit 09-2009)
- Nota inzake inrichting Programmabegroting (Raadsbesluit 08-2003)
- Nota Grondbeleid en Grondbedrijf (Raadsbesluit 09-2006)
- Beleidsregels verkoop snippergroen (Collegebesluit 02-2008)
- Treasury Statuut (Raadsbesluit 11-2004)
- Delegatie- en Mandateringsbesluit (Collegebesluit 11-2003, sedert gewijzigd)
- Organisatiebesluit (Collegebesluit 03-2007)
- Nota weerstandsvermogen en risicomangement (2007)
- Nota reserves en voorzieningen (2007)
- Nota Lokale heffingen (2008)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Andere Overheid / verbetering dienstverlening

In het tijdvak 2010-2011 wordt een aantal maatregelen van toepassing in het kader van diverse landelijke overheidsprogramma's (NUP). Deze programma's beogen de overheidsdienstverlening aan burgers en bedrijven eenvoudiger en toegankelijker te maken. Het gaat om onder meer de invoering van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen, het BurgerServicenummer, DigiD, het digitale omgevingsloket en de nieuwe GBA (Gemeentelijke Basis Administratie).

Burgerbetrokkenheid

In aansluiting aan het vorige item wordt, mede vanuit het Collegeprogramma 2006-2010, gefocust op versterking van burgerbetrokkenheid bij het bestuur. Dit wordt uitgewerkt in interactieve beleidsvorming, waaronder begrepen digitale informatie en communicatie en het stimuleren van dorpsvisies in het kader van het gemeentelijke beleidsvormingsproces.

Millennium en Fair Trade

Eind 2008 heeft de gemeenteraad ingestemd met het verwerven van de predikaten Millennium gemeente en Fair Trade gemeente. Uit de acht Millenniumdoelen is gekozen voor doelen 7 (meer mensen leven in een duurzaam milieu) en 8 (meer eerlijke handel, schuldverlichting en hulp) Om deze twee doelen te realiseren zijn drie speerpunten bepaald: ontwikkelingsproject i.s.m Humana, uitwerking Fairtrade en versterking duurzaamheid door beleid en eigen organisatie.

Samenwerking met medeoverheden

In 2007 is een convenant afgesloten tussen de colleges van de Middelsee Gemeenten. In 2009 is door de colleges een besluit tot verdere uitbouw van samenwerking genomen. Dit besluit ziet op bundeling van de ambtelijke organisaties op een achttal taakvelden. Het daarmee te bereiken schaalvoordeel moet eraan bijdragen dat de vier gemeenten de toenemende taken waarvoor zij staan efficiënt en effectief kunnen (blijven) uitvoeren.

Wat gaan wij er voor doen

- De gemeente hanteert een communicatieplan, inclusief activiteitenplanning, en stelt dit jaarlijks bij. In 2010 wordt een 'huisstijlboek' opgeleverd, dat handvatten geeft voor van de verbetering schriftelijke communicatie.
- De gemeente doet structureel (twee jaarlijks) onderzoek naar klanttevredenheid en het functioneren van de gemeente in haar verschillende rollen. In 2010 wordt het naar aanleiding van het in 2009 gehouden onderzoek opgestelde verbeterplan uitgevoerd. In 2011 vindt het eerstvolgende klanttevredenheidsonderzoek plaats.
- De gemeente hanteert servicenormen, waarin afspraken worden gemaakt over hoe de gemeente diensten verleent en omgaat met haar relaties. In 2010 wordt het aantal servicenormen uitgebreid met tenminste twee.
- De gemeente werkt aan "digitale dienstverlening en digitaal communiceren" vanuit de centrale stelling, dat digitalisering toegevoegde waarde heeft voor toegankelijkheid voor burgers en bedrijven van dienstverlening, informatie en communicatie. In 2010 worden aan het digitale gemeenteloket tenminste vier nieuwe producten toegevoegd.
- De gemeente realiseert de voor 2010 gestelde campagne-doelen i.h.k.v millennium en fair trade.
- De gemeente werkt het in 2009 vastgestelde raadscommunicatieplan uit in specifieke instrumenten die de raad beter in staat moet stellen zijn boodschap over te brengen.
- De gemeente maakt in 2010 een invoeringsplan voor de (verdere) samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten.
- De gemeente evalueert in 2010 de werking en effectiviteit van het in 2007 ingestelde Dorpenfonds dat stimulering van dorpsvisies beoogt.

- Jaarlijks worden de verplichtingen uit de planning en controlecyclus goed en op tijd nagekomen:

Voorjaarsnota / perspectiefnota	uiterlijk in juni
Begroting	uiterlijk in oktober
Jaarstukken (rekening)	uiterlijk in juni
Tussentijdse bestuursrapportages	elk triaal
- Jaarlijks wordt voldaan aan de eisen van financieel toezicht;
 - De begroting is in materieel evenwicht en de meerjarenraming kent een structureel evenwicht in de meerjarenraming;
 - Bij de jaarstukken wordt een goedkeurende accountantsverklaring verkregen inzake getrouwheid en rechtmatigheid;
 - De provinciale toezichthouder houdt repressief toezicht.Periodiek wordt voldaan aan de kwaliteitsbeoordeling door derden (deelprocessen);
 - Uitvoering wet waardering onroerende zaken: beoordeling door waarderingskamer;
 - Uitvoering verplichte informatieverstrekking aan derden: beoordeling door CBS.
- De implementatie van de doelmatig- en doeltreffendheidsonderzoeken wordt bij voorkeur in Middelsee verband uitgevoerd.
- Er wordt, in het kader van opstart nieuwe raadsperiode, in uiterlijk maart 2010 een herijkt financieel meerjarenperspectief ("opmaatnotitie") opgeleverd.
- Er vindt in 2010 herziening van de bestaande financiële verordening plaats (actualisering en eventuele stroomlijning i.v.m Middelsee samenwerking)

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	1.787.195	1.918.311	2.137.139	2.277.827	2.229.657	2.204.153
Structureel	158.348	218.828	140.688	-48.169	-25.504	-10.347
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	1.945.543	2.137.139	2.277.827	2.229.657	2.204.153	2.193.807
BATEN						
Ongewijzigd beleid	141.150	166.650	180.000	180.000	180.000	180.000
Structureel	54.681	13.350	0	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	195.831	180.000	180.000	180.000	180.000	180.000
Per saldo nadelig	1.749.712	1.957.139	2.097.827	2.049.657	2.024.153	2.013.807
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6001100 Raad en eventuele raadscommissies	216.950	0	-216.950
6001200 Burgemeester en wethouders	467.875	0	-467.875
6001300 Functionele commissies	7.152	0	-7.152
6002100 Bestuurssecretariaat	135.490	0	-135.490
6002200 Juridische zaken	45.247	0	-45.247
6002300 Bestuursondersteuning	616.222	0	-616.222
6002400 Voorlichting en promotie	136.474	0	-136.474
6002500 Representatie	25.608	0	-25.608
6003100 Burgerzaken	303.419	0	-303.419
6003101 Straatnaamgeving en huisnummering	12.584	0	-12.584
6003200 Verkiezingen en referenda	35.108	0	-35.108
6004100 Leges burgerzaken	47.000	180.000	133.000
6005100 Bestuurlijke samenwerking	52.337	0	-52.337
6005200 Internationale samenwerking	4.576	0	-4.576
6006100 Raadsgriffie en rekenkamerfunctie	171.785	0	-171.785
Totaal	2.277.827	180.000	-2.097.827

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Ontwikkeling kapitaallasten	-	2.759
Ontwikkeling apparaatslasten (inkl. OR-faciliteiten)	+	99.669
Millenium-gemeente	+	9.984
OR-faciliteiten (niet apparaatslasten)	+	11.000
Salarissen, sociale lasten, scholing bestuur	+	13.666
Bestuurlijke samenwerking	+	15.000
Incidentele budgetten 2009 (diversen)	-	13.180
Verkiezingen en referenda	+	4.600
Diversen (overige goederen en diensten)	+	2.708
Totaal lasten	+	140.688

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Algemeen

Het doel van het programma is het versterken van zowel de objectieve veiligheid (afname van de kans dat zich een feitelijk gebeurtenis voordoet die de veiligheid aantast) als de subjectieve veiligheid (het veiligheidsgevoel van burgers). Uitgangspunt daarbij is een integrale aanpak, waartoe wordt samengewerkt met ketenpartners op zowel lokaal als regionaal niveau.

Het programma omvat brandweezorg, rampenbestrijding, openbare orde en veiligheid, integrale veiligheidszorg, algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten.

NB: voor wat betreft toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving (bouw, milieu, ruimtelijke ordening, veiligheid en APV) geldt, dat alleen de toezichttaak met betrekking tot brandpreventie en gebruiksvergunningen ressorteert onder dit programma. De handhavingstaak op de andere taakvelden valt onder Programma 7 'Volksgezondheid en milieu'.

Wat willen we in 2010 bereiken

Het realiseren van een gemeente waar inwoners zich veilig weten en voelen in de eigen leef- en woonomgeving door:

- Een brandweerorganisatie die voldoende is toegerust (personeel, materieel en huisvesting) om de opgedragen taken volgens de huidige inzichten op een kwalitatief voldoende niveau uit te kunnen voeren;
- Een gemeentelijke organisatie die goed op calamiteiten en rampen is voorbereid;
- Goede bekendheid met lokale objectieve veiligheidsproblemen en veiligheidsrisico's;
- Goede bekendheid met lokale subjectieve veiligheidsgevoelens van burgers.

Meetbare effecten in 2010

- Tenminste 1 bijscholing voor bevelvoerders brandweer en brandweerm medewerkers.
- Tenminste 2 dagdelen realistisch oefenen brandweerm medewerkers.
- Tweejaarlijks een rampenstafoefening met een externe auditor, resulterend in de kwalificatie 'voldoende'.
- Een actueel rampenplan, afgestemd op vereisten vanuit de Veiligheidsregio
- Een 0-meting van het veiligheidsprofiel van de gemeente.
Een (mede op basis van de 0-meting) geactualiseerd en vastgesteld Integraal Veiligheidsplan.
- Tenminste drie overleggen van de zgn. 'driehoek' (openbaar ministerie, politie en gemeente).
- Tenminste acht overleggen van het sociaal team (gemeente en ketenpartners).
- Tenminste acht overleggen van het IVZ-team (burgemeester en politie)
- Effectmelding op basis Bestuursrapportage Politie.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Notitie Samenwerking Brandweer Noordwest Fryslân (Raadsbesluit 01-2007)
- Gemeenschappelijke Regeling Brandweer Noordwest Fryslân (collegebesluit 05-2007)
- Beleidsplan Brandweezorg Noordwest Fryslân 2009-2013
- Notitie Integraal Veiligheidsbeleid 2005-2008 (Raadsbesluit 12-2004)
- Rampenplan het Bildt (Collegebesluit 07-2005)
- Notitie Sociaal Team Middelsee gemeenten (Raadsbesluit 12-2006)
- Nota prostitutiebeleid (Raadsbesluit 09-2000)
- Beleidsnotitie nulbeleid coffeeshops (Besluit burgemeester 11-2004)
- Nota drank- en horecabeleid (Raadsbesluit 09-1992)
- Jaarwerkplan team 9 Middelsee met gemeentelijk aandeel IVZ

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Brandweer

Samenwerking brandweer in Noordwest Fryslân

In 2008 heeft de samenwerking met de andere gemeenten in Noordwest Fryslân vorm en inhoud gekregen. Deze samenwerking is gericht op het verbeteren van de lokale brandweezorg, het verminderen van de kwetsbaarheid van de organisatie(s) en verdere afstemming van beleid en uitvoering. Te behalen doelen zijn vastgelegd in het Beleidsplan Brandweezorg Noordwest Fryslân 2009-2013. Prioriteit voor de gezamenlijke organisatie ligt in 2010 bij het verbeteren van de capaciteit voor opleiden en oefenen en verbetering van operationele informatievoorziening.

Preventie

De aanvankelijke achterstand in de vergunningverlening is weggewerkt. Vrijwel alle vergunningplichtige instellingen hebben een gebruiksvergunning. Hierdoor en door een wetswijziging verschuiven de werkzaamheden naar handhaving van regels die vastgelegd zijn in algemene maatregelen van bestuur. Ingevolge rijksbeleid is de (brede) gebruiksvergunning medio 2007 afgeschaft. Er is een meldingsplicht en een beperkt vergunningstelsel voor in de plaats gesteld, met name gericht op gebouwen met een overnachtingfunctie of waarin minder zelfredzame personen verblijven. Dit vergunningstelsel wordt ingevoegd bij de zogenaamde Omgevingsvergunning. De ingangsdatum daarvan is van rijkswege opgeschort naar, op basis van de nu bekende gegevens, 1 januari 2010.

Veiligheidsregio

De ontwikkeling van de Veiligheidsregio is een landelijke ontwikkeling die impact heeft op de gemeentelijke brandweerorganisatie. Met de samenwerking in Noordwest Fryslân wordt deels aangesloten bij de voorziene ontwikkelingen die voortvloeien uit de Wet op de Veiligheidsregio, waarbij regionale brandweer en GHOR worden samengevoegd, en in een later stadium eventueel de politie zal integreren.

Rampenbestrijding

Ook voor dit taakveld heeft de ontwikkeling van de Veiligheidsregio betekenis. Gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen zullen herzien moeten worden, en de operationele inzet wordt in clusters van gemeenten georganiseerd. De eerste prioriteit is de om de hulpverlening bij rampen en zware ongevallen efficiënter en doelmatiger te laten plaatsvinden.

Openbare Orde en Veiligheid

Veel burgers ervaren de onveiligheid in eigen buurt als een probleem. Het belang van lokaal veiligheidsbeleid wordt inmiddels breed onderkend. Daarom is de Nota Integraal Veiligheidsbeleid door de raad vastgesteld. Op basis daarvan is een eerste aanzet gedaan om in kaart te brengen op welke wijze veiligheidsthema's meer programmatisch opgepakt kunnen worden. In 2009 wordt d.m.v de Veiligheidsmonitor een nulmeting uitgevoerd, op basis waarvan in de toekomst nauwgezet gevolgd kan worden of de veiligheidsinspanningen effectief zijn geweest.

In 2009 is het evaluatierapport inzake het Sociaal Team Middelsee in de colleges van B&W behandeld. De aanbevelingen worden de komende tijd geleidelijk uitgevoerd.

Tussen regering en VNG zijn afspraken gemaakt over 'Burgernet'. In vervolg op een in enkele Friese gemeenten in 2009 gehouden pilot, zullen de overige (Friese) gemeenten aansluiten op 'Burgernet'. In 2009 is de Wet Tijdelijk Huisverbod in werking getreden. Deze wet geeft de burgemeester instrumenten in handen om, bijvoorbeeld in geval van huiselijk geweld, verboden uit te vaardigen.

Wat gaan wij er voor doen

Brandweer

Implementatie samenwerking brandweer Noordwest Fryslân

Voor brandweer het Bildt worden 2 realistische oefeningen gehouden, en aanvullende specifieke functietrainingen.

Beleidsplan brandweezorg

In de periode 2009-2012 wordt uitvoering gegeven aan het in verband van de Brandweer Noordwest opgestelde beleidsplan. In 2010 worden diverse instrumenten opgeleverd die de operationele brandweezorg verbeteren (w.o. actualisatie risicobeeld, handreikingen externe veiligheid, register risicosituaties gevaarlijke stoffen)

Rampenbestrijding

- Het bewerkstelligen van goede planvorming door het opstellen en actueel houden van onder andere het rampenplan en procesdeelplannen.
- Het regelmatig deelnemen (1 x per 2 jaar) aan rampenoefeningen teneinde kennis te vergaren en actueel te houden over rollen en taken bij de uitvoering van de processen.

Integrale Veiligheidszorg

- Het, in samenwerking met de andere Middelsee Gemeenten, opstellen van een Veiligheidsplan op basis van de in 2009 gehouden Veiligheidsmonitor (nulmeting).
- Het vanuit de gemeentelijke regierol initiëren en instandhouden van een relevant netwerk met ketenpartners.
- De invoeren van aanbevelingen n.a.v evaluatie Sociaal Team Middelsee.
- Het doen plaatsvinden van Driehoeksoverleg (gemeente, politie en openbaar ministerie).
- Het doen plaatsvinden van IVZ-overleg (gemeente, politie, overige ketenpartners).
- Het informeren van raad over de uitkomsten van de bestuursrapportage van de politie.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	439.312	590.954	589.473	595.403	591.205	584.779
Structureel	136.231	-1.481	5.931	-4.198	-6.426	3.683
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	575.542	589.473	595.403	591.205	584.779	588.462
BATEN						
Ongewijzigd beleid	16.185	16.185	18.826	11.050	11.050	11.050
Structureel	-2.030	2.641	-7.776	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	14.155	18.826	11.050	11.050	11.050	11.050
Per saldo nadelig	561.387	570.647	584.353	580.155	573.729	577.412
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6120101 Personeel brandweer	159.743	0	-159.743
6120102 Brandblus- en reddingsmiddelen	57.751	0	-57.751
6120103 Brandkranen	13.474	0	-13.474
6120104 Brandweergarages	27.005	5.800	-21.205
6120105 Regionale brandweer	175.240	0	-175.240
6120106 Brandpreventie	696	0	-696
6120200 Rampenbestrijding	28.885	0	-28.885
6140100 Openbare orde en veiligheid	104.191	750	-103.441
6140200 Bijzondere wetgeving	28.420	4.500	-23.920
Totaal	595.405	11.050	-584.353

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Nog niet in te delen uitgaven (nieuwe kapitaallasten)	+	5.932
Ontwikkeling kapitaallasten	-	7.758
Ontwikkeling apparaatskosten	-	9.203
Verschuiving kosten Handhavingsbureau (van m.n. programma 7)	+	29.940
Salarissen, sociale lasten en vergoeding brandweer	-	1.459
Bijdragen openbare orde en veiligheid (o.a. HvD Fryslân)	-	2.292
Diversen (overige goederen en diensten)	-	9.229
Totaal lasten	+	5.931
Verlaging huuropbrengst brandweergarage (vh. ambulancepost)	-	5.135
Vervallen vergoeding kapitaallasten brandpreventie	-	2.641
Totaal baten	-	7.776

Programma 2 Verkeer en openbare ruimte

Algemeen

Het doel van het programma is het zorg dragen voor goede en veilig begaanbare wegen en paden voor alle soorten verkeer binnen het openbare gebied van de gemeente, waarbij minimaal de huidige kwaliteit van de openbare ruimte gehandhaafd blijft.

Wat willen we in 2010 bereiken

1) Algemeen

Bereikbaarheid voor alle vormen van wegtransport van alle dorpen is essentieel, evenals verbetering van het (technisch) onderhoudsniveau en het 'aanzien'. Bij de uitvoering wordt gestreefd naar het zoveel als mogelijk meenemen van wensen van burgers en hun organisaties. Een efficiënte besteding van middelen en het garanderen van een functioneel gebruik staat voorop.

2) Wegbeheer

Gekozen kan worden uit drie technische kwaliteitscriteria: voldoende, matig en onvoldoende met een hierbij behorende planperiode bij voldoende: groter dan 5 jaar, matig: 3 tot 5 jaar en onvoldoende: 0 tot 2 jaar. Concreet resulteert dit in een streven voor de Bildtse wegen naar een kwaliteitsniveau voor een normaal en evenwichtig onderhouden wegennet. Dit niveau zal bij gelijkblijvende middelen en omstandigheden in theorie in 2012 bereikt worden. Jaarlijks zal een toetsing door middel van een inspectie, plaatsvinden, waarbij de effecten van de variabele factoren (als weersomstandigheden, omleidingen, combinatiewerken ed.) zullen kunnen resulteren in aanpassing van de inzet van middelen.

3) Verkeersveiligheid

Aan het in de raad van juli 2009 vastgestelde maatregelenplan zal voor 2010 uitvoering worden gegeven.

4) Groenbeleid

In 2009 is evaluatie van het groenbeleid voorzien. In 2010 (en verder) wordt uitvoering gegeven aan het naar aanleiding daarvan vastgestelde c.q herziene beleid.

Meetbare effecten in 2010:

Ten aanzien van wegbeheer:

De wegen worden jaarlijks door de eigen dienst visueel geïnspecteerd. Eens in de vijf jaar wordt het beheersplan wegen opgesteld aan de hand van de systematiek voor rationeel wegbeheer, zoals deze ontwikkeld is door de stichting CROW (Kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur). Op basis van de vijfjaarlijkse inspectie en aanpassing van het beheersplan voor de verhardingen kan de doelstelling jaarlijks globaal worden getoetst. Op basis van de uitgangspunten als vastgesteld in het beheersplan zal het achterstallig onderhoud in 2012 0% moeten bedragen, welke in het kader van de 5 jaarlijkse toetsing in 2014 kan worden getoetst, of zoveel eerder als de raad mogelijk tussentijds wenst. Op basis van deze 5 jaarlijkse toetsing kan de meerjarenplanning worden bijgesteld.

Ten aanzien van verkeersveiligheid:

De door de rijksoverheid bepaalde doelstelling zijn als volgt:

- in 2010 15% minder doden en 7,5% minder gewonden t.o.v. 2002.
- in 2020 40% minder doden en 30 % minder gewonden t.o.v. 2002.

Voor alle wegen op de gemeente het Bildt geeft dit de volgende cijfers.

Gemeten waarden:

Jaar	2002	2003	2004	2004	2006	2007
Dodelijk	0	0	0	1	1	1
Ziekenhuis	5	1	4	1	7	4
Licht gewond	7	19	11	10	6	6
Totaal	12	20	15	12	14	10

Geprognosticeerde waarden:

Jaar	2008	2009	2010	2011	2012	2020
Dodelijk	0	0	0	0	0	0
Ziekenhuis	4	4	4	4	4	4
Licht gewond	6	6	6	5	5	4
Totaal	10	10	10	9	9	8

¹ heeft betrekking op alle in de gemeente aanwezige wegen; dus ook provinciale. Onderstreepte waarden zijn geprognosticeerde waarden. Gegevens over 2008 thans n.n.b. Bron: SWOV

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Verkeer en vervoer, groen en onderhoud openbare ruimte

- * *Algemeen*
 - Collegeprogramma 2006-2010.
 - Burgerlijk wetboek Art. 6:174 BW en Art. 6:162 BW.
 - Openbare verlichting beleidsnota 2002-2006
- * *Verkeer en vervoer:*
 - Planwet verkeer en vervoer (05-1998) m.n. §4 en §5.
 - Rijksbeleid vastgelegd in de Nota Ruimte (02-2006) en de Nota Mobiliteit (09-2004).
 - Provinciaal Verkeer- en VervoersPlan (03-2006).
 - Gemeentelijk Verkeer- en VervoersPlan (Raadsbesluit juli 2009).
 - Maatregelenplan GVVP het Bildt (Raadsbesluit juli 2009).
 - Gladheidsbestrijdingsplan (2001)
 - Aanpassing organisatiewijze gladheidbestrijding (2004)
- * *Groen:*
 - Groenvisie (november 2009)
 - Plan van aanpak iepziekte (2002)
- * *Onderhoud openbare ruimte:*
 - Rapportage Inspectie en onderhoudskosten 50 kunstwerken (Raadsbesluit 01-2005)
 - Beheersprogramma dg Dialog Wegen van de Grontmij.
 - Openbare verlichting Uitvoeringsplan (2004)
 - Beheersplan wegen (Raadsbesluit 29 oktober 2009, actualisatie voor periode 2010-2014).

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Met betrekking tot verschillende beleidsterreinen binnen dit programma heeft in 2009 een vernieuwing/actualisering van het verkeersbeleid (GVVP) plaatsgevonden. Met het uitvoeringsplan is in 2009 gestart. Voor het nieuwe beleid zijn randvoorwaarden als goede communicatie en breed draagvlak vastgelegd. Het belang van het GVVP is om voor zowel het gemeentebestuur van de gemeente het Bildt als ook voor haar inwoners en bezoekers uit het oogpunt van bereikbaarheid, verkeersveiligheid en de leefomgeving gestreefd wordt naar een optimale inrichting van het gemeentelijke wegennet.

Het doel van het GVVP is het vastleggen van het beleid op het gebied van verkeer en vervoer in de gemeente het Bildt voor een periode tot 2015, dat aansluit bij de (ruimtelijke) ambities die de gemeente heeft, maar eveneens past binnen de kaders die het rijks- en provinciaal beleid stellen in

respectievelijk de Nota Mobiliteit en het provinciaal verkeers- en vervoersplan Fryslân. Om uitvoering te geven aan het gemeentelijke beleid wordt dit vergezeld van een uitvoeringsprogramma met daarin maatregelen en projecten.

Voor wat betreft het onderhoud van openbare ruimten zijn er gewijzigde methoden voor beoordeling van het kwaliteitsniveau het zogenaamde Integraal Beheer Openbare Ruimten (IBOR). Deze methode van meten van beoogde en behaalde resultaten is in meerdere varianten in ontwikkeling. Kort gezegd komt het erop neer dat door middel van visuele beelden de kwaliteit van het openbare gebied op verschillende niveaus kan worden vastgesteld en gemeten.

In dit kader heeft er een oriënterend overleg met de (vorige) gemeenteraad plaatsgevonden om de prioriteiten voor het wegbeheer in beeld te krijgen. Daaruit is voortgekomen dat een technische grondslag het uitgangspunt zal blijven vormen; nuances kunnen worden aangebracht vanuit inbreng via Verenigingen van Plaatselijk Belang en specifieke accenten. Dit heeft in de raad van oktober 2009 een aanpassing van het technische beleid gegeven. De oude systematiek van het geven van cijfers van 1 t/m 5 is vervangen door de meer IBOR benamingen en werkwijze. Gekozen kan worden uit drie technische kwaliteitscriteria: voldoende, matig en onvoldoende met respectievelijk een planperiode van groter dan 5 jaar, 3 tot vijf jaar en 0 tot 2 jaar. Concreet resulteert dit in een streven voor de Bildtse wegen naar een kwaliteitsniveau voor een normaal en evenwichtig onderhouden wegennet.. Dit niveau zal bij gelijkblijvende middelen en omstandigheden in theorie in 2012 bereikt worden. Jaarlijks zal een toetsing plaatsvinden, waarbij de effecten van de variabele factoren (als weersomstandigheden, omleidingen, combinatiewerken ed.) zullen kunnen resulteren in aanpassing van de inzet van middelen.

Wat gaan wij er voor doen

1) Algemeen

Door een goede interactieve communicatie met belangengroeperingen, belanghebbenden en bewoners, de burgers meer betrekken bij de aspecten verkeer en vervoer. De interactieve communicatie bestaat uit het leveren van maatwerk vanuit de te nemen onderhouds- en beheersmaatregelen. Dit krijgt vorm door middel van het verschaffen van informatie over planning, randvoorwaarden e.d., het vragen om inspraak betreffende de uit te voeren maatregelen binnen de gestelde beleidskaders en terugkoppeling aan betrokkenen.

Financiën worden meer in overeenstemming gebracht met de onderhoudsvraag door middels combinatie van werkzaamheden geld vrij te maken voor intensiever onderhoud.

Er vindt adequate klachtenregistratie plaats.

2) Wegbeheer

Bij het onderhoud openbare ruimte is de inzet van middelen qua onderhoud gericht op preventief onderhoud i.p.v. curatief. Met andere woorden; het voorkomen van klachten en kapitaalsvernietiging. Bepaald is dat in de eerste helft van elk jaar een inspectie zal plaatsvinden, de jaarlijkse budgetten in de begroting worden opgenomen als bestemmingsreserve, de budgetten jaarlijks worden aangepast volgens de prijsstijgingen en de areaaluitbreidingen (uitbreidingsplannen). In 2009 is een onderhoudsplan wegen voor de periode van 5 jaar gemaakt om te komen tot een nadere onderbouwing van de financiële middelen voor de wegen tot 2014. In 2010 zal dit na nadere inspecties leiden tot een gedegen onderhoudsprogramma 2010, conform een jaarlijkse cyclus van inspectie en onderhoud.

3) Verkeersveiligheid

In 2009 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) vastgesteld. Er is gekozen voor een brede en interactieve benadering, zodat door inspraak en overleg gestuurd kan worden op een zo breed mogelijk draagvlak. Tevens is aansluiting bij het beleid van rijk en provincie gezocht. In 2010 zal het vastgestelde maatregelenplan ten uitvoer worden gebracht.

4) Groen

In 2009 is evaluatie van het groenbeleid voorzien. In 2010 (en verder) wordt uitvoering gegeven aan het naar aanleiding daarvan vastgestelde c.q herziene beleid.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	1.729.806	1.543.835	2.524.576	2.458.183	2.551.939	2.551.324
Structureel	-10.874	980.741	-66.393	93.756	-615	52.694
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	1.718.932	2.524.576	2.458.183	2.551.939	2.551.324	2.604.018
BATEN						
Ongewijzigd beleid	2.575	1.415	1.415	1.415	1.415	1.415
Structureel	11.980	0	0	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	14.555	1.415	1.415	1.415	1.415	1.415
Per saldo nadelig	1.704.376	2.523.161	2.456.768	2.550.524	2.549.909	2.602.603
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6210100 Wegen en straten	1.258.733	1.415	-1.257.318
6210200 Weg- en straatmeubilair	85.729	0	-85.729
6210300 Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding	30.888	0	-30.888
6210400 Straatreiniging	37.163	0	-37.163
6210500 Openbare verlichting	176.189	0	-176.189
6211200 Verkeer en vervoer (incl.verk.veiligheid)	113.433	0	-113.433
6221100 Waterwegen en kades	99.690	0	-99.690
6560100 Openbaar groen	656.358	0	-656.358
Totaal	2.458.183	1.415	-2.456.768

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Nog niet in te delen uitgaven (nieuwe kapitaallasten)	+	22.228
Ontwikkeling kapitaallasten	-	33.151
Ontwikkeling apparaatslasten	-	8.470
Incidentele budgetten 2009 (GVVP)	-	47.000
Totaal lasten	-	66.393

Programma 3 Economische zaken

Algemeen

Het doel van het programma is het behouden en zo mogelijk versterken van de economische structuur van de gemeente in het algemeen, en van de regionale kernfunctie van St.-Annaparochie in het bijzonder. Dit betekent dat in dit programma de focus ligt op faciliteren van zowel 'harde' (industriële) bedrijvigheid als 'zachte' (dienstverlenende) bedrijvigheid.

Het programma omvat: bedrijfscontacten, werkgelegenheidsbeleid, ontwikkeling en acquisitie bedrijventerrein, en landbouwontwikkeling.

NB: Er is met betrekking tot gemeentelijk economisch beleid een startnotitie opgesteld en een beleidsnota in voorbereiding. Op dit moment van schrijven is de startnotitie niet in de gemeenteraad behandeld. Gestelde doelen, meetbare effecten en de middelen waarmee deze gerealiseerd worden, zullen na raadsbehandeling van de beleidsnota economisch beleid nader in dit programma gepreciseerd kunnen worden. Tot dat moment volstaan de doelen (enzovoorts) die aan nu bestaande (afzonderlijke) nota's en ontwikkelingen ontleend kunnen worden.

Wat willen we in 2010 bereiken

- Behoud en uitbouw van de bestaande bedrijvigheid;
- Ontwikkelen en aantrekken van nieuwe bedrijvigheid;
- Een gedragen (toekomst)visie op het kernwinkelgebied van St.-Annaparochie;
- Een geprofileerd St.-Annaparochie als regionaal centrum.

Meetbare effecten in 2010

- Het aantal bedrijven in de gemeente, groei van het aantal arbeidsplaatsen;
- Het aantal potentiële vestigingslocaties, te onderscheiden naar nieuwe locaties en daartoe bestemde bestaande locaties;
- Het aantal bedrijfsbezoeken;
- De consumentenoriëntatie op St.-Annaparochie.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Optieregeling bedrijventerreinen (Collegebesluit 01-1995).
- Regeling Verkoop bedrijventerreinen (Raadsbesluit 06-1995).
- Sociaal Economisch Beleidsplan (Raadsbesluit 09-1995).
- Regeling Korting bedrijventerreinen (Raadsbesluit 04-1998).
- Koersnotitie 2000+ (Raadsbesluit 05-2001).
- Revitaliseringsplan De Wissel (Raadsbesluit 12-2001).
- Startnotitie economisch beleid gemeente het Bildt (Raadsbehandeling 09-2009)
- Collegeprogramma 2006-2010.

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Er is in het kader van een bestuursopdracht onderzocht of en op welke terreinen samenwerking in Middelsee verband toegevoegde waarde heeft. Uitgangspunt van de gemeente het Bildt is, dat het in regionaal verband afstemmen van ontwikkeling van bedrijventerreinen noodzakelijk is om een doeltreffend beleid te (kunnen) voeren. In eerste instantie is aan het onderwerp ontwikkeling bedrijvigheid (bedrijfsterreinen) in Middelsee verband niet de hoogste prioriteit toegekend. Op grond van nieuwe regelgeving is afstemming tussen gemeenten over ontwikkeling bedrijventerreinen

inmiddels verplicht.

In de landbouw treden veranderingsprocessen op, met name leidend tot schaalvergroting en, als resultante daarvan, vrijkomende boerderijen. De gemeente is daarbij vanuit het ruimtelijk-planologisch beleid betrokken¹.

Op het vlak van recreatie en toerisme spelen diverse ontwikkelingen die vanuit economisch oogpunt van betekenis zijn (project bevaarbaarheid Noordelijke Elfstedenroute, ontwikkeling nieuw gemeentelijk beleid m.b.t toerisme)²

1 Via Bestemmingsplan Buitengebied, zie voor dit item verder programma 8.

2 Via ontwikkeling beleid recreatie en toerisme, zie voor dit item verder programma 5

Wat gaan wij er voor doen

1. Er is in 2009 een startnotitie Economisch Beleid opgesteld. Aan de hand van de op die basis gemaakte keuzes wordt een beleidsnotitie worden opgesteld, die uiterlijk 1^e triaal 2010 in de gemeenteraad behandeld kan worden. In de beleidsnotitie worden de volgende aspecten worden uitgewerkt: gezond ondernemers en vestigingsklimaat; versterking regionale functie St.-Annaparochie; samenwerking en contacten met het bedrijfsleven, regionale aanpak en gemeentelijke dienstverlening t.b.v. (potentiële) ondernemers.
2. De gemeente neemt deel aan de Bedrijven Contactdagen in het FECC.
3. Het college van B&W legt tenminste 12 bedrijfsbezoeken af.
4. Er is een koopstroom onderzoek en een onderzoek naar kwaliteit en mogelijkheden van het centrumgebied van St.-Annaparochie uitgevoerd. Op basis van de resultaten van beide onderzoeken wordt een visie “kernwinkelgebied St.-Annaparochie” ontwikkeld als onderdeel van de op te stellen structuurvisie voor dit dorp. De structuurvisie is in 2010 gereed.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	59.772	68.977	81.637	95.538	93.407	92.845
Structureel	22.823	12.660	13.901	-2.131	-562	-440
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	82.594	81.637	95.538	93.407	92.845	92.405
BATEN						
Ongewijzigd beleid	109.261	87.995	32.856	18.881	16.922	19.581
Structureel	57.972	-55.139	-13.975	-1.959	2.659	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	167.233	32.856	18.881	16.922	19.581	19.581
Per saldo nadelig	0	48.781	76.657	76.485	73.264	72.824
Per saldo voordelig	84.639	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6310100 Straatmarkten	326	0	-326
6310200 Bedrijfscontacten	38.254	0	-38.254
6310300 Werkgelegenheid, algemeen	26.951	0	-26.951
6310400 Kredietbank	1.372	1.026	-346
6311100 Marktgeden	0	700	700
6320100 Bedrijventerreinen	15.060	0	-15.060
6330100 Gasbedrijf	389	12.175	11.786
6340100 Verpachte gronden	13.186	4.980	-8.206
Totaal	95.538	18.881	-76.657

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Ontwikkeling kapitaallasten	+	67
Ontwikkeling apparaatskosten	+	14.129
Lagere toevoeging aan voorziening	-	295
Totaal lasten	-	13.901
Verlaging opbrengst dividenduitkering Essent, Enexis, e.d.	-	14.177
Verhoging opbrengst verpachte gronden	+	202
Totaal baten	-	13.975

Programma 4 Onderwijs

Algemeen

Het doel van dit programma is een bijdrage te leveren aan kwalitatief onderwijs teneinde een kansrijke ontwikkeling te bieden aan alle in de gemeente woonachtige kinderen en soms ook volwassenen.

Onderwijs zelf is primair een verantwoordelijkheid van de scholen en hun besturen. Het onderwijsbeleid wordt in hoofdzaak bepaald door de rijksoverheid. De rol van de gemeente richt zich met name op het lokaal onderwijsbeleid (zoals de huisvesting van scholen, het onderwijsachterstandenbeleid, de schoolbegeleiding, leerlingenvervoer, leerplicht etc.). Verder biedt de gemeente in regionaal verband mogelijkheden voor onderwijs aan volwassenen.

De openbare basisscholen op het Bildt zijn per 1 januari 2008 verzelfstandigd. De gemeente heeft vanaf dat moment geen rol meer als bevoegd gezag (bestuur) van scholen op het Bildt.

Wat willen we in 2010 bereiken

- Adequate en aan de hedendaagse eisen tegemoet komende onderwijshuisvesting
- Behoud in alle dorpen van de voorzieningen voor het primair onderwijs (uiteraard voor zover er een toereikend leerlingenpotentieel aanwezig is).
- Behoud van de beide vestigingen voor voortgezet onderwijs.
- Gelijke kansen op onderwijs voor alle jongeren.
- Vermindering van onderwijsachterstanden.
- Het leveren van een bijdrage aan de bestrijding van de voor-en vroegtijdige schooluitval.
- Groter bereik van de doelgroepen volwasseneneducatie, met name op het onderdeel ongeletterdheid.
- Efficiënt en effectief vervoer van leerlingen die op scholen voor speciaal onderwijs zijn aangewezen.

Meetbare effecten in 2010

- t.o.v. de situatie in 2007 10% minder leerlingen die voortijdig de school verlaten zonder startkwalificatie (2009).
- t.o.v. de situatie in 2007 20% minder onderwijsachterstand in het basisonderwijs, met name op taalgebied (2010).
- t.o.v. 2007 20% meer analfabeten die volwasseneneducatie volgen (2010).

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Collegeprogramma 2006-2010.
- Perspectiefnota 2010 t/m 2013.
- Integraal Onderwijshuisvestingsplan 2007 t/m 2010 (Raadsbesluit 09-06).
- Notitie lokaal onderwijsbeleid (Raadsbesluit 06-2005).
- Notitie schoolzwemmen basisscholen (Raadsbesluit 07-2002).
- Uitwerkingsdocument Onderwijsachterstandenplan augustus 2006 – augustus 2010.

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Bredeschoolontwikkeling

In de afgelopen jaren zijn alle basisscholen op het Bildt aangepast aan de huidige onderwijskundige eisen. Daarbij is tot nu toe nog weinig aandacht besteed aan de zgn. bredeschoolontwikkeling. De directe noodzaak daartoe diende zich nog niet aan.

Er is echter een trend gaande dat in met name de kleinere dorpen het steeds moeilijker wordt om allerlei aparte voorzieningen/accommodaties op het terrein van sport, sociaal cultureel werk, bibliotheekwerk, peuterspeelzalen etc. in stand te houden.

De gemeente heeft zich voorgenomen hieraan in de komende jaren de nodige aandacht te zullen besteden, een en ander in samenhang met de door de dorpen op te stellen dorpsvisies.

Daarbij kan worden gezien in hoeverre er mogelijkheden zijn voor meervoudig gebruik van schoolgebouwen, al dan niet gepaard gaande met een zekere uitbreiding van die gebouwen.

Toekomstvisie basisonderwijs

In navolging van de in 2008 voor het voortgezet onderwijs opgestelde toekomstvisie, zal in het najaar 2009 een toekomstvisie voor het basisonderwijs worden ontwikkeld. Hierin zal ook het fenomeen “brede scholen” worden meegenomen.

De visie kan tevens de basis vormen voor het in 2010 op te stellen nieuwe Integraal Huisvestingsplan Onderwijs voor de jaren 2011 t/m 2014.

Binnenmilieu en energiebesparing basisscholen

Door het rijk is, mede in het kader van de economische crisis, besloten om extra financiële middelen vrij te maken voor de noodzakelijke verbetering van het binnenmilieu in schoolgebouwen in samenhang met maatregelen gericht op energiebesparing.

Voor de basisscholen is in totaal (landelijk) een budget uitgetrokken van € 100 mln.

In het najaar 2009 zal de hierop gebaseerde rijksregeling bekend worden gemaakt. Door de gemeente zal hierop adequaat worden ingespeeld en zal wellicht in Middelsee-verband worden gekomen tot een plan van aanpak.

Onderwijscampus

Er is een haalbaarheidsonderzoek gaande naar de eventuele realisering in St.-Annaparochie van een onderwijscampus voor het voortgezet onderwijs. Het streven is om hieromtrent in 2010 tot definitieve besluitvorming te komen.

Zorg voor jongeren in en om school

Om ervoor te zorgen dat in 2011 alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs en het mbo een Zorg- en adviesteam (ZAT) hebben, wordt de zorg voor jongeren in en om school wettelijk vastgelegd. Onderwijsinstellingen moeten straks samenwerken met organisaties uit de jeugdketen en ontwikkelings- en opvoedrisico's vroegtijdig signaleren en melden.

Passend onderwijs

De term passend onderwijs staat voor een nieuwe ontwikkeling in het onderwijs: schoolbesturen worden verantwoordelijk om elke leerling van een passend onderwijsaanbod te voorzien. Centraal daarbij staat de verbetering van de kwaliteit van onderwijs aan zorgleerlingen en de vorming van regionale netwerken om tot een betere organisatie van onderwijs en zorg te komen.

Leerplicht/startkwalificatie

De gemeente is belast met de naleving van de leerplicht. In Middelsee-verband wordt bekeken of en zo ja in hoeverre het ambitieniveau in dezen zou moeten worden verhoogd en op welke wijze hierin zou kunnen worden samengewerkt.

Verder is ingaande het schooljaar 2007-2008 nieuwe wetgeving ingevoerd met betrekking tot de zgn. startkwalificatie.

Een en ander heeft tot doel zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt te laten halen. Na het beëindigen van de volledige leerplicht gaat een kwalificatieplicht gelden voor

jongeren die:

- *Nog geen 18 jaar zijn.*
- Nog niet over een startkwalificatie beschikken en de volledige leerplicht al achter de rug hebben. De kwalificatieplicht moet gezien worden als een aanvulling op de leerplicht en geldt voor jongeren van 16 tot 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben verworven. Bij de invoering van de kwalificatieplicht zal de partiële leerplicht verdwijnen.

Kleine scholen

De landelijke trend is dat het aantal basisschoolleerlingen de komende jaren iets zal dalen. Dientengevolge en mede door de vergrijzing van de bevolking, zal het aantal kleine scholen op het Bildt iets toenemen. Deze zullen direct nog niet in de gevarenzone terecht komen, maar het is wel een ontwikkeling die in de gaten moet worden gehouden. Voor zover mogelijk kan daarbij samenwerking met andere scholen worden overwogen.

Integrale aanpak onderwijs- en jeugdbeleid

Als uitvloeisel van het collegeprogramma wordt een onderzoek integraal jeugdbeleid ingesteld. Daarbij of daaraan volgend zal moeten worden bezien in hoeverre in het kader van een integrale aanpak tot een (betere) afstemming moet worden gekomen tussen het jeugdbeleid en het onderwijsbeleid.

Wat gaan wij er voor doen

Om de aangegeven doelstellingen te bereiken, worden door de gemeente de onderstaande instrumenten ingezet:

Realiseren van adequate huisvestingsvoorzieningen:

Een van de belangrijkste onderwijstaken van de gemeente betreft het voorzien in een adequate huisvesting van de scholen voor primair- en voortgezet onderwijs. Met een goede huisvesting kan een belangrijke bijdrage aan de schoolontwikkeling worden geleverd.

De behartiging van deze taak vindt plaats aan de hand van een drietal beleidsinstrumenten, n.l.:

- De verordening voorziening huisvesting onderwijs het Bildt.
- Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2007-2010.
- Het jaarlijks vast te stellen Huisvestingsprogramma.

Over het algemeen kan worden gesteld dat de scholen voor basisonderwijs er goed bij staan.

Voor de komende jaren worden niet veel aanvragen voor capaciteitsuitbreiding verwacht.

Wel wordt aan de basisscholen jaarlijks het noodzakelijk (groot) onderhoud uitgevoerd.

Wat de scholen voor voortgezet onderwijs betreft, moet nog worden voorzien in de oplossing van de huisvestingsknelpunten bij de CSG Ulbe van Houtenschool te St.-Annaparochie (maakt onderdeel uit van het campusonderzoek)..

Leerlingenvervoer

Het vervoer van leerlingen naar scholen voor primair- en speciaal onderwijs is bij gemeentelijke verordening geregeld. Het beleid op dat punt is vrij recent bijgesteld, met name wat betreft de aan het taxivervoer te stellen voorwaarden.

Uit oogpunt van kostenbesparing wordt het vervoer gezamenlijk met een aantal andere gemeenten aanbesteed.

Vermindering van onderwijsachterstanden

Op 1 augustus 2006 is een nieuwe 4-jarige periode voor het onderwijsachterstandenbeleid aangetreden. De daarmee gepaard gaande rijksmiddelen moeten specifiek worden ingezet voor het aanbod van professionele programma's aan doelgroepkinderen op de peuterspeelzalen. De rijksdoelstelling van beleid is dat in 2010 70% van de doelgroepkinderen in de gemeente worden bereikt met onderwijsachterstandsprogramma's, de zgn. VVE-programma's (die vooral zijn gericht op een goede taalontwikkeling).

Basisscholen krijgen voor dit doel rechtstreeks geld van het rijk. Door de gemeente wordt in het lokaal onderwijsoverleg met de basisscholen afgestemd voor welke doeleinden deze middelen worden ingezet.

Daarbij komt ook de aanpak van (eventuele) onderwijsachterstanden op en de kwaliteitszorg van de basisscholen aan de orde (o.a. aanpak kwalificering zwakke/zeer zwakke scholen).

De insteek bij dit onderdeel is om te komen tot een verdergaande vermindering van de onderwijsachterstanden.

In 2010 zal een nieuwe meerjarige beleidsperiode voor het onderwijsachterstandenbeleid aan de orde komen. Dit zal in elk geval leiden tot een aangepaste verdeling van de beschikbare rijksmiddelen over de gemeenten. De inschatting is dat het Bildt er flink op achteruit zal gaan als gevolg van de doorgevoerde wijziging in de zgn. gewichtenregeling. Dit kan tot gevolg hebben dat het bestaande onderwijsachterstandenprogramma moet worden heroverwogen. Via de Perspectiefnota 2010-2013 is vanuit de algemene middelen een budget uitgetrokken om een eventuele forse achteruitgang van de rijksbijdrage (deels) te kunnen opvangen en wel om daarmee het gewenste en noodzakelijke niveau voor het onderwijsachterstandenbeleid zo goed en zo veel mogelijk in stand te houden.

Schoolbegeleiding

Reeds vele jaren worden door de gemeente aan de basisscholen middelen ter beschikking gesteld voor schoolbegeleiding. Schoolbegeleiding omvat begeleidingsactiviteiten, ontwikkelingsactiviteiten, advisering, informatieverstrekking en evaluatie, alsmede activiteiten die dienen tot bevordering van een optimale schoolloopbaan van leerlingen.

Hiertoe behoort ook de leerlingsspecifieke consultatie en diagnostiek (o.a. de zgn. schoolonderzoeken).

In zijn algemeenheid neemt het aantal leerlingen met zorgproblemen toe. Via de op de scholen aanwezige zorgstructuur (interne begeleiders) wordt daaraan veel inzet gepleegd. Daarnaast is door de gemeente in overleg met de scholen het schoolmaatschappelijk werk geïntensiveerd.

Bestrijding voor- en vroegtijdige schooluitval

De invoering van de startkwalificatie biedt kansen om de voor- en vroegtijdige schooluitval te verminderen. De gemeente zal in 2009 in het kader van de leerplichthandhaving in samenwerking met het RMC beoordelen welke aanvullende activiteiten in dezen door de gemeente kunnen worden ontwikkeld.

Participatiefonds

Om mensen gemakkelijker aan een baan te helpen en om inburgering, educatie en maatschappelijke participatie te bevorderen, wil het kabinet het geld voor het volwassenenonderwijs en inburgering ingaande 2009 bundelen met het re-integratiebudget (Wet Werk en Bijstand) in een fonds voor participatie. Daarmee krijgen de gemeenten meer ruimte om zelf beleidsafwegingen te maken en om mensen een aanbod te doen dat past bij het persoonlijke situatie. Het leveren van maatwerk staat daarbij centraal.

De eerste twee jaar zijn gemeenten daarbij nog wel verplicht het geld voor volwasseneneducatie te besteden bij de Regionale Opleidingencentra (ROC's).

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	5.384.130	1.499.981	1.647.999	1.595.580	1.567.615	1.556.577
Structureel	-3.855.156	148.019	-52.419	-27.965	-11.038	-14.539
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	1.528.974	1.647.999	1.595.580	1.567.615	1.556.577	1.542.039
BATEN						
Ongewijzigd beleid	3.083.446	209.955	241.571	76.301	76.301	76.301
Structureel	-2.797.886	31.616	-165.270	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	285.560	241.571	76.301	76.301	76.301	76.301
Per saldo nadelig	1.243.414	1.406.428	1.519.279	1.491.314	1.480.276	1.465.738
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6420140 Overig openbaar basisonderwijs	0	0	0
6420150 Gymnastiekonderwijs openbare basisscholen	150.101	5.290	-144.811
6421120 Huisvestingsvoorzieningen openb.basisscholen	257.601	0	-257.601
6422150 Gymnastiekonderwijs bijz.basisscholen	122.061	9.890	-112.171
6423100 Huisv.voorzieningen bijz.basisscholen	291.577	0	-291.577
6441100 Huisv.voorzieningen openb.voortgezet onderwijs	113.145	0	-113.145
6443100 Huisv.voorzieningen bijz.voortgezet onderwijs	184.766	0	-184.766
6480100 Gemeentelijk onderwijsbeleid	76.067	0	-76.067
6480200 Onderwijsbegeleiding	49.200	0	-49.200
6480300 Leerlingenvervoer	138.370	11.121	-127.249
6480400 Uitvoering leerplicht	52.863	0	-52.863
6480500 Overige onderwijsvoorzieningen	93.697	0	-93.697
6480700 Gem. Onderwijsachterstandenbeleid	66.132	50.000	-16.132
6482100 Onderwijs aan volwassenen	0	0	0
Totaal	1.595.580	76.301	-1.519.279

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Nog niet in te delen uitgaven (nieuwe kapitaallasten, gemeentelijk onderwijsbeleid en onderwijsachterstandenbeleid)	+	62.744
Ontwikkeling kapitaallasten	+	47.860
Ontwikkeling apparaatskosten	-	19.410
Diversen (overige goederen en diensten)	-	10.613
Verschuiven lasten volwasseneneducatie naar participatievoorzieningen (progr.6)	-	133.000
Totaal lasten	-	52.419
Verlaging opbrengst vergoeding schoolzwemmen voor schoolbesturen, ouders ea	-	920
Verlaging doeluitkering Onderwijsachterstandenbeleid	-	31.350
Verschuiven baten volwasseneneducatie naar participatievoorzieningen (progr.6)	-	133.000
Totaal baten	-	165.270

Programma 5 Cultuur, recreatie en sport

Algemeen

Het doel van dit programma is het initiëren en het in stand houden van voorzieningen op het gebied van welzijn, cultuur en sport. Deze voorzieningen vindt de gemeente met name belangrijk voor de maatschappelijke participatie, de leefbaarheid binnen de dorpen en een gezonde ontwikkeling van inwoners.

Dit programma omvat de volgende beleidsterreinen: subsidiebeleid (algemeen), recreatiebeleid, sportbeleid, bibliotheekwerk, cultuurbeleid, kunstbeleid, muziekonderwijs, taalbeleid en erfgoedbeleid.

Wat willen we in 2010 bereiken

Sport

- Het duurzaam in stand houden van de sportinfrastructuur met tenminste het huidige kwaliteitsniveau.
- Een groter aantal mensen dat de Nederlandse Norm Gezond Bewegen haalt.
- Een kwalitatief betere samenhang van school en sport.
- Bevorderen van de sociale samenhang en betrokkenheid in de verschillende dorpsgemeenschappen door middel van het bieden van kwalitatief goede sportfaciliteiten.

Recreatie/Toerisme

- Het vergroten van de leefbaarheid van de gemeente voor eigen bewoners.
- Een economisch positief effect op inkomsten en werkgelegenheid door versterking van het toerisme.
- Betere toeristische promotie van de gemeente.

Subsidiebeleid (dit geldt voor alle programma's waarin subsidieverstrekking aan de orde is)

Het vormgeven van regelgeving voor gemeentelijke subsidiering die voldoet aan de volgende doelen:

- Vergroting legitimiteit subsidiebesluiten door versterking van de invloed en controle op subsidiebesluiten door de gemeenteraad, mede door activiteiten die voor het subsidie worden verwacht te omschrijven in beleidsregels;
- Vereenvoudiging en harmonisatie van het subsidierecht;
- Tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van subsidiegelden;
- Betere beheersing van overheidsuitgaven;
- Het voldoen aan vereisten in het kader van rechtmatigheidtoetsing;
- Het ontlasten van vrijwilligers door vereenvoudiging of schrappen van regels;

Het scheppen van voorwaarden voor het ontstaan, ontwikkelen, vernieuwen, behouden en overdracht van cultuur.

Het bevorderen van de deelname van de bevolking aan culturele uitingen, zowel actief als passief.

Het bevorderen en instandhouden van waardevol cultureel erfgoed.

Meetbare effecten in 2010

- De kaders die door de gemeenteraad van het Bildt zijn aangegeven voor toeristisch beleid worden betrokken bij het Middelseeproject Gebiedsgericht Beleid.
- Met het vaststellen van de nieuwe Algemene Subsidieverordening 2008 t/m 2010 is het voor de verenigingen duidelijk op welke manier zij subsidie kunnen aanvragen en waar de aanvraag aan moet voldoen. In 2010 wordt, middels evaluatie, nagegaan of de nieuwe Subsidieverordening aan de destijds gestelde doelen voldoet.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Recreatie/Toerisme

- Kaderstellende notitie recreatie en toerisme (Raadsbesluit 02-1998)
- Beleidskader Toerisme en Recreatie het Bildt (Raadsbesluit 09-2008)

Bestuurlijke kaders – Cultuur

- Notitie Kunstbeleid (Raadsbesluit 12-1997).
- Kunst in bestemmingsplannen (Raadsbesluit 12-1997).
- Algemene Subsidie Verordening (vastgesteld 05-2006 gewijzigd 12-2007).
- Cultuurnota (Raadsbesluit 03-2001).
- Instellingsverordening Kulturele Raad (Raadsbesluit).
- Nota bibliotheekbeleid cluster Noordwest Fryslân (Raadsbesluit 25-11-2004).
- Taalnota Bildt Fries (Raadsbesluit).
- Monumentenwet

Bestuurlijke kaders – Sport

- De sportnota (Raadsbesluit 11-2003).
- Projectplan Go4Sport (Raadsbesluit 2003)
- Overdrachtsnotitie De Bildtse Slag (Raadsbesluit 01-2000).

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Sport

Het breedtesportproject Go4Sport loopt in beginsel in 2009 af. Op dit moment van schrijven wordt een raadsvoorstel voorbereid voor verlenging van het project in 2010.

In het kader van de Nationale Impuls Sport en Beweging (VWS) bestaan mogelijkheden om bewezen methodieken voor sportstimulatie door het ministerie te doen subsidiëren. Onderzocht wordt of en zo ja voor welke doelgroepen dit voor de gemeente het Bildt opportuun is, en op welke wijze e.e.a eventueel organisatorisch vorm gegeven kan worden. Na behandeling raadsvoorstel (in 2009) vindt eventuele uitvoering in 2010 plaats.

Recreatie/Toerisme

Met het vervallen van de WOR (Wet op de Openlucht Recreatie) is de gemeente verplicht eigen recreatiebeleid te ontwikkelen. Dit wordt in Middelsee verband opgepakt, als onderdeel van het project 'recreatie en toerisme'. Eind 2009 – begin 2010 wordt een nota ter zake aan de gemeenteraad voorgelegd.

Het project bevaarbaarheid Noordelijke 11-stedenroute wordt de 2^e fase in 2010 – 2011 afgerond, er van uitgaande dat de betrokken gemeenteraden in 2009 de daarvoor benodigde middelen beschikbaar stellen. Vanuit het Waddenfonds zijn substantiële middelen beschikbaar gesteld.

Met betrekking tot mogelijke aantakking van de Bildtse dorpen op de Noordelijke 11-stedenvaartroute en de positionering van De Dwinger in dit kader, wordt in 2010 (1^e trial) een beslisnota aan de gemeenteraad voorgelegd.

Bibliotheekwerk

Het bibliotheekbeleid wordt geactualiseerd. In het cluster Noordwest Fryslân wordt nagegaan, of het (subsidie)beleid geharmoniseerd kan worden. Eventuele voorstellen ter zake worden in 2010 aan de gemeenteraden voorgelegd.

Monumentenbeleid

Op basis van het verdrag van Malta moet in bestemmingsplannen aandacht worden geschonken aan archeologie. Daarnaast spelen andere aspecten een rol, zoals cultuur historisch landschap en gebouwde omgeving in brede zin. In 2009 is een gemeentelijke beleidsnotitie erfgoedbeleid in voorbereiding genomen.

Wat gaan wij er voor doen

Sport

In het kader van het breedtesportproject GO4-Sport worden in 2010 (onder voorbehoud van instemming gemeenteraden met projectverlenging) “bewezen” activiteiten voor verschillende doelgroepen uitgevoerd, waaronder “de beweegmeter” (doelgroep basisschoolleerlingen), “Go4Action” (doelgroep scholieren voortgezet onderwijs), trainingen voor verenigingskader en “fittesten” (voor de doelgroep senioren).

In 2010 worden, uitgaande van raadsbehandeling van het betreffende voorstel in 2009, nieuwe (lagere en/of gedifferentieerde) tarieven voor huur sportvelden ingevoerd.

Tenslotte wordt in 2010, in het kader van het besluit versterking samenwerking Middelsee Gemeenten, een voorstel voorgelegd m.b.t voortzetting van Go4Sport na 2010.

Recreatie

In elk geval de 1^e fase van bevaarbaarheid Elfstedenroute wordt afgerond.

Er wordt een raadsvoorstel m.b.t. mogelijke aantakking van dorpen aan de 11-stedenvaarroute voortgebracht. Idem met betrekking tot De Dwinger.

Er wordt een bestemmingsplanprocedure op gang gebracht met betrekking tot de invulling van Zwarte Haan voor recreatieve doeleinden.

Het Middelseebeleid ‘toerisme en recreatie’ wordt, na raadsbehandeling, uitgewerkt in diverse uitvoeringsnotities, waaronder in elk geval ‘kampeerbeleid’.

Cultuur

Het subsidiebeleid voor de jaren 2008 tot en met 2010 is vastgelegd in een nieuwe Algemene Subsidieverordening (ASV) en beleidsregels. De ASV (incl. beleidsregels) wordt in 2010 geëvalueerd. Meer specifiek wordt in 2010 de gemeentelijke Cultuurnota geactualiseerd.

Gemeentelijk monumentenbeleid

In 2010 wordt uitvoering gegeven aan het in 2009 opgestelde erfgoedbeleid.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	1.864.597	2.112.312	2.721.875	1.590.328	1.563.465	1.463.483
Structureel	283.469	609.563	-1.131.547	-26.863	-99.982	-102.442
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	2.148.065	2.721.875	1.590.328	1.563.465	1.463.483	1.361.041
BATEN						
Ongewijzigd beleid	23.327	20.411	21.022	20.396	20.396	20.396
Structureel	697	611	-626	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	24.024	21.022	20.396	20.396	20.396	20.396
Per saldo nadelig	2.124.042	2.700.853	1.569.932	1.543.069	1.443.087	1.340.645
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6510100 Openbaar bibliotheekwerk	277.681	0	-277.681
6511100 Muziekonderwijs	95.681	0	-95.681
6530100 Beleid en advies sport	20.848	0	-20.848
6530200 Subsidiëring sport	17.915	0	-17.915
6530400 Zwembad en sporthal	508.974	0	-508.974
6530800 IJsbanen	8.569	2.086	-6.483
6531100 Sportvelden	143.196	18.310	-124.886
6540100 Kunstbeleid algemeen	373	0	-373
6540200 Amateuristische kunstbeoefening	33.380	0	-33.380
6540300 Bevordering Bildtse/Friese taal	5.811	0	-5.811
6541100 Monumentenzorg (algemeen)	13.549	0	-13.549
6541101 Monumentenzorg (kerktoren Minnertsga)	17.132	0	-17.132
6541200 Documentatiecentra	10.332	0	-10.332
6541300 Overige cultuur en oudheidkunde	69.043	0	-69.043
6560300 Toeristische fiets- en wandelpaden	80.202	0	-80.202
6560500 Dagrecreatievoorzieningen	3.104	0	-3.104
6560700 Overige openluchtrecreatie	7.903	0	-7.903
6560800 Bevordering toerisme	242.158	0	-242.158
6580100 Speelplaatsen	29.880	0	-29.880
6580200 Lokale omroep	4.596	0	-4.596
Totaal	1.590.327	20.396	-1.569.932

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Niet in te delen uitgaven (kapitaallasten renovatie speeltuinen in 2009)	+	22.560
Ontwikkeling kapitaallasten	+	14
Ontwikkeling apparaatskosten	+	19.879
Incidentele uitgaven wegwerken achterstallig onderhoud speeltuinen in 2009	-	44.000
Incidentele bijdrage in de kosten sportontmoetingsplaats in 2009	-	15.000
Incidentele kosten Plan van aanpak Erfgoedbeleid	-	30.000
Verlaging bijdrage Bevaarbaar maken Elfstedenroute t.o.v. bijdrage 2009	-	10.000
Incidentele investeringsbijdrage Bildtse Slag in 2009	-	1.075.004
	Totaal lasten	- 1.131.547
Verlaging opbrengst ijsbaan St.-Annaparochie	-	626
	Totaal baten	- 626

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Algemeen

Doel van dit programma is eraan bij te dragen dat er voor iedere burger de mogelijkheid is om deel te nemen aan de samenleving.

Het programma omvat de volgende beleidsterreinen:

A. Sociale voorzieningen:

- De beleidsterreinen van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid N-W Fryslân.

NB: Hiervoor wordt korthedshalve verwezen naar de programmabegroting van de Dienst inclusief de daarin genoemde indicatoren.

Het gaat hierbij om de programma's

- Programma Werk
- Programma Inkomen
- Bijzondere Bijstand
- Minimabeleid
- Schuldhulpverlening
- Opvang Asielzoekers
- Wet Inburgering
- Wet Kinderopvang (doelgroepen)
- Vervoersvoorzieningen gehandicapten

B. Maatschappelijke dienstverlening

- Jeugd- en jongerenwerk
- Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk
- Opvang asielzoekers
- Ouderenwerk
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Sociale Werkvoorziening

Wat willen we in 2010 bereiken

Minimabeleid

Het zoveel als mogelijk verbeteren van de inkomenssituatie en het bevorderen van maatschappelijke participatie.

NB: De gemeente kent geen direct eigen minimabeleid. De regelingen die er zijn (zoals de sprokkelkostenregeling en de bijdrage maatschappelijke activiteiten) worden uitgevoerd door de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslân.

Kwijtschelding belastingen

Het verbeteren van de inkomenssituatie van daarvoor in aanmerking komende doelgroepen middels kwijtschelding van belastingen (met als basis een toetsinginkomen van 100% bijstandsnorm)

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Het bevorderen dat er meer mensen mee kunnen (blijven) doen aan de samenleving en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een psychisch of een psychisch- sociaal probleem.

Het bieden van voorzieningen die zijn aangepast aan de behoefte van mensen.

Jeugd- en jongerenwerk

Uitvoering van de kadernota Integraal Jeugdbeleid.

Kinderopvang

Het controleren van eventuele nieuwe kinderopvangvoorzieningen op wettelijk gestelde eisen en, bij

verkregen toestemming om open te gaan, het opnemen van de betreffende voorziening in het gemeentelijke register.

Het door de GGD in opdracht van de gemeente eens in de twee jaar controleren van de kinderopvangvoorzieningen in de gemeente in het kader van toezicht en handhaving.

Peuterspeelzaalwerk

Het in stand houden van het huidige niveau en de bestaande voorzieningen in alle dorpen voor het peuterspeelzaalwerk: het bieden van een veilige en kindvriendelijke omgeving, waarin peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar onder deskundige, professionele begeleiding zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Algemeen maatschappelijk werk

Het verbeteren van het persoonlijk en sociaal functioneren van mensen of de wisselwerking tussen personen en hun sociale omgeving, en het toe leiden naar en realiseren van voorzieningen die daaraan bijdragen.

Opvang asielzoekers

Het bieden van mogelijkheden voor vestiging van een AZC en het zoveel als mogelijk betrekken van bewoners van het AZC bij de Bildtse samenleving.

Ouderenwerk

Het bevorderen van persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie van inwoners van de gemeente vanaf 55 jaar. Het uitwerken van de in 2009 door de raad vastgestelde 'nota ouderenbeleid'.

Sociale werkvoorziening

Het plaatsen van op beschermde arbeid aangewezen werknemers bij reguliere werkgevers, en het bewerkstelligen van een zo kort mogelijke wachtlijst.

Meetbare effecten in 2010

- Daar waar het gaat om de beleidsterreinen van de Dienst wordt verwezen naar de programmabegroting en de managementrapportages van de Dienst.
- M.b.t. het minimabeleid is door de Dienst SoZaWe geconstateerd dat er een onderbenutting is met betrekking tot de minimaregelingen. Door de Dienst zal er voor worden gezorgd dat de cliënten die gebruik kunnen maken van de regelingen zoveel mogelijk worden bereikt.
- Een onderdeel van het gemeentelijk minimabeleid is kwijtschelding van belastingen. Aan de hand van een toetsing zullen die doelgroepen die daarvoor in aanmerking komen kwijtschelding van belastingen krijgen.
- Voor de meetbare effecten m.b.t. de WMO wordt korthedshalve verwezen naar de programmabegroting en de managementrapportages van de Dienst.
- Aan de hand van de door de raad vastgestelde Kadernota Integraal Jeugdbeleid zullen er per onderdeel uitvoeringsnotities worden geschreven. In deze uitvoeringsnotities komt zowel cijfermateriaal naar voren die nu al bekend zijn als nieuwe cijfers die tot uitdrukking komen door het beleid in de uitvoeringsnotities.
- M.b.t. de kinderopvang beperkt de rol van de gemeente zich tot toezicht en handhaving m.b.t. kwaliteitseisen die wettelijk gezien aan de kinderopvangorganisaties worden gesteld. Alle kinderopvangorganisaties worden in opdracht van de gemeente 1 keer in de 2 jaar geïnspecteerd door de GGD Fryslân. Daarnaast worden ook nieuwe kinderopvangorganisaties, voordat zij open kunnen gaan, geïnspecteerd.
Er zijn 3 kinderopvangorganisaties werkzaam in onze gemeente.
- De gemeente heeft een subsidierelatie met de combinatie "Hulp en Welzijn" en "Interzorg". Met deze combinatie worden afspraken gemaakt m.b.t. het aantal af te nemen hulpeenheden. Deze afspraken worden vastgelegd in een subsidiecontract.

- Voor de bewoners van het AZC is er een gemeentelijke bijdrageregeling om mee te kunnen doen aan sportactiviteiten, lid te kunnen worden van de bibliotheek enz. Het gaat hierbij om een jaarlijks bedrag van € 9.150. Elk jaar laat de afrekening zien dat dit budget voldoende is. In overleg met het COA zal worden gekeken hoe het resterende budget kan worden ingezet.
- Bij het opstellen van de nota ouderenbeleid zal cijfermateriaal van Stichting Welzijn Ouderen worden gebruikt. Het cijfermateriaal is tot stand gekomen naar aanleiding van huisbezoeken die SWO heeft gehouden bij ouderen. Deze cijfers kunnen worden geïnterpreteerd voor het formuleren van beleid.
- De raad heeft in het kader van de modernisering van de WSW verschillende documenten vastgesteld die er voor zorgen dat Fryslân West de modernisering o.a. voor onze gemeente op een goede manier tot uitvoering zal brengen.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Kwijtschelding belastingen

- Invorderingswet 1990.
- Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid (Raadsbesluit 11-2005)

Bestuurlijke kaders – Wet Maatschappelijke Ondersteuning

- Visie- en Beleidsdocument WMO “Door Maatwerk Betere Zorg” van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Raadsbesluit 07-2006).
- Visie- en Beleidsdocument WMO gemeente het Bildt (Raadsbesluit 07-2006).
- Drie WMO-notities over Mantelzorg, Vrijwilligersbeleid en Burgerparticipatie (Raadsbesluit 12-2007).

Bestuurlijke kaders – Jeugd- en jongerenwerk

- Nota integraal jeugdbeleid 2009 t/m 2013 (Raadsbesluit 12-2008)
- Collegeprogramma 2006-2010.

Bestuurlijke kaders – Peuterspeelzaalwerk

- Professionalisering peuterspeelzaalwerk (Raadsbesluit 2003).
- Jaarlijkse subsidiebeschikking.

Bestuurlijke kaders – Kinderopvang

- Wet Kinderopvang (ingevoerd per 1 januari 2005)

Bestuurlijke kaders – Algemeen maatschappelijk werk

- Subsidiebeleidsregels AMW (12-2007)

Bestuurlijke kaders – Sociale werkvoorziening

- Kadernota Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) (Raadsbesluit 09-2007)

Bestuurlijke kaders – Opvang asielzoekers

- Bijdrageregeling maatschappelijke activiteiten en sportactiviteiten voor de bewoners van het AZC (Raadsbesluit 04-2004)

Bestuurlijke kaders – Ouderenwerk

- Nota ouderenbeleid (Raadsbesluit 07-1992)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Bij het vaststellen van het Visie- en Beleidsdocument WMO is als uitgangspunt genomen dat het WMO-vierjarenplan uitgaat van vaststaand beleid. Dit betekent dat er zowel inhoudelijk als financieel geen aanleiding is om tot een herijking van alle taakvelden c.q. het huidige welzijnsbeleid te komen. Ondertussen zijn de beleidsterreinen Vrijwilligerswerk, Mantelzorg en Burgerparticipatie uitgewerkt en volgt nog de notitie over het WMO-loket. Verder zal worden gekeken of de welzijnsterreinen wel zgn. "WMO-proof" zijn. Deze welzijnsterreinen raken namelijk aan de prestatievelden van de WMO.

Jeugd- en jongerenwerk

Er is een Kadernota Integraal Jeugdbeleid. Deze zal in 2010 uitmonden in een aantal uitvoeringsnotities.

Peuterspeelzaalwerk

Op dit terrein speelt invoering van zgn. VVE-programma's (Voor- en Vroegschoolse Educatie) op de peuterspeelzalen, een en ander in het kader van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Hiertoe worden door de gemeente middelen van het rijk ontvangen, die doelgericht moeten worden ingezet op projecten in de voorschoolse periode.

De aangehaalde programma's zijn met name bedoeld voor een adequate taalontwikkeling van de peuters.

Harmonisatie voorschoolse voorzieningen

Op 19 juni 2009 stemde de ministerraad in met het wetsvoorstel OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie). De beoogde invoeringsdatum hiervan is 1 augustus 2010. Vanaf die datum krijgen gemeenten de wettelijke verantwoordelijkheid om een goed voorschools aanbod te doen aan alle jonge kinderen met een taalachterstand. In het wetsvoorstel wordt aangestuurd op meer en betere voorschoolse educatie in de kinderopvang en peuterspeelzalen. Doel van het wetsvoorstel is kinderen zo vroeg mogelijk te helpen hun taalachterstand weg te werken. Peuterspeelzalen en Kinderopvanginstellingen gaan hiervoor meer samenwerken. Het minimumniveau van de kwaliteitseisen aan peuterspeelzalen komt meer in lijn met die van de kinderopvang.

Kinderopvang

De uitvoering van de Wet Kinderopvang ligt bij de Dienst Sociale Zaken. De gemeente houdt zich, in samenwerking met de GGD Fryslân, bezig met inspectie en vervolgens, indien nodig, met toezicht en handhaving bij kinderopvangvoorzieningen.

Sociale werkvoorziening

In 2009 zal door Fryslân West uitvoering worden gegeven aan de modernisering van de WSW waarvoor de raad in 2007 en 2008 een aantal documenten heeft vastgesteld.

Opvang Asielzoekers

De lege plaatsen binnen het AZC die zijn ontstaan doordat vluchtelingen onder het Generaal Pardon vielen worden opgevuld met asielzoekers vanuit andere gemeenten waar het AZC wordt gesloten. Het ziet er niet naar uit dat ons centrum op korte termijn wordt gesloten.

Ouderenwerk

De notitie Ouderenbeleid is gedateerd. In 2009 zal er dan ook een nieuwe notitie worden opgesteld in relatie tot de WMO. In de Perspectiefnota 2009-2012 is rekening gehouden met de financiële gevolgen van het formuleren van nieuw beleid.

Wat gaan wij er voor doen

Minimabeleid

De gemeente kent geen direct eigen minimabeleid. Verwezen wordt naar de regelingen (zoals de sprokkelkostenregeling en de bijdrage maatschappelijke activiteiten) die worden uitgevoerd door de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslân.

Instandhouding van de gemeentelijke eigen bijdrageregeling voor de bewoners van het AZC ter bevordering van bijvoorbeeld sportactiviteiten, lidmaatschap bibliotheek.

Kwijtschelding belastingen

Toepassen van een kwijtscheldingsregeling die 100% van de bijstandnorm als bestaansminimum hanteert (NB: de rijksregeling gaat uit van 90% van de bijstandnorm) Voor afvalstoffenheffing en rioolrechten kan kwijtschelding worden aangevraagd.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De vierde nota over het WMO-loket is in ontwikkeling en wordt in 2008 nog door de raad vastgesteld. De uitvoering wordt vervolgens in 2009 ter hand genomen.

Jeugd- en jongerenwerk

In 2008 is de Kadernota Integraal Jeugdbeleid vastgesteld. In 2010 zal het in 2009 vastgestelde beleid met betrekking tot alcohol en caravans en hutten worden uitgevoerd. De verwijzindex wordt gebruikt door maatschappelijke organisaties. Inventariserend onderzoek naar capaciteitsbenutting jeugdigen. Met betrekking tot het CJG vindt, vooruitlopend op formele invoering, deskundigheidsbevordering van medewerkers bij ketenpartners plaats. Er wordt vastgesteld welk (compleet) productenpakket via het CJG aangeboden wordt. Er wordt bepaald waar het fysieke inlooppunt CJG komt.

Kinderopvang

Het spreekt vanzelf dat het belangrijk is dat de kinderen die worden opgevangen in een kinderopvangvoorziening hier veilig kunnen spelen, er voldoende leidsters zijn en voldoende ruimte om te spelen.

Door een tweejaarlijkse inspectie door de GGD Fryslân wordt hier op toegezien. De GGD rapporteert vervolgens aan de gemeente en indien nodig start de gemeente, bij onvoldoende garanties op bovengenoemde terreinen, een toezicht- en handhavingstraject om tot verbetering te komen.

Peuterspeelzalen

Er vindt een onderzoek plaats naar invoering van een gereduceerde ouderbijdrage voor ouders met een minimum inkomen.

Op elke peutergroep komt een beroepskracht met minimaal SPW-3 te staan. De nieuwe wet houdt voor de ouders de prijzen in peuterspeelzalen laag. Door de staatssecretaris van OCW zijn extra geldmiddelen uitgetrokken om aan de nieuwe kwaliteitseisen te kunnen voldoen. Deze via het Gemeentefonds aan de gemeente toegedeelde middelen zijn via de perspectiefnota 2010-2013 voor het onderhavig doel gereserveerd.

Opvang asielzoekers

Er zijn geen bijzonderheden voor deze werksoort in 2010 te verwachten.

Ouderenwerk

In 2009 wordt een nieuwe WMO-notitie Ouderenbeleid opgesteld.

Sociale werkvoorziening

Fryslân West draagt zorg voor de uitvoering van de modernisering van de WSW.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	2.948.203	9.267.916	9.610.476	9.042.031	8.978.954	8.967.177
Structureel	5.152.177	342.560	-568.445	-63.077	-11.777	-1.443
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	8.100.380	9.610.476	9.042.031	8.978.954	8.967.177	8.965.735
BATEN						
Ongewijzigd beleid	111.180	6.099.232	6.209.735	5.409.616	5.409.616	5.409.616
Structureel	5.053.807	110.503	-800.119	0	0	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	5.164.987	6.209.735	5.409.616	5.409.616	5.409.616	5.409.616
Per saldo nadelig	2.935.393	3.400.741	3.632.415	3.569.338	3.557.561	3.556.119
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6610100 Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid	60.227	0	-60.227
6610800 Programma Inkomen	2.817.031	2.525.864	-291.167
6611100 Sociale werkvoorziening	1.608.000	1.644.600	36.600
6611600 Programma Werk	0	0	0
6612100 Inkomenvoorzieningen IOAW	0	0	0
6612101 Inkomenvoorzieningen IOAZ	0	0	0
6614100 Bijzondere bijstand	158.086	9.200	-148.886
6614200 Kwijtschelding belastingen	81.303	0	-81.303
6614300 Minimabeleid	138.884	0	-138.884
6620100 Algemeen maatschappelijk werk	114.758	0	-114.758
6620200 Schuldhulpverlening	65.646	0	-65.646
6620300 Ouderenwerk	145.360	0	-145.360
6620700 Vrijwilligerswerk en Mantelzorg	29.525	0	-29.525
6621100 Opvang asielzoekers (ROA)	1.408	0	-1.408
6621200 Inburgering nieuwkomers	0	0	0
6621400 Opvang asielzoekers (AZC St. Annaparochie)	50.240	74.185	23.945
6622100 Huishoudelijke verzorging	1.012.795	117.032	-895.763
6623100 Participatievoorzieningen	1.335.501	1.033.480	-302.021
6630100 Jeugd- en jongerenwerk	158.665	0	-158.665
6630300 Samenlevingsopbouwwerk	132.352	0	-132.352
6650100 Kinderopvang	6.699	0	-6.699
6650200 Peuterspeelzalen	127.481	0	-127.481
6650300 Kinderopvang doelgroepen (WBK)	16.826	0	-16.826
6652100 Vervoersvoorzieningen gehandicapten	981.244	5.255	-975.989
Totaal	9.042.031	5.409.616	-3.632.415

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Ontwikkeling kapitaallasten	-	57
Ontwikkeling apparaatskosten	-	11.339
Incidenteel budget Vrijwilligerswerk en mantelzorg in 2009	-	11.500
Incidenteel budget Jeugd- en jongerenwerk in 2009	-	21.000
Subsidiebijstellingen (peuterspeelzalen en alg. maatschappelijk werk)	+	3.510
Nieuw structureel budget voor kwaliteitsversterking Peuterspeelzaalwerk	+	29.119
Verlaging lasten volgens begroting dienst SoZaWe	-	699.033
Verschuiving lasten reïntegratie naar participatievoorzieningen van programma 4	+	141.855
	Totaal lasten	- 568.445
Verlaging doeluitkeringen volgens begroting dienst SoZaWe	-	941.974
Verschuiving baten reïntegratie naar participatievoorzieningen van programma 4	+	141.855
	Totaal baten	- 800.119

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Algemeen

Het programma omvat zorg voor:

1. Volksgezondheid (inclusief jeugdgezondheidszorg),
2. Riolering,
3. Milieu,
4. Afvalinzameling en –verwerking,
5. Toezicht en handhaving,
6. Begraafplaatsen.

Bij toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving betreft dit de onderdelen bouw, milieu, ruimtelijke ordening, veiligheid en Algemeen Plaatselijke Verordening. De werkzaamheden worden in samenwerking uitgevoerd met de Middelsee Gemeenten.

De uitvoering van een deel van de toezichtstaak, te weten de contrôles op de naleving van de gebruiksvergunning door het Brandpreventiebureau, is hier buiten beschouwing gelaten. Hiervoor wordt verwezen naar programma 1.

Wat willen we in 2010 bereiken

Volksgezondheid

Het doel van het gemeentelijk gezondheidsbeleid is het bevorderen van gezondheid voor iedereen. Het gaat hierbij niet alleen om medische zorg maar ook om de mogelijkheden om lichamelijk, geestelijk en sociaal beter te kunnen functioneren.

Riolering

Op doelmatig wijze het afvalwater verzamelen en afvoeren naar de rioolzuivering.

Het voorkomen van ongewenste emissies naar het oppervlaktewater, bodem en grondwater.

Het zoveel mogelijk voorkomen van wateroverlast

Voldoen aan de wettelijke eisen die er aan de kwaliteit van het water worden gesteld.

Minder hemelwater in de riolering.

Milieu

Een milieubeleid dat is gericht op het duurzaam beschermen en verbeteren van de milieukwaliteit van het Bildt, met extra aandacht voor de taken geluid, licht, lucht, gezondheid en afval tot en met 2011.

Toezicht en handhaving

- Een kwaliteitsverbetering voor deze taak en daarmee voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen.
- Het scheppen van meer duidelijkheid en meer eenduidigheid op het gebied van de handhavingstaken.
- Verbeteren van het naleefgedrag.

Begraafplaatsen

Kwalitatief goed beheer van de bestaande begraafplaatsen tegen acceptabele kosten en met voldoende aandacht voor de arbeidsomstandigheden.

Meetbare effecten in 2010

- Gezondheidssituatie volwassenen en jeugdigen (zie SES-indicatoren in de gemeentelijke kadernota Volksgezondheid)
- Aantal actuele vergunningen en meldingen verleend aan bedrijven die vallen onder het regime van de Wet milieubeheer.
- Aantal bodemonderzoeken, -saneringen en kwaliteitskeuringen.
- Aantal kilogram afval dat ten minste (on)gescheiden wordt ingezameld.

Cijfermatige uitwerking:

<u>Aantal (per jaar)</u>	<u>Periode: 2009 - 2011</u>
Aantal vergunningen (stuks p.j.)	6 - 8
Aantal meldingen (stuks p.j.)	40 - 50
Aantal bedrijven Wet milieubeheer (stuks p.j.)	590

Aantal bodemonderzoeken (stuks p.j.)	30 – 35
Aantal bodemsaneringen (stuks p.j.)	0 - 1
Aantal kwaliteitskeuringen (stuks p.j.)	3 - 6
Aantal kilogram restafval (ton p.j.)	2.200 - 2.700
Aantal kilogram gescheiden afval (ton p.j.)	3.300 – 4.000
Totaal aantal kilogram afval (ton p.j.)	5.500 – 6.700
Afvalscheiding (percentage)	60%

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Volksgezondheid

- Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid “het Bildt: een gezonde(re) gemeente” van 2004 t/m 2007 (Raadsbesluit 06-2004)
- Kadernota Volksgezondheid 2009-2012 (Raadsbesluit 07-2009)
- Kadernota ‘jeugd in beeld’ (Raadsbesluit 12-2008)

Bestuurlijke kaders – Riolerings

- Gemeentelijk Rioleringsplan, GRP 2008/2012.
- Basisrioleringsplannen.

In het GRP is het rioleringsbeleid vastgelegd en wordt invulling gegeven aan de (wettelijke) planverplichting. Per dorp is een basisrioleringsplan (BRP) vastgesteld, afgestemd op het GRP.

Bestuurlijke kaders – Milieu

- Milieubeleidsplan gemeente het Bildt van 2008 t/m 2011 (Raadsbesluit 06-2008).
- Milieuprogramma gemeente het Bildt 2008.
- Bodembeheersplan gemeente het Bildt van 2006 t/m 2010 (Collegebesluit 05-2006)
- Afvalscheiding en -preventieplan gemeente het Bildt van 2005 t/m 2008 (Raadsbesluit 09-2005).
- (Zwerfafvalbeheersplan gemeente het Bildt van 2007 t/m-2010 (collegebesluit 09-2007).
- (Lichthinderbeleidsplan gemeente het Bildt 2007 e.v. (raadsbesluit 04-2007).

Bestuurlijke kaders – Toezicht en handhaving

- Handhavingsbeleid fysieke leefomgeving (Raadsbesluit 11-2004).

Bestuurlijke kaders – Begraafplaatsen

- Nota begraafplaatsen "Begraven op het Bildt" (Raadsbesluit 09-2005).

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Volksgezondheid

In de raad van juli 2009 is de Kadernotitie Volksgezondheid 2009-2012 vastgesteld. In deze notitie is de nota “het Bildt; een gezonde(re) gemeente”, de 1^e nota volksgezondheid, geëvalueerd. Daarnaast zijn er drie speerpunten geformuleerd waarmee gedurende de komende vier jaar aan de slag wordt gegaan, te weten medische milieukunde (m.n. binnenmilieu in scholen), gezonde leefstijl voor de jeugd en aandacht voor de gezondheid van mensen die een lagere sociaal economische status hebben.

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is onderverdeeld in een zgn. uniform deel en een maatwerk deel. In het maatwerkdeel zijn specifieke afspraken neergelegd in relatie tot de zorgbehoefte van kinderen op het Bildt. Accenten zijn pedagogische thuisbegeleiding, ondersteuning ouderschap 0-18 maanden en verankering pedagogische observatie peuterspeelzalen.

Met ingang van 1 januari 2009 is de Hulpverleningsdienst, waar de GGD Fryslân onderdeel van uit maakt, verantwoordelijk voor de gehele JGZ.

Riolering

In 2008 is het verbrede GRP vastgesteld in de raad van de gemeente het Bildt.. De nadruk ligt op het verder terug dringen van de emissies. Zeer nauw verweven met de riolering is de kwaliteit oppervlaktewater, en hieraan wordt de komende jaren steeds hogere eisen gesteld. In de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn hiervoor de lijnen en verantwoordelijkheden uitgezet. In samenwerking met het Wetterskip worden de te treffen maatregelen per gemeente bepaald. In tegenstelling tot eerdere verwachtingen zijn de door de gemeente uit te voeren maatregelen in het kader van het KRW nihil. Deze maatregelen zijn meegenomen in het eind 2008 vastgestelde GRP. De in dit kader te nemen maatregelen op het Bildt zullen in de loop der jaren, in samenspraak met de gemeente het Bildt, door en namens het Wetterskip worden uitgevoerd.

Milieu

De werkingsduur van het bestaande gemeentelijk milieubeleidsplan loopt van 2008 tot en met 2011. Met ingang van 2008 e.v. is het meerjarige perspectief m.b.t. het toekomstig milieubeleid opnieuw geformuleerd en bestuurlijk vastgesteld, met in achtname van onder meer de volgende trends:

- Met ingang van 2010 zal worden gewerkt met een nieuw wettelijk regime voor één integrale omgevingsvergunning met procedurele en voor zover mogelijk inhoudelijke koppeling tussen meerdere vergunningstelsels van verschillende beleidsterreinen.
- Aanpassing van de bodemregelgeving aan landelijke beleidsvernieuwingen. Het bodembeleid gaat zich richten op een bewuster en meer duurzaam gebruik van de bodem, waarbij de (gebruik)waarde van de bodem behouden moet blijven. Deels is dit uitgewerkt in het gemeentelijke bodembeheersplan t/m 2010. In 2011 bestaat het voornemen tot actualisatie van het beheersplan.
- Belangrijke toekomstige wijzigingen binnen het afvalbeleid zijn: verruiming van de beleidsvrijheid m.b.t. afvalinzameling, heroriëntatie van contractbeheer (o.a. voor inzameling en verwerking), toename afvalcomponenten (kunststof), aanpak van zwerfafval, wijziging van kostenverdeling en van wijze van doorberekening (producentenverantwoordelijkheid) binnen het afvalbeheer.
- Wijziging wetgeving (deregulering) en daardoor wijziging van inhoudelijke rol die gemeenten hoogstwaarschijnlijk gaan krijgen bij de invulling van milieuthema's zoals klimaat- en geluidbeleid op lokaal niveau voor 2009 e.v.
- Invoering zorgplicht voor actieve openbaarheid en ontsluiting van milieukwaliteitsinformatie (via website of register) voor inwoners.
- Versterking van de (inhoudelijke en financiële) samenhang en afweging tussen milieu met andere beleidsvelden (natuur en ruimtelijke ordening).

Begraafplaatsen

In relatie tot de nota "begraven op het Bildt" wordt in 2009 in vaststelling van een uitvoeringsnota voorzien, waaronder een nieuwe begraafplaatsenverordening. Bij deze uitvoeringsnota zal tevens gekeken worden naar de kostendekkendheid van de begraafplaatsen.

Wat gaan wij er voor doen

Volksgezondheid

- Na onderzoek van de GGD moet er in alle basisscholen op het Bildt een gezond binnenmilieu zijn wat de gezondheid en de prestaties van de leerlingen ten goede komt.
- I.s.m de GGD wordt een programma opgesteld waarbij overgewicht en gezonde leefstijl van jeugd aan de orde zullen komen en wat er voor moet zorgen dat de leefstijl van de jeugd wordt verbeterd wat overgewicht voorkomt.
- Met de GGD wordt in kaart worden gebracht wat de gevolgen zijn van een lage sociaal economische status op de gezondheid van de inwoners en wat moet leiden tot actiepunten om de gezondheid van deze doelgroep te verbeteren.

Riolering

Onderzoek naar de toestand van de riolering, het uitvoeren van onderhoud, vervangings- en verbeteringsmaatregelen conform het GRP. De komende jaren zal de nadruk liggen op het afkoppelen van verharde oppervlakten.

Milieu

Voorkomen van nieuwe gevallen van milieuverontreiniging, het duurzaam beschermen/ beheren en indien gewenst verbeteren van de aanwezige milieukwaliteit(en), door vnl.:

- Alle bedrijven (inclusief gemeentelijke bedrijfsvoering) moeten beschikken over een actuele vergunning/ melding en binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen.
- Bij bouwen en ruimtelijke ontwikkelingen wordt het gebruik van grond cq. de functie altijd getoetst aan de actuele milieukwaliteit. Voor de bodemkwaliteit vindt dit plaats door uitvoering van het bodembeheersplan tot 2010; In 2011 is een actualisatie benodigd.
- Voorkomen van (zwerf)afval, de bestaande wijze van afvalinzameling ten minste in stand te houden en te optimaliseren door heroriëntatie op het gebied van gescheiden inzameling en verwerking van componenten door uitvoering van de maatregelen opgenomen in het afvalscheiding en preventieplan tot en met 2008. In 2009 is opnieuw de koers bepaald in een nieuw plan.
- Actief beheer van milieukwaliteitinformatie door inventarisatie, registratie, beheer, periodiek actualisatie, (digitaal) ontsluiting en het geven van voorlichting. Het bodeminformatiesysteem en inrichtingenbestand wordt periodiek geactualiseerd door invoering van nieuwe informatie en verder uitgebouwd voor andere milieuthema's.

Toezicht en handhaving

- Jaarlijks een uitvoeringsprogramma opstellen en ten uitvoer brengen.
- Verbeteren van de samenwerking en afstemming met overige handhavingpartners zoals Wetterskip, Provincie en politie.
- Monitoren van de resultaten en weergeven in de vorm van een jaarlijks verslag.
- Uitvoeren van preventief toezicht op basis van een vastgelegde frequentie.

Begraafplaatsen

Er is in 2009 voorzien in vaststelling van een nieuwe begraafplaatsenverordening, die aansluit bij het door de raad vastgestelde beleidsdocument 'begraven op het Bildt'. Hierin is onderzocht welke maatregelen genomen kunnen worden om toegankelijkheid van begraafplaatsen te verbeteren en de onderhoudskosten op de begraafplaatsen te verminderen. In 2010 zal het nieuwe beleid worden geïmplementeerd.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	2.728.373	3.185.671	2.940.728	2.896.099	2.818.487	2.797.645
Structureel	539.627	-244.943	-44.629	-77.612	-20.842	17.968
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	3.268.000	2.940.728	2.896.099	2.818.487	2.797.645	2.815.613
BATEN						
Ongewijzigd beleid	1.867.234	1.938.712	2.065.028	2.118.726	2.111.601	2.112.563
Structureel	174.571	126.316	53.698	-7.125	962	-825
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	2.041.805	2.065.028	2.118.726	2.111.601	2.112.563	2.111.738
Per saldo nadelig	1.226.195	875.700	777.373	706.886	685.082	703.875
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6714100 Openbare gezondheidszorg	184.785	0	-184.785
6715100 Jeugdgezondheidszorg van het CJG	199.017	142.230	-56.787
6716100 WMO van het Centrum voor Jeugd en Gezin	53.756	65.525	11.769
6721100 Algemeen beheer afvalverwijdering c.a.	1.124.149	92.921	-1.031.228
6722100 Riolen en rioolgemalen	782.655	0	-782.655
6723100 Beleidsontwikkeling en advies m.b.t. milieu	275.792	0	-275.792
6723101 Vergunningverlening	0	0	0
6723102 Handhaving en toezicht	0	0	0
6723103 Bodem en grondwater	0	0	0
6723104 Overig milieubeheer	0	0	0
6723200 Ongediertebestrijding	1.336	0	-1.336
6724100 Begraafplaatsen/lijkbezorging	274.609	20	-274.589
6725100 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	0	1.063.769	1.063.769
6726100 Baten rioolrechten	0	632.831	632.831
6732100 Baten begraafplaatsrechten	0	121.430	121.430
Totaal	2.896.099	2.118.726	-777.373

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Nog niet in te delen uitgaven (begraafplaatsenadministratie, CJG en GRP)	+	120.000
Incidentele budgetten 2009 (diversen)	-	77.550
Ontwikkeling kapitaallasten	-	82.403
Ontwikkeling apparaatskosten	-	27.084
Bijdragen gezondheid (m.n. aan HvD Fryslân)	+	53.620
Verschuiving kosten Handhavingsbureau naar programma 1	-	35.928
Diversen (overige goederen en diensten)	+	4.659
Totaal lasten	-	44.629
Verlaging opbrengsten uit dividenduitkeringen	-	2.136
Verlaging legesopbrengsten en vergoedingen van derden	-	8.022
Verhoging brede doeluitkering Jeugdgezondheidszorg	+	20.456
Verhoging vergoeding gescheiden afvalinzameling	+	43.400
Totaal baten	+	53.698

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Algemeen

Het doel van dit programma is het bevorderen en instandhouden van een evenwichtig woon- en leefklimaat. Centraal staat de missie: “het Bildt, een ondernemende gemeente waar ruimte is voor een unieke leefomgeving en betrokken leefgemeenschappen”. Daarbij wordt gezocht naar een balans tussen de volgende uitgangspunten: het behouden van de open ruimte, bouwen naar behoefte met aandacht voor specifieke doelgroepen, ruimte voor economische ontwikkeling, het faciliteren van bedrijvigheid en de aanwezigheid van voldoende voorzieningen

Dit programma omvat de gemeentelijke taken op het terrein van:

1. de ruimtelijke ordening (beheer, ontwikkeling, inrichting, bouwen) en
2. volkshuisvesting

Wat willen we in 2010 bereiken

Ontwikkelingen n.a.v. wetgeving en bovengemeentelijk beleid:

- Adequaat, actueel en inzichtelijk ruimtelijk beleid op basis waarvan de gemeente zich kan ontwikkelen als woon-/ werkgemeente in een aantrekkelijk landschap.
- Meer aandacht voor het behoud en versterking van het unieke karakter van het Bildt (landschap, wonen en werken) en het behoud van het waardevolle erfgoed.
- Ruimte voor economische ontwikkeling (zie ook programma 3).
- Uitbouwen en versterken van de positie van St.-Annaparochie als regionaal centrum. Beter faciliteren eigen bedrijvigheid (zie ook programma 3).
Inspelen op ontwikkelingen in de landbouwsector (geen verdere glastuinbouwontwikkeling).

Ontwikkelingen naar aanleiding van eigen beleid:

- Meer aandacht voor sociale woningbouw en bouwen voor specifieke doelgroepen.
- Zorg dragen voor een evenwichtig en duurzaam aanbod op de Bildtse woningmarkt.

Meetbare effecten in 2010

Ontwikkelingen n.a.v. wetgeving en bovengemeentelijk beleid:

- Meetbaar effect is het benoemen van een percentage actuele of geactualiseerde bestemmingsplannen (in procedure) in een bepaald jaar ;
- Meenemen kwalitatieve aspecten in bestemmingsplannen (kwaliteiten: stedenbouwkundig, landschappelijk, archeologisch en omgeving, e.d.) zoals het bestemmingsplan Buitengebied, waarin landschappelijke kwaliteiten centraal staan;
- Meetbaar aantal digitaal vervaardigde bestemmingsplannen, beschikbaar voor de burger
- Inspelen op ontwikkelingen in de landbouwsector door bijvoorbeeld in het bestemmingsplan Buitengebied hiervoor ruimte te creëren.

Ontwikkelingen naar aanleiding van eigen beleid:

- Voldoen aan uitbreidingsopgave (Woonplan 2001):

<u>Plaats</u>	<u>Periode 1998-2010</u>
	Groeiklasse
St.-Annaparochie	330+
St.-Jacobiparochie	60-80
Minnertsga	60-80
Oudebildtzijl	15-25
Vrouwenparochie	15-25
Nij Altoenae	15-25
Westhoek	0
Totaal	530
Herstructurering	Pm

- Structuurplan woonplan in 2010.v.
Structuurvisie het Bildt

Wat is het bestaande beleid

De gemeente dient uitvoering te geven aan de relevante wet- en regelgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening en de volkshuisvesting. Het bestaande beleid is vastgelegd in o.a. de volgende nota's, notities en beleidsstukken:

- Perspectiefnota's 2009-2012 en 2010 t/m 2013
- Collegeprogramma 2006-2010.
- Bestemmingsplannen.
- Nota van Uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied (Raadsbesluit van 02-2005).
- Notitie Verstening in het Buitengebied (Raadsbesluit van 02-1998).
- Notitie Intensieve Veehouderijbedrijven (Raadsbesluit van 03-1998).
- Handhavingsbeleid voor de fysieke leefomgeving (Raadsbesluit van 11-2004).
- Structuurvisie St.-Annaparochie (Raadsbesluit van 06-1999).
- Beleidsvisie antenne-installaties voor het mobiele telefoonverkeer (Raadsbesluit van 09-2000).
- Woonplan (Raadsbesluit van 07-2001), herzien in 2007.
- Planschadenotitie (Raadsbesluit van 10-2004). Voornemen tot herziening in 2008.
- Welstandsnota (Raadsbesluit van 05-2004).

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Hierbij dient een onderscheid te worden gemaakt tussen ontwikkelingen die voortvloeien uit veranderende wetgeving of bovengemeentelijk beleid en ontwikkelingen die voortvloeien uit eigen beleid(voornemens) van de gemeente.

Ontwikkelingen n.a.v. wetgeving en bovengemeentelijk beleid

Fundamentele herziening Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO).

Vanaf 2009 moest met de doorwerking van deze wet rekening worden gehouden. In 2010 zullen op basis van de gewijzigde wetgeving structuurplannen in procedure worden gebracht. Daar waar nodig zullen bij in en uitbreidingsplannen exploitatieovereenkomsten worden opgenomen.

Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Belangrijkste item in deze nieuwe wet is de invoering van het instrument omgevingsvergunning. Projecten waarbij sprake is van verschillende soorten vergunningen moeten met één vergunning worden afgedaan. De planning is dat deze wet vanaf 1 januari 2010 in zal gaan.

Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen onroerende zaken (Wet KPB)

Deze wet is opgesteld om ervoor te zorgen dat het eenvoudiger wordt om volledige informatie te krijgen over de rechtstoestand van een onroerende zaak op een bepaald moment. Dat kan door de introductie van een eenduidige registratiemethodiek en aan elkaar gekoppelde registers van gemeenten en Kadaster. De wet zal in verschillende fasen worden ingevoerd.

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

In 2009 (1 juli) moesten alle gemeenten een Basis Gebouwen Registratie (BGR) en een Basis Registratie Adressen (BRA) in werking hebben teneinde deze gegevens goed raadpleegbaar te hebben. Door verschillende oorzaken is dat met name voor de BRA niet gelukt. De verwachting is dat begin 2010 ook het BRA operationeel zal zijn.

Herziening Wet Geluidhinder (Zie Programma 7)

Actualiseren bestemmingsplannen

Naar aanleiding van gewijzigd bovengemeentelijke beleid als het Streekplan, Nota Ruimte, e.d. moeten bestemmingsplannen voor 2013 geactualiseerd zijn

Handhaving (Zie Programma 7)

Ontwikkelingen naar aanleiding van eigen beleid

- Structuurplan wonen met aandacht voor specifieke doelgroepen en herstructurering, In 2009 is een plan van aanpak opgesteld. In 2010 kan het plan worden afgerond.
- Woningbouw in dorpen, waaronder St.-Annaparochie (Nije Kamers 3/ 4, 't Bosch, centrum West, voormalige locatie Wonen Noord West Friesland), Minnertsga (Groot Hermana), Oudebildtzijl (uitbreiding), St-Jacobiparochie (vml sportvelden), Van Wijngaardenstraat (starterswoningen).
- Ontwikkeling duurzaam bouwen.
- Nieuw Bestemmingsplan Buitengebied.
- Ontwikkeling gemeentelijke Structuurvisie.
- Elfstedenvaarroute, (zie programma 5).
- Erfgoedbeleid

Wat gaan wij er voor doen

- Ad 1. Actualiseren bestemmingsplannen Buitengebied, Oudebildtzijl (dorp), Bildtdijken, St.-Jacobiparochie (dorp). De actualisaties zijn opgestart en hebben hun doorwerking naar 2010 e.v.
- Actualiseren bestemmingsplannen via Plan van Aanpak (Mede n.a.v. herziening Wet op de ruimtelijke ordening - Wro). Volgens de nieuwe Wro dienen gemeenten te beschikken over actuele bestemmingsplannen (max. 10 jaar oud). Het overgangsrecht regelt dat indien bestemmingsplannen bij de inwerkingtreding van de nieuwe WRO ouder zijn dan 5 jaar, deze binnen vijf jaar moeten zijn vervangen door een nieuw (vastgesteld) bestemmingsplan.
 - Digitaliseren van bestemmingsplannen. Alle nieuwe bestemmingsplannen worden gedigitaliseerd. Vanaf de datum van inwerkingtreding van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (01-07-2008) is dit een wettelijke verplichting. Alle bestemmingsplannen die dan tot stand komen dienen volgens een vastgestelde opmaak digitaal te worden opgesteld en te worden ontsloten middels een gemeentelijke website. Thans vigerende bestemmingsplannen hoeven pas aan deze norm te voldoen wanneer ze worden herzien.
 - Ontwikkelen Reclamebeleid. In 2009 plan van aanpak opgesteld. Uitrol 2010.
 - Opstellen van een gemeentelijke structuurvisie (Mede n.a.v. herziening Wro). Plan van aanpak opgesteld 2009. Procedure 2010.
 - Afwikkeling en uitvoering revitalisering bedrijventerrein te St.-Jacobiparochie K.K. de Vriesstraat voor zover het betreft de 2^e fase.
 - Voor bereiden planologisch kader St.-Annaparochie Zuidwest. In gang zetten planologische procedure(s).
- Ad 2. Structuurvisie wonen. Opgesteld visie in 2009. In 2010 formele procedure.

Te realiseren aantallen te bouwen woningen. Betreft totale (maximale) capaciteit plannen

<u>Plaats</u>	<u>Plan</u>	<u>Aantal</u>	<u>Status</u>
- St.-Annaparochie	Zuidwest	± 300	Vanaf 2010 ev. (gefaseerd) in ontwikkeling,
- St.-Annaparochie	Fan Harenshûs	± 22	Zorgcomplex, in ontwikkeling, in 2010 gereed
- St.-Annaparochie	Nije Kamers 3 en 4	± 70	In ontwikkeling. Doorloop in 2010, e.v.
- St.-Annaparochie	Grietmansstraat	± 23	Voormalige locatie Woningstichting 2010 ev.
- St.-Annaparochie	't Bosch	± 2	In ontwikkeling, Doorloop in 2010, e.v.
- St.-Annaparochie	Nij Toerenburg fase 2	± 11	In ontwikkeling. Doorloop in 2010, e.v.
- St.-Jacobiparochie	Sportcomplex c.a.	± 32	In ontwikkeling. Doorloop in 2010, e.v.
- St.-Jacobiparochie	Van Wijngaardenstraat	11	Deels planologisch te regelen. Ontwikkeling

				verwacht 2009/2010 ev
-	St.-Jacobiparochie	Invullocatie Kadal	2	Principe
-	Minnertsga	Bosdykje fase 3, 4	± 15	In ontwikkeling. 2010 e.v.
-	Minnertsga	Groot Hermans fase 2	± 25	In ontwikkeling. Doorloop in 2010, e.v.
-	Minnertsga	Groot Hermans fase 3	± 20	Na 2014
-	Minnertsga	Hermanawei/ Skoalstrjitte	± 13	In ontwikkeling..
-	Vrouwenparochie	Invullocatie spoorbaan- gebied	3	Planologisch geregeld.
-	Vrouwenparochie	Uitbreiding	± 2	In ontwikkeling. Doorloop in 2010, e.v.
-	Nij Altoenae	Uitbreiding fase 2	± 8	In ontwikkeling.
-	Nij Altoenae	Uitbreiding fase 3	± 3/4	Na 2010
-	Oudebildtzijl	Uitbreiding	± 20	In voorbereiding. Doorloop 2010

Aantallen hebben betrekking op de maximale (geschatte) plancapaciteit. Voor een deel is er sprake van (deel)ontwikkeling van een locatie door derden. De gemeente draagt in dat geval zorg voor het planologisch regelen van de desbetreffende locatie en beoordeelt de passendheid in het beleid (Woonplan).

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	859.768	907.185	1.024.688	1.037.216	883.875	867.883
Structureel	653.455	117.503	12.528	-153.341	-15.992	-19.434
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	1.513.222	1.024.688	1.037.216	883.875	867.883	848.449
BATEN						
Ongewijzigd beleid	207.150	259.299	224.623	131.123	131.123	199.123
Structureel	60.517	-34.676	-93.500	0	68.000	0
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	267.667	224.623	131.123	131.123	199.123	199.123
Per saldo nadelig	1.245.555	800.065	906.093	752.752	668.760	649.326
Per saldo voordelig	0	0	0	0	0	0

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6810100 Bestemmings- en structuurplannen	546.047	0	-546.047
6820100 Volkshuisvestingsbeleid	13.221	0	-13.221
6820300 Gemeentelijke woningexploitatie	3.063	3.523	460
6821100 Dorpsvernieuwing	51.688	0	-51.688
6822100 Bouw-, woning- en welstandstoezicht	381.904	2.600	-379.304
6822300 Woonwagenschap	541	0	-541
6822500 Overige volkshuisvestingsaangelegenheden	0	0	0
6823100 Leges bouwvergunningen	0	125.000	125.000
6830100 Bouwgrondexploitatie	40.752	0	-40.752
Totaal	1.037.216	131.123	-906.093

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Ontwikkeling kapitaallasten	-	185
Ontwikkeling apparaatskosten	+	58.014
Incidentele budgetten 2009 (bestemmings- en structuurplannen)	-	40.450
Vervallen subsidie (i.c. verschuiving naar programma 6)	-	3.589
Diversen (overige goederen en diensten)	-	1.262
	Totaal lasten	- 12.528
Verlaging bouwleges	-	93.500
	Totaal baten	- 93.500

Programma 9 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemeen

De algemene dekkingsmiddelen, zoals o.a. de algemene uitkering uit het gemeentefonds worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien afzonderlijk zichtbaar worden gemaakt. Er is om die reden dus geen sprake van een programma en om die reden wijkt dit overzicht af van de hiervoor gehanteerde programma-indeling. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom zijn de belangrijkste onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen verplicht (BBV) voorgeschreven.

Onder de algemene dekkingsmiddelen wordt verstaan:

- ontvangen belastingen (vrij besteedbaar);
- algemene uitkering uit het gemeentefonds
- dividend
- overige eigen middelen
- saldo van de financieringsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen.

	Rekening 2008	Begroting 2009	Begroting 2010
Lokale middelen, waarvan de besteding niet gebonden is	1.361.634	1.398.833	1.417.430
Algemene uitkeringen	11.349.504	11.728.880	11.975.035
Dividend	120.558	118.914	95.633
Saldo financieringsfunctie	590.945	615.282	610.685
Compensabele BTW vs uitkering uit BTW-compensatiefonds	-30.534	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	-135.847	-70.600	-110.929
	13.256.260	13.791.309	13.987.854
Onvoorzien	0	15.250	15.250
	13.256.260	13.806.559	14.003.104

1. Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

Het Bildt kent alleen de onroerende zaakbelastingen en de woonforensenbelastingen als vrij besteedbare belastingen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

2. De algemene uitkering uit het gemeentefonds

In het spraakgebruik wordt 'de algemene uitkering' als synoniem gezien van 'het gemeentefonds'. Uit het gemeentefonds worden echter zowel algemene uitkeringen, integratie-uitkeringen als decentralisatie-uitkeringen verstrekt.

De omvang van het gemeentefonds kan wijzigen door taakwijzigingen, compensatie voor verdwijnen van inkomsten, kortingen/bezuinigingen en het accres van de zogeheten normeringmethode. De algemene uitkeringen stijgen óf dalen evenredig aan de wijziging in de omvang van het gemeentefonds. De algemene uitkering wordt verdeeld met behulp van algemene verdeelmaatstaven die gebaseerd zijn op structuurkenmerken.

De gemeentefondsvervangende uitkering die het Bildt krijgt voor de aanwezigheid van het AZC, de WMO-uitkering en de suppletie-uitkeringen voor afschaffing van de gebruikersheffing OZB worden (ook) als algemene uitkeringen beschouwd.

De integratie-uitkeringen werden veelal gebruikt als overgangsmaatregel om herverdeeffecten bij de omzetting van een specifieke uitkering naar de algemene uitkering uit het gemeentefonds te vergemakkelijken. Deze uitkeringen worden verdeeld op basis van in het verleden bestede of ontvangen gelden voor een bepaalde activiteit. Het is wel de bedoeling dat een integratie-uitkering op zeker moment ophoudt te bestaan en dat de verdeling van het geld via de reguliere maatstaven verloopt.

Het Bildt ontvangt in 2010 de volgende integratie-uitkeringen:

Wet Uitkering Wegen	€ 273.817
Correctie VHROSV	€ 5.978
Motie Pater – van der Meer	€ 54.967
Bibliotheken	€ 12.520

De decentralisatie-uitkering is een variant op de integratie-uitkering en heeft in 2009 zijn intrede gedaan. De introductie van de decentralisatie-uitkering heeft te maken met het rijksbeleid om gemeenten meer ruimte te geven voor lokaal maatwerk en om interbestuurlijke lasten te verminderen. De decentralisatie-uitkeringen zijn voor een beperkt aantal gemeenten van toepassing, waardoor verdeling via de maatstaven van de algemene uitkering niet in aanmerking komt. Voor zover nu bekend, ontvangt het Bildt in 2010 en volgende jaren geen decentralisatie-uitkering.

Driemaal per jaar verschijnt een gemeentefondscirculaire die de gemeenten over de omvang en de verdeling van het fonds informeert. Die circulaire spelen een rol in het gemeentelijke begrotingsproces (maart, mei en september).

De in de begroting 2010 opgenomen uitkeringen gemeentefonds zijn gebaseerd op de Meicirculaire Gemeentefonds 2009. Evenals in de begroting 2009 is in de begroting 2010 geen rekening (meer) gehouden met een uitkering van de behoedzaamheidsreserve.

3. Dividenden

De gemeente het Bildt is in het bezit van aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten:

- 73.905 aandelen nominaal € 2,50 = € 184.762,50

Voor 2010 is rekening gehouden met een dividenduitkering over 2009 van € 1,42 per aandeel.

Een aantal kleinere deelnames worden op de betreffende programma's (3 en 7) verantwoord, zoals in het BBV voorgeschreven.

4. Saldo financieringsfunctie

Het saldo bestaat uit de lasten en baten voor de:

1. geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar welke verband houden met de kortlopende financiering van de begroting;
2. geldleningen en uitzetting langer of gelijk aan 1 jaar welke verband houden met de treasuryfunctie.

Op begrotingsbasis bestaat het saldo financieringsfunctie alleen uit de bespaarde rente door interne financiering via de reserves en voorzieningen: 5,0% van € 12.430.392.

De verschuldigde rente voor externe financiering wordt op een kostenplaats verzameld en tezamen met de bespaarde rente via de rente-omslagmethode aan de desbetreffende programma's toegerekend (op basis van de boekwaarden van investeringen). Voor 2010 is een renteomslagpercentage van 5,04 gehanteerd.

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

5. Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige algemene dekkingsmiddelen kunnen verschillende onderwerpen vallen. Een en ander is veelal afhankelijk van de eigen gemeentelijke situatie.

Voor onze gemeente valt hieronder:

- post voorziene bestedingen € 110.929
- saldi van kostenplaatsen € 230

De post voorziene bestedingen is voor € 10.000 bedoeld voor het verstrekken van incidentele subsidies op het terrein van welzijn, sport, kunst, cultuur en cultuurtoerisme, voor € 60.600 bedoeld voor het oplossen van organisatorische knelpunten in de organisatie en voor € 40.329 nog nader te bepalen uitbesteding van werkzaamheden door Werken-binnen.

De saldi van kostenplaatsen betreffen de afrondingsverschillen die ontstaan bij de doorbelasting aan de diverse programma's.

Post onvoorzien

Zoals gebruikelijk wordt er jaarlijks een bedrag voor onvoorzien in de begroting opgenomen. Vanaf 2006 is dit bedrag op € 15.250 gesteld.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LASTEN						
Ongewijzigd beleid	3.273.174	2.122.796	1.643.395	1.182.468	930.205	929.735
Structureel	-318.321	-479.402	-460.926	-252.263	-470	-448
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	2.954.853	1.643.395	1.182.468	930.205	929.735	929.287
BATEN						
Ongewijzigd beleid	15.531.570	14.653.122	15.926.910	14.944.443	14.321.589	14.019.496
Structureel	398.588	1.273.788	-982.467	-622.854	-302.093	-69.926
Incidenteel	0	0	0	0	0	0
Nieuwe raming	15.930.158	15.926.910	14.944.443	14.321.589	14.019.496	13.949.570
Per saldo nadelig	0	0	0	0	0	0
Per saldo voordelig	12.975.306	14.283.515	13.761.975	13.391.384	13.089.761	13.020.283

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6911100 Geldl.en uitzettingen <dan 1 jaar	0	0	0
6913100 Overige financiële middelen	9.312	104.945	95.633
6914100 Geldleningen en uitzettingen > dan 1 jaar	0	610.685	610.685
6921100 Algemene uitkering gemeentefonds	0	11.589.168	11.589.168
6921200 Integratie-uitkeringen gemeentefonds	0	347.282	347.282
6921500 Gemeentefondsvervangende uitkering AZC	0	38.585	38.585
6922100 Onvoorziene uitgaven	15.250	0	-15.250
6922101 Voorziene bestedingen	110.929	0	-110.929
6930100 Uitvoering WOZ	51.804	0	-51.804
6931100 Baten onroerende zaakbelastingen, gebruikers	0	157.560	157.560
6932100 Baten onroerende zaakbelastingen, eigenaren	0	1.249.370	1.249.370
6935100 Baten woonforensenbelasting	0	10.500	10.500
6940100 Lasten heffing en invordering gem.belastingen	86.832	0	-86.832
6960100 Saldi van kostenplaatsen	230	0	-230
6980100 Mut. reserves verband houdend met hoofdfuncties	908.111	836.348	-71.763
6990100 Resultaat na bestemming	0	0	0
Totaal	1.182.468	14.944.443	13.761.975

Toelichting / analyse verschil 2010 t.o.v. 2009

Ontwikkeling kosten heffing en invordering gemeentebelastingen	+	14.556
Begrotingssaldo 2009	-	32.936
Saldi kostenplaatsen	-	85.082
Lagere toevoeging aan reserves	-	409.074
(On)voorziene bestedingen	+	51.610
	Totaal lasten	- 460.926
Verlaging dividenduitkering BNG	-	22.912
Verlaging bespaarde rente	-	4.597
Verhoging opbrengst ozb en woonforensenbelasting	+	18.597
Verhoging uitkeringen gemeentefonds	+	246.155
Lagere onttrekkingen aan reserves	-	1.219.710
	Totaal baten	- 982.467

DE PARAGRAFEN 2010

Inleiding

De paragrafen handelen met name over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen. Ze gaan voor die onderwerpen in op de kaders voor het beheer in relatie tot de uitvoering van de beleidsnota's voor zover die voor de onderwerpen zijn opgesteld. Evenals bij de programma's is er in dat geval een verwijzing naar de desbetreffende nota's.

De vanaf 2004 verplicht voor de begroting voorgeschreven paragrafen beogen een dwarsdoorsnede te geven van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief (bijv. het risicoprofiel, de bedrijfsvoering etc). Zij richten zich met name op de beleidscontouren van het beheersproces.

De volgende paragrafen zijn door de rijksoverheid verplicht gesteld:

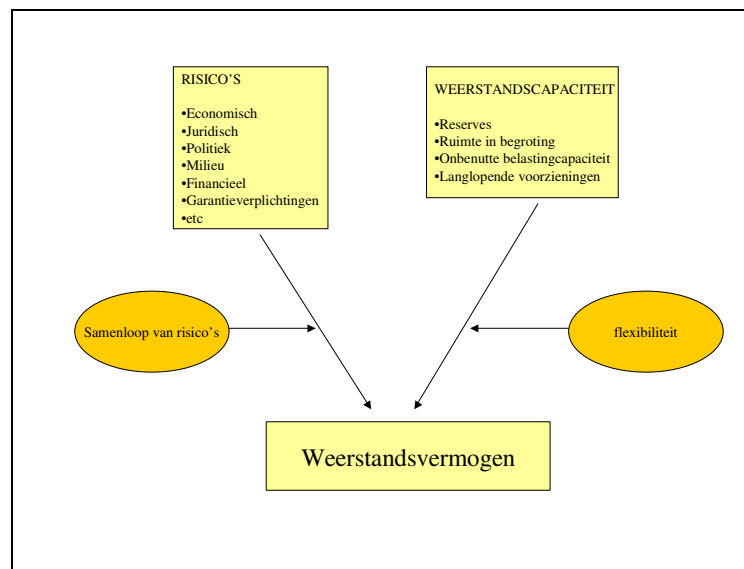
- Weerstandvermogen
- Onderhoud Kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Lokale heffingen

Met de nota inrichting programmabegroting gemeente het Bildt is u een tijdsfasering aangeboden van waaruit de diverse paragraaf ondersteunende beleidsnota's in de tijd opnieuw vastgesteld zullen worden.. Een aantal nota's worden dit najaar nog aan de raad aangeboden. Tot dat moment staan deze paragrafen op zichzelf.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Het beleid inzake het weerstandsvermogen en risicomanagement is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement gemeente het Bildt welke op 27-09-2007 door de raad is vastgesteld.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo van weerstandscapaciteit minus risico's positief is. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit. Onderstaand is dit in schema weergegeven.

Onderdelen weerstandscapaciteit

In het BBV is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit. Over het algemeen worden echter de bestanddelen gebruikt die in onderstaande tabel zijn genoemd. Deze bestanddelen zijn ten eerste ontleend aan de 'Handreiking duale begroting' (MinBZK, 2002). Ten tweede zijn een groot aantal paragrafen en een nota weerstandsvermogen van andere gemeenten doorzocht op mogelijke andere bestanddelen van de weerstandscapaciteit. Op basis hiervan is voor de gemeente het Bildt de volgende tabel gemaakt:

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene reserve (vrij aanwendbaar)	X	
Onvoorzien	X	
Begrotingsruimte		X
Stille reserves	X	
Onbenutte belastingcapaciteit		X
Ombuigingen (versoering bestand beleid door kostenreductie)		X

De gemeente het Bildt gebruikt in eerste instantie de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan zullen deze eerst incidenteel worden afgedekt middels de incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting dekking gezocht worden. Lukt dit niet, dan rest de structurele weerstandscapaciteit als dekkingsmiddel. De gevolgen van het voordoen van een risico worden, mits er

geen meevallers tegenover staan, dus altijd eerst uit de incidentele weerstandscapaciteit gedekt. Dit is een beleidskeuze die een gemeente zelf moet maken (Haisma, 2003). Beseft moet worden dat de structurele weerstandscapaciteit namelijk niet van de één op de andere dag te gebruiken is.

Van de vrij aanwendbare algemene reserve is bepaald dat € 1.000.000 als ondergrens wordt gehanteerd ten behoeve van grote calamiteiten van extreme omvang. Alhoewel dit begrip lastig te duiden is, is dit bedrag niet bedoeld ter dekking van de risico's, die in deze nota genoemd worden. Bij grote calamiteiten met extreme omvang moet bijvoorbeeld gedacht worden aan natuurrampen, epidemieën of een oorlog.

Risico inventarisatie en analyse

Voor de begroting 2009 is een risico inventarisatie gemaakt. De risico inventarisatie is geactualiseerd. Het bedrag dat voortvloeit uit deze inventarisatie en tevens relevant is voor de berekening van het weerstandsvermogen is het totale reële financiële gevolg. Dit is € 883.095. Een overzicht is bij deze paragraaf gevoegd. Hierbij moet opgemerkt worden dat aan lang niet alle risico's financiële gevolgen zijn toegekend, omdat deze niet zijn te berekenen en het niet realistisch is te denken dat alle risico's zijn meegenomen. Het totale risicobedrag relevant voor het weerstandsvermogen kan dus aanmerkelijk hoger liggen. Voor de niet in te schatten en onbekende risico's wordt een totaal financieel gevolg gerekend van € 100.000. Of dit teveel of te weinig is, moet blijken wanneer er adequatere middelen beschikbaar zijn om risico's te inventariseren en te kwantificeren. Inclusief het bedrag dat voortvloeit uit de tabel wordt het totale financiële gevolg van alle risico's geschat op € 983.095.

Het is overigens onwaarschijnlijk dat alle risico's zich ineens gedurende een jaar voor zullen doen. Het weerstandsvermogen is bedoeld voor jaren waarin zich plotseling extreem veel negatieve risico's voordoen. Voor het weerstandsvermogen moet dus een pessimistische bril opgezet worden. Voor de gemeente het Bildt wordt een maximaal risico van 80% van het reële financiële gevolg meegenomen voor de berekening van het weerstandsvermogen. Voor het weerstandsvermogen wordt daarom uitgegaan van een jaarlijks risico van $80\% \times € 983.095 = € 786.476$.

Voor de meeste risico's is niet te voorzien of ze een structurele doorwerking hebben, hoewel het gevolg waarschijnlijk meestal incidenteel zal zijn.

Berekening weerstandsvermogen en beoordeling.

1. Statisch weerstandsvermogen

Het statische weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de incidentele risico's van de incidentele weerstandscapaciteit af te trekken. Dit is:

$$€ 4.214.761 \text{ minus } € 786.476 \text{ is } € 3.428.285$$

De gemeente het Bildt heeft dus een positief statisch weerstandsvermogen en kan de incidentele financiële risico's die ze loopt het hoofd bieden. Op basis van deze berekening kan, gezien de definitie, gesteld worden dat het statische weerstandsvermogen voldoende is.

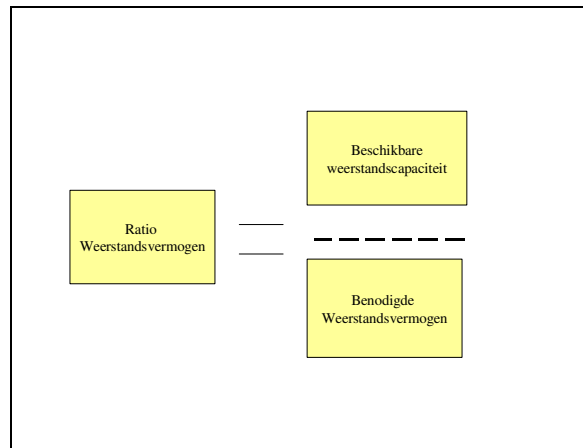
2. Dynamisch weerstandsvermogen

Het dynamische weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de risico's die een structurele doorwerking hebben van de structurele weerstandscapaciteit af te trekken. Welke risico's een structureel karakter hebben, is op voorhand niet in te schatten.

Op basis van een structurele weerstandscapaciteit van € 365.000, het feit dat voor de gevolgen van structurele risico's eerst binnen de begroting dekking gezocht wordt en dat weinig risico's structurele gevolgen hebben, kan geconcludeerd worden dat het Bildt voldoende structurele weerstandscapaciteit heeft. Hoewel het inzicht in het structurele weerstandsvermogen beperkt is, zal ook met betrekking tot dit onderdeel een beleidskeuze noodzakelijk zijn. Deze keuze kan natuurlijk op elk moment aan de actualiteit worden aangepast. De gemeente het Bildt kiest ervoor om, ter dekking van de structurele risico's, een structurele weerstandscapaciteit te willen hebben van tenminste € 200.000.

Beoordeling weerstandsvermogen.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is de volgende ratio geïntroduceerd:

In deze ratio wordt de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het benodigde weerstandsvermogen tot uitdrukking gebracht. De uitkomst van deze vergelijking leidt tot een getal en dit getal is gekoppeld aan een kwalificatie of oordeel over hoe het weerstandsvermogen voor de gemeente ervoor staat. Op basis van de uitkomst en het getal dan kan een eenvoudig oordeel geveld worden over hoe onze gemeente ervoor staat.

Onderstaand is dit in een tabel weergegeven.

Ratio weerstandsvermogen	Kwalificatie
> 2,0	Goed
$1,4 < X < 2,0$	Ruim voldoende
$1,0 < X < 1,4$	Voldoende
$0,8 < X < 1,0$	Matig
$0,6 < X < 0,8$	Onvoldoende
< 0,6	Slecht

Berekening gemeente het Bildt:

- Beschikbare weerstandscapaciteit (incidenteel + structureel):
€ 4.214.761 + € 477.631 = € 4.692.392
- Benodigd weerstandsvermogen: € 786.476 + € 200.000,- = € 986.476

Ratio weerstandsvermogen gemeente het Bildt : € 4.692.392 / € 986.476 = 4.7 (goed).

De ratio weerstandsvermogen is ten opzichte van de begroting 2009 gestegen vanwege de toename van het saldo vrij besteedbare reserve.

Risico naar categorie	Kans	Regulier j/n	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven	Reële financieel gevolg (kans x financieel gevolg)
Inkomsten				
Algemene uitkering	0.1		€ 342.000,-	€ 34.200,-
Dubieuze debiteuren	1		€ 15.000,-	€ 15.000,-
OZB	-			-
Dividend	0.1		€ 12.700,-	€ 1.270,-
Kapitaalgoederen				
Archief	0.1		€ 100.000,-	€ 10.000,-
Financiering				
Garantstellingen	0.1		€ 3.800.000,-	€ 380.000,-
Borg hypotheek personeel	0.1		€ 125.000,-	€ 12.500,-
Verbonden Partijen	0.1		€ 130.000,-	€ 13.000,-
Dienst SoZaWe	0.2		€ 158.000,-	€ 31.600,-
Grondbedrijf	-			-
Bedrijfsvoering				
Personeel	0.5		€ 122.500,-	€ 61.250,-
Disfunctioneren	0.2		€ 100.000,-	€ 20.000,-
Imago risico	-			-
Organisatie risico	-			-
Loonkosten	0.1		€ 36.500,-	€ 3.650,-
Wethouders	-	Regulier	voorziening	-
Openeinderegelingen				
Leerlingenvervoer	0.25		€ 22.500	€ 5.625,-
Grote projecten				
Onderwijshuisvesting				
Bodemsanering	0.1		€ 200.000,-	€ 20.000,-
11-steden vaarroute	0.5		€ 100.000,-	€ 50.000,-
Centrumgebied	0.5		€ 400.000,-	€ 200.000,-
Juridisch				
Rechtmatigheid	-			-
Planschade	1		€ 25.000,-	€ 25.000,-
Bezwaarschriften en andere	-			-
Externe factoren				
Renteontwikkeling	-			-
Ontwikkeling prijspeil	-			-
Decentralisatie overheidstaken en nieuw beleid	-			-
Totaal				€ 883.095,-

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Doel van deze paragraaf is om meer systematisch inzicht te verkrijgen in het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Dit is van belang omdat met het onderhoud van kapitaalgoederen een substantieel deel van de begroting is gemoeid.

Algemeen

Het grondgebied van de gemeente het Bildt bedraagt totaal 11.651 ha, waarvan 72 ha. binnen water en 2364 ha. buiten water. De gemeente is verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het gaat daarbij om de volgende kapitaalgoederen:

- Verhardingen: wegen, fiets- en voetpaden
- Weg- en straatmeubilair
- Openbare verlichting
- Rioleringen
- Openbaar Groen
- Waterwegen en kades
- Bruggen en duikers
- Gemeentelijke gebouwen, zoals scholen, woning te Minnertsga, gemeentehuis en gymzalen
- Begraafplaatsen

Conform de landelijke ontwikkelingen wordt gewerkt met geautomatiseerde beheersprogramma's voor de onderdelen groen, wegen en riolering. Voor de onderdelen Bruggen en duikers (vastgesteld 2004) en gemeentelijke gebouwen (vastgesteld 2005) wordt gewerkt met vastgestelde beheersnotities.

Ten aanzien van de riolering is in 2008 het GRP over de periode 2008-2012 vastgesteld. In 2005 is de nota begraven op het Bildt vastgesteld.

Voor het weg- en straatmeubilair wordt niet gewerkt met een onderhoudsprogramma.

Gemeentelijk bezit:

Kapitaalgoed	Eenheid	Raming 2010	Raming 2009
Verhardingen	m ²	780.000	780.000
Abri's	st	12	12
Bruggen	st	46	46
Bewegwijzeringmasten	st	15	15
Flessepalen	st	1.000	1.000
Verkeersborden	st	1.190	1.190
Toeristische fiets en wandelpaden	km	31	31
(Openbaar) groen	ha	76	76
Kade m	m	755	755
Vrijvervalriolering	m	73.000	73.000
Pers- en vacuümleiding	m	19.000	19.000
Rioolgemalen	st	19	19
Rioolpompen	st	58	58
Bemalingspompen	st	3	3
Bergbezinkbassins	st	5	5
Overstorten	st	16	16
Ijsbaanpompen	st	5	5
IBA's	st	2	2
OV Gewone lichtmasten	st	1.620	1.620
OV Bijzondere verlichting	st	135	135
Gemeentelijke gebouwen	st	4	4
Begraafplaatsonderkomens	st	3	3
Gymzalen	st	4	4
Scholen	st	0	0
Multifunctionele gebouwen	st	0	0
Bomen	st	2.700	2.700
Begraafplaatsen	st	3	3

Verhardingen: wegen, fiets- en voetpaden

In eerdere begrotingen is uitgegaan van een kwalitatieve omschrijving voor asfaltverhardingen van een minimaal onderhoudsniveau van 2,0 en voor elementenverhardingen een minimaal onderhoudsniveau van 2,5. Dit beleid is tot op heden nog niet bijgesteld. Door het optrekken van de budgetten kan gesteld worden dat de (technische) kwaliteitscriteria met de huidige budgetten gehaald kunnen worden in een periode van 5 jaar.

Weg- en straatmeubilair

Voor dit product is geen beleid beschreven. Ongeschreven beleid is dat de werkzaamheden ten aanzien van het weg- en straatmeubilair door de eigen dienst wordt uitgevoerd en in het geval van verkeersborden minimaal dient te voldoen aan de wettelijk gestelde eisen. Het beheer wordt op een zo doelmatig mogelijke wijze in de werkzaamheden van de buitendienst geïmplementeerd.

Gestreefd wordt om zo efficiënt mogelijk met het beheer van het straatmeubilair om te gaan. Concreet betekent dit dat daar waar meubilair overbodig is dit verwijderd wordt. Vervanging van meubilair vindt daar waar mogelijk plaats met meubilair van duurzame materialen.

Openbare verlichting

Hiervoor is een beleidsplan vastgesteld. Om hieraan invulling te geven is vervolgens een uitvoeringsplan opgesteld, waarin is vastgelegd op welke wijze de openbare verlichting in een periode van 10 jaar kan worden aangepast, opdat de openbare verlichting voldoet aan de vastgestelde uitgangspunten van het beleidsplan.

De asbest lichtmasten zijn vervangen in 2007.

In 2008 is de wijze van beheer van de openbare verlichting veranderd. Het beheer is in handen van de ov pool, welke Friesland breed werkt (m.u.v. Menaldumadeel en de Nofa gemeenten)

Rioleringen

De gemeentelijke zorgplicht voor de riolering is vastgelegd in de Wet milieubeheer. Lopend beleid is het Gemeentelijk RioleringsPlan 2008-2012. In het GRP wordt een uitvoeringsprogramma weergegeven welke bestaat uit verplichtingen met betrekking tot de Wet Milieubeheer alsmede een globale meerjarenplanning vanuit beheer en onderhoud.

Openbaar Groen

Het beleid ten aanzien van het openbaar groen is vastgelegd in het raamplan groenbeheer 1995. Hoofddoelstelling is op milieuvriendelijke wijze komen tot een zo goed mogelijk onderhoud van het openbare groen binnen de beschikbare financiële middelen. De te verrichten werkzaamheden hierin zijn: onkruidbestrijding in de beplanting; maaien gras; afsteken graskanten; snoeien beplanting; knippen hagen; begeleidingssnoei bomen en onderhoud bosplantsoen.

Waterwegen en kades/Bruggen en duikers

In 2004 is hieromtrent als uitvloeisel van de perspectiefnota 2004-2007 gezamenlijk (integraal) beleid ontwikkeld. Hiertoe is een inventarisatie uitgevoerd en is de staat van onderhoud van deze kapitaalgoederen vastgesteld. Het onderhouds- en beheersplan is door de raad vastgesteld. Voor het klein (jaarlijks) onderhoud is een structureel budget in de begroting opgenomen. Voor de toekomstige kosten van het cyclisch onderhoud is een voorziening getroffen.

Gemeentelijke gebouwen, woning te Minnertsga, gemeentehuis.

In de perspectiefnota 2004-2007 zijn middelen beschikbaar gesteld om te komen tot een onderhoudsprogramma voor de gemeentelijke gebouwen, niet vallende onder de IHP regeling. Hiertoe is een inventarisatie uitgevoerd en is de staat van onderhoud vastgesteld. Het onderhouds- en beheersplan is door de raad vastgesteld. De huidige begroting van 2010 voorziet hierin. Het structurele middelenbeslag van het meerjaren onderhoudsplan is vervolgens in de begroting 2010 e.v. verwerkt. De voormalige school Westhoek is nog in het bezit van de gemeente.

Begraafplaatsen

In de nota begraven op het Bildt is de huidige beheerssituatie aangegeven. Eind 2009 zal een evaluatie aan de raad worden voorgelegd.

Overzicht beheersplannen

Onderstaand een overzicht met daarin de diverse beheersplannen voor onderhoud kapitaalgoederen en hun looptijd.

Beleidssterrein	Looptijd	Naam en datum besluitvorming beheersplan
Gemeentelijke gebouwenbeheer	2005-2015	01-2005
Wegen, fiets- en voetpaden	pm	Een startnotie aangaande nieuw beleid is in 2004 aan de raad ter behandeling voorgelegd
Weg- en straatmeubilair	pm	Geen geschreven beleid vastgelegd.
Rioleringen	2008-2013	GRP
Openbaar Groen	pm	1995. Raamplan groenbeheer
Waterwegen en Kades/bruggen en duikers	2005-2015	01-2005
Nota begraven op het Bildt		2005
Gemeentelijke gebouwen Onderwijs	2006-2010	Integraal HuisvestingsPlan
Openbare verlichting	2004-2014	Beleidsplan is in 2003 vastgesteld, uitvoeringsplan in 2004.

Overzicht onderhoudsbudgetten kapitaalgoederen (exkl. apparaatskosten)

	Rekening 2008	Begroting 2009 na wijziging	Begroting 2010 na wijziging
5200 100 Huisvesting gemeentehuis	27.964	25.323	25.323
5203 101 Afd. Werken, buitendienst	158		
5203 102 Werkplaatsen c.a.	4.575	8.090	5.000
5203 104 Werken voor derden	1.680		
5203 110 Tractie en gereedschappen	216		
5203 190 Schaftgelegenheden c.a. begraafplaatsen	172	2.268	200
5204 100 Gymnastieklokalen	11.562	9.919	9.919
6120 102 Brandblus- en reddingsmiddelen	86		
6120 103 Brandkranen		703	4.010
6120 104 Brandweergarage	4.456	5.618	5.618
6210 100 Wegen en straten	611.239	742.765	717.765
6210 200 Weg- en straatmeubilair	9.740	8.467	8.467
6210 300 Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding	6.600		
6210 500 Openbare verlichting	31.437	63.935	63.935
6221 100 Waterwegen en kades	735	3.121	3.121
6421 120 Huisvestingsvoorzieningen openb.basisscholen	148	15.470	
6530 800 IJsbanen	71	1.051	1.051
6531 100 Sportvelden	44.557	38.659	38.659
6541 101 Monumentenzorg (kerktoren Minnertsga)	168		
6560 100 Openbaar groen	286.004	287.35	287.935
6560 300 Toeristische fiets- en wandelpaden	44.772	39.395	39.395
6560 200 Dagrecreatievoorzieningen		2.030	2.030
6580 100 Speelplaatsen		42.735	235
6722 100 Riolen en rioolgemalen	159.668	90.949	90.949
6724 100 Begraafplaatsen/lijkbezorging	12.078	10.907	10.907
6820 300 Gemeentelijke woningexploitatie	176	751	751
7913 260 Voorziening rioleringen	188.613		
7913 261 Voorziening groot onderhoud gymlokalen	15.232		
7xxx xxx Diverse investeringen	34.208		
Subtotaal onderhoud onroerende goederen	1.313.632	1.400.090	1.315.269
5200 100 Huisvesting gemeentehuis	1.456	662	662
5201 102 Interne zaken		3.061	
5203 101 Afd.Werken, buitendienst	177		
5203 101 Werkplaatsen c.a.	1.136	2.112	1.000
5203 110 Tractie en gereedschappen	56.241	66.856	66.856
5204 100 Gymnastieklokalen	75	200	200
6003 101 Straatnaamgeving en huisnummering	72		
6003 200 Verkiezingen en referenda	620		
6120 101 Personeel brandweer	544		
6120 102 Brandblus- en reddingsmiddelen	9.583	10.870	3.347
6210 200 Weg- en straatmeubilair	11.969	19.755	19.755
6210 300 Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding		248	248
6531 100 Sportvelden	226		
6560 300 Toeristische fiets- en wandelpaden	123		
6722 100 Riolen en rioolgemalen	8.129		
6724 100 Begraafplaatsen/lijkbezorging	457		
7xxx xxx Diverse investeringen	1.083		
Subtotaal onderhoud roerende goederen	91.891	103.764	92.068

Paragraaf Financiering

Inleiding:

Met de inwerkingtreding per 1 januari 2001 van de nieuwe Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), zijn gemeenten verplicht een treasurystatuut vast te stellen en een treasuryparagraaf in de begroting (voor het eerst in de begroting 2002) en in het jaarverslag op te nemen.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Gemeenten kunnen uitsluitend leningen aangaan, middelen uitzetten en garanties verlenen voor de uitoefening van de publieke taak. De Wet fido geeft aan het begrip publieke taak een beperkte invulling. Bankachtige activiteiten - zoals in de zin van aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomen - worden volgens de Wet fido in elk geval niet tot de publieke taak van de gemeente gerekend en zijn derhalve verboden.

Inmiddels is de Wet dualisering gemeentebestuur van kracht waarin een duidelijk onderscheid is gemaakt tussen werkzaamheden van de Gemeenteraad enerzijds en het College van burgemeester en wethouders anderzijds.

Voor wat betreft het financiële beleid is met name de recente verordening met betrekking tot artikel 212 van de Gemeentewet van belang. Deze verordening (financiële verordening gemeente het Bildt) is in september 2003 vastgesteld door de Raad van de gemeente het Bildt.

Op basis van deze verordening heeft het College van burgemeester en wethouders met ingang van 1 januari 2005 een geactualiseerd Treasurystatuut vastgesteld waarin de gewijzigde verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn geregeld.

In het treasurystatuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten.

Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

In een treasuryparagraaf dient de uitvoering van het treasurybeleid te worden opgenomen.

Het gaat hier met name om de plannen voor het risicobeheer, de gemeentefinanciering (analyse financieringspositie, leningen -en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm zijn instrumenten voor het beheersen van renterisico's welke kunnen aangeven of de plannen binnen de kaders van de Wet fido en het treasurystatuut blijven.

De omvang van de treasuryfunctie in een kleine gemeente zoals de gemeente het Bildt is tot nog toe maar beperkt gebleven. Als belangrijkste doelstellingen kunnen worden genoemd:

- het beheersen van financiële risico's zoals renterisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- minimaliseren van de rente kosten van de leningen;
- optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten.

Algemene ontwikkelingen:

Naar de huidige inzichten zullen er in het jaar 2010 geen ontwikkelingen binnen de organisatie plaatsvinden die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, de treasury-organisatie, het risicoprofiel, de financiële posities, de vermogenswaarden en de geldstromen.

Voor de belangrijkste externe ontwikkelingen is gebruik gemaakt van het Economisch Beeld van de NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Hoewel er in de wereldeconomie altijd sprake zal zijn van fluctuaties in de diverse factoren welke van invloed kunnen zijn op het financieel-economisch beeld, worden er op de kapitaalmarkt weinig veranderingen voorzien.

Risicobeheer:

Het risicobeheer is een deelfunctie van treasury en omvat alle activiteiten die zich richten op het beheersen van financiële risico's, te weten renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's, en valuta risico's.

Renterisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat in de toekomst de rentelasten van het vreemd vermogen hoger respectievelijk dat de renteopbrengsten van activa lager zullen zijn dan een bestuurlijk wenselijk geacht niveau, c.q. het in de meerjarenraming en begroting geraamde niveau.

Aangezien de portefeuille vaste schuld van de gemeente het Bildt enkel vastrentende leningen bevat, terwijl ieder jaar bij de begrotingsvaststelling uitgegaan wordt van de dan meest recente renteprognoses, loopt de gemeente het Bildt op dit onderdeel weinig risico.

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.

De portefeuille vaste uitzettingen van de gemeente het Bildt per 01-01-2010 geeft aan dat van het totaalbedrag aan uitzettingen publieke taak ad. € 258.761 ongeveer 70% betrekking heeft op aandelen Bank Nederlandse Gemeenten en de andere 30% verdeeld is over 3 verschillende kleinere uitzettingen, waardoor het kredietrisico voor de gemeente het Bildt niet erg groot is.

Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.

Aangezien de gemeente het Bildt geen beursgenoteerde aandelen bezit is van koersrisico's geen sprake.

Valutarisicobeheer is het beheersen van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslissingsmoment.

Dit is voor de gemeente het Bildt niet van toepassing omdat dit alleen aan de orde is indien de gemeente transacties afsluit in "niet-euro-valuta", hetgeen niet het geval is.

De risico's voor de gemeente het Bildt kunnen als volgt gecompriemd in beeld worden gebracht:

- renterisico van de vlottende schuld, c.q. de kasgeldlimiet

Omvang begroting per 1 januari 2010 € 22.770.673

Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag 8,5% (zie artikel 3 Wet financiering decentrale overheden en artikel 2 Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden).

Kasgeldlimiet in bedrag € 1.993.507

Een eventueel financieringstekort zou tot een bedrag ad € 1.993.507 gefinancierd kunnen worden met kortlopende middelen (zoals o.a. kasgeldleningen en rekening courant).

Aangezien in de begroting 2010 rekening wordt gehouden met een financieringsoverschot van ongeveer € 750.000 ligt het niet in de lijn der verwachting dat gebruik zal worden gemaakt van financiering met kortlopende middelen.

renterisico van de vaste schuld, c.q. de renterisiconorm

	2010	2011	2012	2013
Renterisico op vaste schuld	budget	budget	budget	Budget
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)	0	0	0	0
3b. Nieuw verstrekte lange leningen (u/g)	0	0	0	0
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	0	0	0	0
5. Betaalde aflossingen	349	354	359	364
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	0	0	0
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	0	0	0	0

Renterisiconorm				
8. Stand van de vaste schuld per 1 januari	5.693	5.344	4.990	4.626
9. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500
Toets Renterisiconorm				
10. Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500
7. Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
11. Ruimte(+) / Overschrijding(-) (10 - 7)	2.500	2.500	2.500	2.500

Leningenportefeuille.

Een overzicht van de thans aanwezige opgenomen langlopende leningen van de gemeente het Bildt per 01-01-2010.

Nummer	Oorspronkelijk bedrag van de lening/voorschot	Datum en nummer raadsbesluit goedkeuring	O/S/R afl. jr rentepc	Restant bedrag per 1/1	Bedrag op te nemen/opgenomen	Rente of rentebestanddeel	Aflossing of aflossingsbestanddeel	Restant bedrag per 31/12
1	2	3-4	5-7	8	9	10	11	12
Geldleningen								
11998261	€ 1.588.231	26021998	S 2023 5,4500	€ 889.409		€ 45.876	€ 63.529	€ 825.880
11998262	€ 1.588.231	02071998	S 2028 5,6400	€ 1.273.875		€ 71.111	€ 39.127	€ 1.234.748
12000263	€ 571.763	27012000	S 2015 5,8500	€ 228.705		€ 11.372	€ 38.118	€ 190.588
12000264	€ 1.134.451	24022000	S 2025 6,0700	€ 726.048		€ 41.791	€ 45.378	€ 680.670
12003265	€ 1.000.000	27032003	S 2018 4,3900	€ 675.057		€ 27.568	€ 62.776	€ 612.281
12003266	€ 2.500.000	27032003	S 2028 4,7050	€ 1.900.000		€ 85.866	€ 100.000	€ 1.800.000
TOTAAL	€ 8.382.675			€ 5.693.095	€ -	€ 283.585	€ 348.928	€ 5.344.167

Het betreft allemaal vastrentende leningen, waardoor geen renterisico wordt gelopen.

Voor de resterende leningen is geen vervroegde aflossing meer mogelijk.

Zoals eerder aangegeven wordt in de begroting 2010 rekening gehouden met een financieringsoverschot van ongeveer € 750.000. Naar verwachting hoeven er in 2010 dan ook geen kortlopende dan wel langlopende geldleningen te worden aangetrokken.

Vaste uitzetting.

De gemeente het Bildt kent enkel uitzettingen in het kader van de publieke taak.

Het grootste deel van de uitzettingen wordt gevormd door aandelen N.V. Bank Nederlandse Gemeenten: 73.905 aandelen nominaal € 2,50 derhalve € 184.763. De rest van de uitzettingen wordt gevormd door 3 kleinere uitzettingen (Volkskredietbank, Afvalsturing Friesland en Fryslân Miljeu). In de begroting 2010 is nog geen rekening gehouden met de aandelen Enexys (netwerkbedrijf Essent) omdat over het aantal aandelen en de waarde nog geen duidelijkheid is.

Geraamde dividendopbrengst in 2010 (over 2009) is € 112.466.

Relatiebeheer.

De Bank Nederlandse Gemeenten zal steeds meer als huisbankier gaan (blijven) fungeren.

Eenzijds vanwege kredietrisicobeheer (uitzettingen van middelen uit hoofde van treasury vinden uitsluitend plaats bij financiële instellingen met ten minste een AA-rating van één van de erkende rating-bureau's) zoals vastgelegd in artikel 6 van het Treasurystatuut van de gemeente het Bildt en anderzijds

vanwege geldstromenbeheer (betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitvoeren door één bank) zoals vastgelegd in artikel 12 van het Treasurystatuut van de gemeente het Bildt.

Kasbeheer.

Momenteel heeft de gemeente het Bildt rekening-courant rekeningen lopen bij:

- Bank Nederlandse Gemeenten	Bankrek.nr.	28.50.01.124
- Friesland bank	Bankrek.nr.	29.80.05.972
- Postbank	Girorek.nr.	829076

In het kader van het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen, worden er inmiddels maatregelen genomen teneinde het geldstromenbeheer zoveel mogelijk door één bank te laten uitvoeren.

Eventuele tijdelijk overtollige kasgeldten worden zo mogelijk via deposito's uitgezet, terwijl eventuele tijdelijke tekorten door middel van kasgeldleningen worden aangetrokken, uiteraard binnen de grenzen van de kasgeldlimiet.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie, zowel de ambtelijke organisatie als de bestuurlijke organisatie. De burger verwacht van de gemeente dat geld rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed wordt en dat de gemeente een betrouwbare en transparante partner voor de burgers is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het welslagen van de programma's is zodoende in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

Er is een samenhang tussen het programma Bestuur en de paragraaf Bedrijfsvoering. De scheiding die hier is getrokken is, dat het programma Bestuur zich inhoudelijk met name richt op de relatie tussen de burger en de gemeente, terwijl deze paragraaf de reguliere operationele kaders voor de bedrijfsvoering omhelst. De paragraaf Bedrijfsvoering geeft een kader voor de dagelijkse uitvoering van de programma's en de criteria die daarbij in acht genomen worden.

Beleid

Het beleid van de gemeente het Bildt ten aanzien van de bedrijfsvoering is (nog) niet vastgelegd in een integrale nota. Diverse bestaande nota's zijn onder de noemer van bedrijfsvoering te scharen, in het kader van het BBV wordt echter een integrale nota voorgestaan. Met het raadsbesluit inzake inrichting programmabegroting gemeente het Bildt is een plan van aanpak vastgesteld op basis waarvan diverse nota's welke deze paragrafen moeten ondersteunen, uitgewerkt zullen worden. De integrale nota inzake de bedrijfsvoering dient nog opgesteld te worden. Door het college van B&W is besloten om dit aan te houden met het oog op de implementatie van verdere samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten. Tot het moment van vaststelling van de integrale nota staat deze paragraaf op zichzelf.

Het beleid in de gemeente het Bildt voor de bedrijfsvoering is mede opgenomen in de nota's;

1. Plan van aanpak invoering duaal bestel
2. Nota personeelsbeleid
3. Nota beperkte organisatiewijziging
4. Organisatieverordening gemeente het Bildt
5. Beleidskader voor het financieel toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Provincie Fryslân, maart 2004)
6. Financiële verordening gemeente het Bildt (ex artikel 212 gemeentewet)
7. Controleverordening gemeente het Bildt (ex artikel 213 gemeentewet)
8. Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente het Bildt (ex artikel 213a gemeentewet)
9. Mandaatregeling en mandaat register
10. Ziekteverzuimbeleid
11. Nota aanbestedingsbeleid
12. Organisatiebesluit

Dualisme

De implementatie van het dualisme is gefaseerd ter hand genomen en, voor wat betreft herijking van rollen en bijbehorend instrumentarium, volbracht. Een aantal aspecten verdient de komende jaren echter nog verdere aandacht. Het gaat dan met name om:

- Opstellen verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a);¹
- Doorontwikkeling van de programma's in het programmadeel van de begroting;
- Optimalisering duale beleidsvormingscyclus.

¹ Het daartoe in te richten instrumentarium is betrokken bij de implementatie van verdere samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten.

Organisatieontwikkeling

Als uitgangspunt voor de organisatie is gekozen voor integraal management met sturing op proces, resultaten en middelen. Met het oog hierop wordt continue gewerkt aan het vervolmaken van het beleids- en beheersinstrumentarium, waarin decentraal budgetbeheer een belangrijke rol speelt. Het inspelen op de veranderde beleidscyclus in het duale bestel is tevens een belangrijk speerpunt.

Een organisatie is continu in ontwikkeling. De beperkte organisatiewijziging van februari 2002 is de meest recente doorgevoerde ingrijpende aanpassing op de organisatiestructuur. Hierbij is het sectorenmodel ingeruild voor een afdelingsmodel. Tevens is hierbij de rol van de gemeentesecretaris als algemeen directeur ingericht, en is met de 4 afdelingshoofden en aanvullende adviseurs het managementteam gevormd. Een ontwikkeling die de organisatie in de komende jaren zal beïnvloeden is, naast kleinere aanpassingen die nodig zijn om de veranderende vraag te bedienen, het samenwerkingsproces van de Middelsee Gemeenten. Met betrekking tot die samenwerking is in 2009 door de 4 colleges van B&W het voorgenomen besluit genomen, om op een achttal taakvelden de samenwerking te intensiveren. Doelstelling daarvan is, kort samengevat, door bundeling van delen van de ambtelijke organisaties verbetering van kwaliteit en vermindering van kwetsbaarheid te bewerkstelligen, en het zo mogelijk te besparen op de kosten. In het kader van 'bundeling' is reeds in 2007 het bureau 'Toezicht en Handhaving' ingericht. De gemeente het Bildt is gastheer voor dit bureau en formeel werkgever van de betreffende medewerkers. Organiek is het bureau ondergebracht bij de afdeling Wonen van de gemeente.

De Middelsee gemeenten zijn, binnen de werking van een landelijke projectgroep onder regie van EGEM, betrokken bij de ontwikkeling van E-dienstverlening. De focus ligt, voor alle Middelsee Gemeenten onder meer op het doorontwikkelen van het gezamenlijk Content management System (de gemeentelijke websites met E-loket), inrichting van een Basisadministratie Adressen en Gebouwen, verbetering en digitalisering gegevenshuishouding en gezamenlijke aanschaf en onderhoud hard- en software. In 2009 is het Realisatieplan EGEM-i vastgesteld, dat leidraad is voor de implementatie van een en ander.

De organisatieomvang is een continue punt van aandacht, mede in het kader van doelmatig middelenbeheer. Het streven is erop gericht om binnen de bestaande formatie nieuwe taakelementen te accommoderen door het efficiënter of anders organiseren van bestaande taken.

De interne organisatie zal in de komende jaren, met name in het kader van de voorgenomen versterking van samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten, aanpassingen ondergaan. Om daaraan op hoofdlijnen richting te geven worden implementatieplannen opgesteld, die medio 2010 ter besluit in de vier colleges van B&W behandeld worden.

Overzicht personele sterkte gemeente het Bildt.

In het volgende overzicht wordt de personele sterkte van de organisatie gemeente het Bildt weergegeven. Uitgewerkt zijn per organisatieonderdeel het aantal fulltime equivalents (FTE, oftewel volledige functie equivalent), het aantal medewerkers per organisatie eenheid en de loonkosten voor de totale organisatie.

Overzicht formatie en personele sterkte.

Organisatie-eenheid aantal	31.12.2008		Begr. 2009		Begr. 2010	
	fte's	Mdw's	fte's	mdw's	fte's	mdw's
1. Gemeentesecretaris	1.00	1	1.00	1	1.00	1
2. Stafbureau	3.79	5	4.27	6	4.67	7
3. Afdeling dienstverlening:						
afdelingshoofd	0.31		0.31		0.00	0
burgerzaken	3.42	5	3.44	4	3.47	5
welzijn en sport	1.99	3	1.98	3	2.02	3
onderwijs	0.83	2	1.06	2	0.50	1
subtotaal dienstverlening	6.55	10	6.79	9	5.99	9
4. Afdeling Middelen:						
afdelingshoofd	1.00	1	1.00	1	1.11	1
Financiën	2.17	2	2.60	3	2.17	2
Belastingen	1.60	2	1.28	2	1.61	2
Automatisering	1.66	2	1.56	2	1.78	2
Planning en Control	1.5	2	1.50	2	1.50	2
personeelszaken	1.56	2	2.33	2	2.33	3
interne zaken	5.14	6	5.44	7	6.39	8
schoonmaak gemeentehuis	0.94	4	0.95	4	0.00	0
subtotaal middelen	15.57	21	16.66	23	16.89	20
5. Afdeling wonen:						
Afdelingshoofd	1.00	1	1.00	1	1.00	1
secretariaat	1.17	2	2.57	2	1.56	2
RO/BoWoTo	5.00	5	6.00	6	6.00	6
milieu	1.78	2	1.78	3	1.78	2
subtotaal wonen	8.95	10	11.35	12	10.34	11
6. Afdeling werken:						
afdelingshoofd	1.00	1	1.00	1	1.11	1
binnendienst	4.00	4	4.00	4	4.11	4
buitendienst	12.49	13	12.49	13	12.80	13
schoonmaak buitendienst	0.17		0.17		0.17	
subtotaal werken	17.66	18	17.66	18	18.19	18
7. Deurwaarder	0.13	1	0.13	1	0.13	1
8. Griffier	0.5		0.67		0.67	
9. Handhavingsbureau	6.67	8	6.63	7	6.75	7
Algemene dienst	2.14	3				
10. Schoonmaak gymlokalen	0.92	4	0.91	3	0.91	4
11. Proces ondersteuning Middelsee	0.5	0.5	0		0	
TOTAAL ambtelijke organisatie	64.38	81	65.80	80	65.54	78

N.B. de hierboven gepresenteerde cijfers zijn ontleend aan de rekeningen en begrotingen zoals in de betrokken kolom vermeld.

Raming personeelslasten

Aan personele lasten voor de ambtelijke organisatie is in de begroting een bedrag van € 3.629.138 verwerkt. Dit bedrag is zowel voor de bruto salariskosten als voor alle werkgeversafdrachten. De verhouding tussen bruto salariskosten en alle werkgeversafdrachten is ongeveer 4:1.

Dit is per formatieplaats (zie bovenstaand overzicht) een bedrag van (€ 3.629.138 / 65,54) is € 55.373. Dit is per fte gemiddeld € 44.298 aan bruto loonkosten en € 11.075 aan werkgeversafdrachten.

Personeelsbeleid

De accenten voor 2010 liggen op invoering en gebruik van:

1. Samenwerking Middelsee Gemeenten (implementatie samenwerking op het taakveld P&O , hoofdlijnen HRM-beleid en harmonisatie arbeidsvoorwaarden van de 4 gemeenten);
2. Tussentijdse functiewaarderingsronde en onderhoud.

Ziekteverzuimbeleid

Dit beleid is met name gericht op zo vroeg mogelijke onderkenning van (potentieel) verzuim en zo snel mogelijke terugkeer in het arbeidsproces, mede in het kader van de Wet Poortwachter. Hiertoe wordt een ziekteverzuim protocol gehanteerd. Het gemiddelde ziekteverzuim is aan de hoge kant. Oorzaken zijn m.n. gelegen in een aantal langdurige zieken waarvan het ziektebeeld en de herintreding op de werkplek een lange periode vragen. Doelstelling vanuit het ziekteverzuimbeleid is het ziekteverzuimpercentage van het voorgaande jaar met 1% te verlagen.

Ziekteverzuim%	2005	2006	2007	2008	2009 (begroot)	2009(t/m 2^e triaal)	2010 (begroot)
Inclusief langdurig zieken	4,49%	6,41%	8,00%	6,33%	6,75%	2,45%	5,75 %

Opleidingsbeleid

Opleidingsbeleid is onderdeel van de strategische doelen van de gemeentelijke organisatie. Daarbij wordt er naar gestreefd om de organisatie (en dus haar mensen) voortdurend af te stemmen op mogelijke kansen en bedreigingen. Enerzijds is het opleidingsbeleid gericht op het adequaat toerusten van de medewerkers op het huidig functieniveau. Anderzijds is het opleidingsbeleid ook gericht op het scheppen van randvoorwaarden voor toekomstig functioneren binnen de organisatie of elders. Jaarlijks wordt hiertoe door de afdelingen in overleg met de betrokken medewerkers een afstemming gemaakt over de opleidingsbehoefte. Deze opleidingsbehoefte wordt vervolgens gevat in een opleidingsplan waarvoor de middelen na afweging van de belangen beschikbaar gesteld worden. Voor het opleidingsplan is in 2010 een budget van € 63.605 beschikbaar.

Arbeidsvoorwaardenbeleid

Deze zijn conform de CAO voor gemeenteambtenaren (CAR-UWO). Daarnaast zijn er nog enkele aanvullende secundaire faciliteiten welke op lokaal niveau (in het Georganiseerd Overleg) vastgesteld zijn. In het kader van samenwerking Middelsee Gemeenten is een traject in gang gezet dat moet leiden tot harmonisatie van arbeidsvoorwaarden.

ARBO-Beleid

Er is een vierjaarlijkse onderzoekscyclus gericht op risico inventarisatie, implementatie van maatregelen en evaluatie van de effectiviteit daarvan. De uitkomsten van deze RI&E (laatstelijk uitgevoerd in 2009) zijn in een meerjarig plan van aanpak opgenomen. De jaarlijks onderkende benodigde activiteiten worden vanuit dit plan door de afdelingen tot uitvoering gebracht.

Medezeggenschap

Binnen de gemeentelijke organisatie is een Ondernemingsraad ingesteld. In verband van de Middelsee Gemeenten participeert de OR in het Platform Ondernemingsraden Middelsee.

Huisvesting

Voor huisvesting wordt gebruik gemaakt van het gemeentehuis te St.-Annaparochie, een gebouw voor de buitendienst afdeling Werken te St.-Jacobiparochie en een gebouw te St.-Annaparochie voor de

Brandweer en het team preventie van Brandweer Noordwest. Het beheer is vastgelegd in een beheersplan gemeentelijke gebouwen. In 2009 is een interne verbouwing van het gemeentehuis afgerond, met name gericht op receptie en balies, raadszaal, keuken en centrale luchtbehandeling. In 2010 wordt de laatste vervangingsronde meubilair gerealiseerd, dit op basis van een in 2007 geautoriseerd vervangingsplan.

Planning en Control

In 2007 is de verbetering van de programma-inhoud van de beleidsbegroting ingezet. Het resultaat is gepresenteerd met de begroting voor 2008, waarin in de programma's een kwaliteitsslag werd gemaakt. Continue verbetering van de planning- en controlcyclus moet waarborgen dat eventuele calamiteiten in begrotingsrealisatie tijdig zichtbaar en beheersbaar worden. Mede in dit kader zijn in 2009 beschrijving van kernprocessen in de gemeentelijke organisatie gerealiseerd. Het gaat om beschrijving van onder meer de volgende processen:

- Inkoop en aanbesteding;
- Bouwvergunningen;
- Betalingsverkeer;
- Subsidies
- Grondexploitatie.

Procesbeschrijvingen dragen bij aan verdere verbetering van efficiency en effectiviteit en aan het borgen van interne controlemaatregelen (rechtmatigheid!)

Op basis van het in 2007 ontwikkelde programmadeel van de begroting, is een periodieke bestuursrapportage ingericht. In 2008 is door de raad besloten om te gaan werken met rapportageperioden van 4 maanden. Met de bestuursrapportage kan het college van burgemeester en wethouders (beter) verantwoording afleggen tegenover de raad over resultaten (effecten en behaalde prestaties) van beleid. Er vindt geleidelijk uitwerking van de in programma's opgenomen (prestatie)indicatoren plaats. Naast bestuursrapportages blijven managementrapportages deel uitmaken van het control instrumentarium. De maraps zijn met het verschijnen van bestuursrapportages echter bedoeld als instrument voor het management, in het kader van hun verantwoording tegenover het college van B&W.

Accountantscontrole

Sinds 1 januari 2004 dienen de accountants van gemeenten, behalve een getrouwheidsonderzoek naar de jaarrekening, ook een rechtmatigheidsonderzoek naar de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties uit te voeren. Deze wijziging in de Gemeentewet is nader uitgewerkt in het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG). De rechtmatigheidcontrole brengt met zich mee dat het handhavingsbeleid moet worden getoetst en dat middels een beheersorganisatie ook achteraf door de accountant de toepassing van wet en regelgeving gecontroleerd moet kunnen worden. Onze organisatie is in 2005 een intensieve aanpak gestart om aan de criteria inzake rechtmatigheid te voldoen. In 2006, 2007 en 2008 heeft dit geresulteerd in een goedkeurende verklaring bij de jaarstukken over 2005, 2006 en 2007. Met ingang van 2006 is de rechtmatigheidcontrole in eigen beheer uitgevoerd. Gemeente het Bildt heeft Ernst & Young als accountant.

Wettelijk kader bedrijfsvoering

Primair is er de relatie met de gemeentewet. Het belang van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid komt expliciet tot uitdrukking in de wetgeving rond dualisering van het gemeentebestuur, en wel bij de volgende onderwerpen:

- Artikel 212 Versterking beleidsmatig karakter financiële verordening;
- Artikel 213 Versterking aandacht voor rechtmatigheid door het opnemen van een rechtmatigheidsoordeel en de accountantsverklaring;
- Artikel 213a Verordening over periodiek onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid;
- Lokale rekenkamerfunctie van waaruit met name onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid plaatsvindt.

Paragraaf Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (art. 1 BBV). Bestuurlijk belang is aanwezig, indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

Ter toelichting hierop het volgende.

Financieel belang:

Er is sprake van een “verbonden partij” als de gemeente geen verhaal heeft als de partij failliet gaat, of als de gemeente aansprakelijk wordt gesteld als de partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij: de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat om overdrachten (subsidiës).

Bestuurlijk belang:

Er is sprake van een “verbonden partij” als de wethouder, het raadslid of de ambtenaar namens de gemeente in het bestuur van de partij deelneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alléén een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht is er strikt genomen géén sprake van een verbonden partij. Gemeenten maken vaak van zo’n recht gebruik om er voor te zorgen dat er kwalitatief goede bestuurders in het bestuur van de partij terechtkomen. Ook een stichting waarin een wethouder op persoonlijke titel als bestuurder plaatsneemt – en dus niet de gemeente vertegenwoordigt – is geen verbonden partij.

Beleid

Het beleid van het Bildt voor verbonden partijen is (nog) niet vastgelegd in een nota. Met de nota inrichting programmabegroting gemeente het Bildt is uw raad een plan van aanpak en een tijdsfasering aangeboden waarin de diverse nota’s welke deze paragrafen moeten ondersteunen in de tijd uitgewerkt zullen worden. De nota inzake verbonden partijen is nog niet ontwikkeld. Tot dat moment staat deze paragraaf op zichzelf.

De gemeente het Bildt heeft bestuurlijke en financiële belangen in de onderstaand vermelde verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard blijft het Bildt beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden ten aanzien van deze partijen.

Verbonden partijen waarin het Bildt een bestuurlijk en financieel belang heeft

N.V. Friesland Miljeu (OMRIN)

Afvalsturing Friesland N.V. (OMRIN)

Gemeenschappelijke regeling regio Noord-Friesland (milieu advies dienst)

Gemeenschappelijke regeling Hulpverleningsdienst Fryslân

Gemeenschappelijke regeling Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

Gemeenschappelijke regeling Welstandszorg Hûs en Hiem

Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Fryslân-West

Overeenkomst Leerlingenvervoer

Vermogenssituatie verbonden partijen

Om inzicht te verschaffen in de vermogenssituatie van de verbonden partijen is het eigen vermogen ultimo 2007 en ultimo 2008 voor en na resultaatbestemming in kaart gebracht. De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekeningen 2008, welke afzonderlijk aan de gemeenteraad zijn voorgelegd.

	Eigen vermogen ultimo 2008*		Eigen vermogen ultimo 2008		Eigen vermogen ultimo 2007	
	AR	BR	AR	BR	AR	BR
Hûs en Hiem	€ 278.604	€ 3.714	€ 278.604	€ 3.714	€ 211.945	€ 66.659
MilieuAdviesDienst	€ 125.212	€ 1.243.367	€ 115.801	€ 1.341.119	€ 187.813	€ 1.402.331
Fryslân Miljeu (Omrin)	€ 1.322.000	€ -	€ 1.264.000	€ -	€ 1.089.000	€ -
Afvalsturing (Omrin)	€ 34.802.000	€ -	€ 31.573.000	€ -	€ 29.395.000	€ -
HvD Fryslân	€ 1.689.473	€ 1.615.322	€ 1.192.277	€ 1.202.464	€ 1.218.555	€ 1.092.218
Dienst SoZaWe	€ 2.098.000	€ 1.233.000	€ 2.140.000	€ 1.369.000	€ 1.990.000	€ 1.519.000 **
Fryslân West	€ 4.538.000	€ -	€ 4.538.000	€ -	€ 4.538.000	€ -

* na verwerking voorstel/besluit bestemming rekeningsresultaat

** AR = reserve uitvoeringslasten, BR = algemene reserve WWB en reserve vorderingen WWB

Hierna volgt per organisatie een summier opsomming van een aantal kenmerken (doelstelling, betrokkenen, bestuurlijk belang, financieel belang en eventuele ontwikkelingen).

N.V. Fryslan Miljeu (en regio BV Noordwest)(OMRIN)

Doelstelling:

Overgenomen uit akte van oprichting uit 1999:

De vennootschap heeft ten doel vanuit de zorgtaak van de deelnemende overheden en het daarmee samenhangende economisch belang te komen tot een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde uitvoering van milieu- en reinigingstaken, zoals het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen, het bevorderen van nuttige toepassing en hergebruik van afvalstoffen, de inzameling van afvalstoffen en de gemeentereiniging, zulks met inachtneming van de daarop betrekking hebbende regelgeving en voorts al hetgeen hiermee rechtstreeks verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn in de ruimste zin van het woord.

Betrokkenen:

Deelnemende Friese gemeenten (16) en Afvalsturing Friesland NV

Bestuurlijk belang:

Het belang is om te komen tot een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde uitvoering van de wettelijk milieutaak, namelijk de wekelijkse inzameling bij huishoudens van gft- en restafval. Dit ter uitvoering van het besluit van de Raad van 22 oktober 1998 (agendapuntnr 3.). Onze gemeente is (tevens medeoprichter) als aandeelhouder van aandelen serie A vertegenwoordiger in de algemene vergadering van aandeelhouders van de NV en BV Noordwest. Wethouder Haarsma is in deze periodieke vergadering vertegenwoordiger namens het college van onze gemeente. De algemene vergadering van aandeelhouders vormt het bestuur van de NV en deze staat onder toezicht van de raad van commissarissen. De concrete uitvoering van de inzameltaak vindt plaats met ingang van 1999 en is vastgelegd in een tussen gemeente en Fryslan Miljeu afgesloten raam- en prestatieovereenkomst van 14-04-1999.

Financieel belang:

Onze gemeente is (samen met de overige deelnemende gemeenten) met de oprichting statutair vastgelegd aandeelhouder van 4.200 stuks serie A aandelen (van totaal 65.070 stuks serie A), voor een waarde van destijds fl. 42.000 (€ 19.059). De deelnemende gemeenten krijgen een primair dividend van 7% uitgekeerd en in geval van winst vindt winstuitkering plaats. In de begroting 2010 is rekening gehouden met een dividenuitkering van Fryslân Miljeu van € 6.128. Deze raming is gebaseerd op het gemiddelde over de jaren 2005 t/m 2008.

De gemeente maakt gebruik van de diensten van Fryslân Miljeu voor de inzameling van huishoudelijk afval, conform de vastgestelde raam- en prestatieovereenkomst.

Afvalsturing Friesland N.V. (opvolger van het vml. Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Friesland OLAF)(OMRIN)

Doelstelling:

Overgenomen uit statutaire akte van oprichting van 1994:

De vennootschap heeft ten doel het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen dan wel te komen tot een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne, verantwoorde wijze van overslag, transport, bewerking, verwerking of laten verwerken en/of vernietigen van afvalstoffen, het exploiteren of doen exploiteren van voor doelmatige verwerking van afvalstoffen noodzakelijke inrichtingen en installaties, een en ander binnen de relevante regelgeving.

Betrokkenen:

Alle 31 deelnemende Friese gemeenten.

Bestuurlijk belang:

Het belang is om te komen tot een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde uitvoering van de wettelijk milieutaak, namelijk de afvoer en verwerking van alle in gemeenten vrijkomende huishoudelijke afvalstromen. De hiervoor in het leven geroepen OLAF-regeling geldt sinds omstreeks de invoering van de Afvalstoffenwet begin jaren tachtig. Bij raadsbesluit van 15 december 1994 is ingestemd met deelname in de actuele NV Afvalsturing Friesland als opvolger van de oude OLAF regeling (agendapunt nr 3.). Onze gemeente is (tevens medeoprichter) als aandeelhouder van aandelen vertegenwoordiger in de algemene vergadering van aandeelhouders van de NV. Wethouder Haarsma is in deze periodieke vergadering vertegenwoordiger namens het college van onze gemeente. De algemene vergadering van aandeelhouders vormt het bestuur van de NV en deze staat onder toezicht van de raad van commissarissen. De uitvoering van de verwijdering en verwerkingstaak van fracties van afval vindt al jaren plaats en is officieel vastgelegd in een raamcontract in 1995.

Financieel belang:

Onze gemeente is (samen met de alle overige Friese deelnemende gemeenten) met de oprichting statutair vastgelegd aandeelhouder van 45 aandelen, voor een waarde van destijds fl. 45.000 (€ 20.420). De deelnemende gemeenten krijgen een primair dividend van 7% uitgekeerd en in geval van winst vindt winstuitkering plaats. In de begroting 2010 is rekening gehouden met een dividenduitkering van Afvalsturing Friesland van € 1.393. Deze raming is gebaseerd op het gemiddelde over de jaren 2005 t/m 2008.

De gemeente maakt gebruik van de diensten van Afvalsturing Friesland voor de transport en verwerking van afval, conform de vastgestelde raamcontract.

Gemeenschappelijke regeling regio Noord-Friesland (Milieu Advies Dienst)

Doelstelling:

Het behartigen van het belang van het milieubeheer (Milieuadviesdienst) en het behartigen van het belang van het budgethouderschap Besluit Woninggebonden Subsidies (Dienst Volkshuisvesting).

Deelnemende gemeenten:

De deelnemende gemeenten zijn de 15 gemeenten in Noord-Friesland, te weten Ameland, het Bildt, Boarnsterhim, Dantumadeel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradeel, Harlingen, Kollumerland c.a., Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Menaldumadeel, Schiermonnikoog, Terschelling en Vlieland.

Bestuurlijk belang:

De portefeuillehouder Milieu heeft zitting in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

Financieel belang:

In de regeling is een verplichting opgenomen om producten af te nemen in het kader van de uitvoering van de Wet milieubeheer en de Wet geluidhinder. In de begroting 2010 is rekening gehouden met een

algemene bijdrage aan de MAD van € 6.106. Er zal voor € 49.892 aan diensten worden afgenomen van de MAD. Overigens zal het Handhavingsbureau Middelsee de MAD inhuren voor € 100.905.

Gemeenschappelijk regeling hulpverleningsdienst Fryslân

Met ingang van 1 januari 2007 zijn de gemeenschappelijke regelingen GGD Fryslân en Brandweer Fryslân opgegaan in de gemeenschappelijke regeling Hulpverleningsdienst Fryslân.

Doelstelling

De Hulpverleningsdienst Fryslân heeft tot doel het behartigen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op het terrein van:

- a. Collectieve preventie volksgezondheid en infectieziektenbestrijding
- b. Brandweezorg
- c. Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen
- d. Rampen- en crisisbeheersing
- e. Het instandhouden van een gemeenschappelijke meldkamer.

Deelnemende gemeenten

Alle 31 Friese gemeenten participeren in deze gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijk belang

Wethouder Kaper is als afgevaardigde in de adviescommissie Openbare gezondheidszorg aangewezen. De burgemeester zit in het algemeen bestuur van de Hulpverleningsdienst Fryslân.

Financieel belang

In de begroting 2010 is rekening gehouden met een bijdrage € 396.232 aan de Hulpverleningsdienst ter grootte van € 396.232, waarvan € 348.057 voor Gezondheid en € 48.175 voor Veiligheid. De HvD zal ook aanvullende diensten voor het Bildt verrichten, die op basis van prestaties worden afgerekend. Te denken valt aan lijkschouwingen en maatwerk jeugdgezondheidszorg.

Gemeenschappelijke regeling Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

Doelstelling

De Dienst heeft als doel het op bedrijfsmatige wijze (doen) uitvoeren van taken van de deelnemende gemeenten op de terreinen van de sociale zekerheid en de gesubsidieerde arbeid.

Deelnemende gemeenten

De gemeenten het Bildt, Franekeradeel, Harlingen, Menaldumadeel, Vlieland, Ferwerderadiel, Leeuwarderadeel en Terschelling nemen deel aan deze gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijk belang

De eerste gemeenschappelijke regeling is door de raad vastgesteld op 24 september 1998. Door veranderde en nieuwe regelgeving is deze regeling op met ingang van 1 januari 2004 herzien. Vanaf medio 2006 vertegenwoordigt wethouder Kaper de gemeente in het bestuur van de dienst.

Financieel belang

In de begroting 2010 is rekening gehouden met een bijdrage aan de Dienst van € 2.840.181, waarvan € 296.673 bestemd is voor de Zorg, € 1.466.413 voor de Wmo en € 1.077.095 en voor de beheers- en apparaatslasten. Deze bijdrage is ontleend aan de ontwerp-begroting 2010.

Welstandszorg Hûs en Hiem

Doelstelling:

De gemeenschappelijke regeling van Hûs en Hiem heeft ten doel de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen op het gebied van de bouwkunstige en landschappelijke schoonheid in de provincie Friesland.

Taken:

Hûs en Hiem geeft met behulp van een ten dienste staand bureau uitvoering aan de bovengenoemde doelstelling en oefent daarbij de volgende taken uit:

- het voorzien van de gemeenten in de welstandsadvisering als bedoeld in de Woningwet;
- het geven van adviezen over welstandsvraagstukken aan gemeenten;
- het voorzien van de gemeenten in de advisering over de toepassing van de monumentenwet en de monumentenverordening in het bijzonder in de advisering als bedoeld in artikel 11 van die wet;
- het op verzoek van gemeenten, voorzien in de advisering over de toepassing van de monumentenwet en de monumentenverordening, in het bijzonder ten aanzien van beschermde gemeentelijke monumenten, en/ of in de advisering ten aanzien van beeldbepalende panden binnen ingeschreven beschermde stads- en dorpsgezichten.

Deelnemende gemeenten:

Nagenoeg alle Friese gemeenten (muv gemeente Sneek).

Bestuurlijk belang:

Vanaf medio 2006 vertegenwoordigt wethouder Haarsma de gemeente in het bestuur van Hûs en Hiem.

Financieel belang:

In de begroting 2010 is rekening gehouden met € 16.737 voor advisering door Hûs en Hiem.

Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Fryslân-West (EMPATEC)

Doelstelling:

Fryslân-West heeft ten doel het op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze doen uitvoeren van taken van en voor de deelnemende gemeenten op het terrein van gesubsidieerde arbeid. Ter aanvulling hierop voert Fryslân-West in ieder geval de volgende taken uit:

- om voor ingezetenen van de gemeente, die blijkens een indicatie- of herindicatiebeschikking tot de doelgroep behoren, een passende arbeidsplaats aan te bieden;
- de overige gemeentelijke taken, genoemd in de Wsw.

Deelnemende gemeenten:

Skarsterlân, Wûnseradiel, Bolsward, Lemsterland, Sneek, Nijefurd, Littenseradiel, Gaasterlân/Sleat, Wymbritseradiel, Franekeradeel, Harlingen, het Bildt, Menaldumadeel, Boarnsterhim, Leeuwarderadeel, Terschelling, Vlieland.

Bestuurlijk belang:

Vanaf medio 2006 vertegenwoordigt wethouder Kaper de gemeente in het bestuur van Fryslân West.

Financieel belang:

In de begroting 2010 is een bijdrage aan Fryslân-West ter grootte van € 33.000 als gemeentelijke bijdrage opgenomen. Daarnaast sluisst de gemeente de specifieke uitkering ter grootte van € 1.608.000 aan Fryslân-West door. De gemeente zal in 2010 ook gebruik gemaakt van de diensten van Empatec NV (m.n. voor openbaar groen en onderhoud wegen en straten).

Overeenkomst leerlingenvervoer gemeenten Menaldumadeel, Leeuwarderadeel, Ferwerderadeel, Franekeradeel, Harlingen en het Bildt

Doelstelling:

Het middels gezamenlijke inkoop van diensten voor leerlingenvervoer een kwalitatief voordeel te behalen in de te leveren producten en het behalen van een financieel grootschaligheidvoordeel (efficiency).

Betrokken gemeenten:

Ferwerderadeel, Leeuwarderadeel, Harlingen, Menaldumadeel, het Bildt en Franekeradeel.

Bestuurlijk belang:

Vanaf medio 2006 vertegenwoordigt wethouder Haarsma de gemeente in dezen.

Financieel belang:

In de begroting 2010 is rekening gehouden met kosten leerlingenvervoer ter grootte van € 138.370.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van de programma's zoals Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, Verkeer en vervoer, Cultuur, sport en recreatie en Economische structuur. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeenten.

De regie over het grondbedrijf is ondergebracht bij de zogenaamde regiegroep Grondbedrijf. Deze bestaat uit het afdelingshoofd Wonen, het afdelingshoofd Middelen, de juridisch medewerker en de medewerker grond en kavelverkoop.

In 2008 is de Grondexploitatiewet als onderdeel van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De wet is van toepassing bij de ontwikkeling van nieuwe bouwlocaties. De wet voorziet in een heldere basis voor contracten tussen de gemeente en de marktpartijen op punten als exploitatiekosten, kostenverdeling en kwaliteitseisen. Bovendien krijgen gemeenten een stok achter de deur om de zogenaamde freedriders aan te pakken.

Beleid

Het beleid inzake het grondbedrijf is vastgelegd in de documenten:

- Nota inzake grondbeleid het Bildt, getiteld "grondbedrijf het Bildt, van beleid naar organisatie;
- Exploitatieverordening;
- Plan van aanpak om nieuwe werkwijze ook in de organisatie in te bedden; getiteld "Cijfers om te sturen, plan van aanpak voor een transparant grondbedrijf".

Onderstaand een korte uitleg over elk van de documenten.

Ad. Nota inzake het Grondbeleid het Bildt, getiteld "Grondbedrijf het Bildt, van beleid naar organisatie". Dit is de beleidsnotitie waarin alle aspecten van het grondbeleid en het grondbedrijf beschreven zijn. Daarbij is als uitgangspunt gehanteerd de vraag hoe grondbeleid en het grondbedrijf eruit dienen te zien (theoretisch kader). Het document geeft dan ook veel informatie over wetgeving, vaktechnische begrippen, de organisatie rondom het beleid en het grondbedrijf.

Ad. Exploitatieverordening gemeente het Bildt 2006..

De gewijzigde beleidsregels en organisatie van het grondbeleid en het grondbedrijf zijn in een geactualiseerde exploitatieverordening opgenomen.

Ad. Plan van aanpak nieuwe werkwijze ook in de organisatie in te bedden; getiteld "Cijfers om te sturen, plan van aanpak voor een transparant Grondbedrijf het Bildt". Dit is een plan van aanpak om de manier van werken ook in de organisatie goed te implementeren. In het plan van aanpak is opgenomen dat:

1. de organisatie van het grondbedrijf wordt ingericht, verantwoordelijkheden worden afgestemd, de inrichting van de grondexploitaties wordt gestructureerd, de cijfers en tekeningen op elkaar worden afgestemd;
2. de risicoprofielen worden vastgesteld en dat er voorstellen worden voorbereid met betrekking tot de hoogte van de afdekking van risico's.

Grondexploitatie 2010

Het grondbedrijf is in 2006 geactualiseerd en er is in de administratie een aantal verbeteringen aangebracht. Als gevolg hiervan wordt het grondbedrijf geacht zichzelf financieel in stand te houden. Binnen de grondexploitatie worden gronden die wél en die níét in exploitatie zijn genomen nadrukkelijk onderscheiden (overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording).

In 2010 zijn naar verwachting de volgende gronden in exploitatie:

- bedrijventerreinen:
 - De Wissel-uitbreiding;
 - Nij Toerenburg 1e fase;
 - Oudebildtzijl (ten zuiden van Van Egmondstraat);
- woningbouwlocaties:
 - bestemmingsplan Vrouwenparochie-Noord '98
 - bestemmingsplan Nij Altoenae uitbreiding 2^e fase
 - bestemmingsplan Minnertsga-Hermana 2^e fase
 - bestemmingsplan Oudebildtzijl – uitbreiding 2010

De volgende gronden zijn in 2010 (nog) niet in exploitatie genomen:

- gronden bestemmingsplan Minnertsga Noordoost Hermana;
- gronden toekomstige woningbouwlocatie St.-Annaparochie Zuidwest;
- gronden tbv uitbreiding Oudebildtzijl Noord-Oost.

Reserve Grondexploitatie.

De reservepositie is bij de behandeling van de nota reserves en voorzieningen in de raad van september 2007 herijkt. De reserve wordt gebruikt voor:

1. kosten (intern en extern) voor bouwgrondexploitaties in zijn algemeenheid welke niet specifiek aan een in exploitatie genomen grondexploitatie is toe te rekenen.
2. de onderzoekskosten (intern en extern) voor exploitaties die o.b.v. dat onderzoek niet in exploitatie genomen zullen worden;
3. de rentekosten welke gemoeid zijn met de nog niet in exploitatie genomen gronden (De reserve is toereikend om voor de komende 2 jaar de rentelasten op de nog niet in exploitatie genomen gronden te dekken. Dit wordt als indicatie gehanteerd om de minimaal wenselijke stand van de reserve te bepalen (bijv. door de provinciaal toezichthouder);
4. winsten bij afsluiting van exploitaties worden ten gunste van deze reserve gebracht.

De reserve is naar verwachting begin 2010 € 30.873. Door de geraamde mutaties in 2010 en 2011 zal de reserve medio 2011 weer op een nul-saldo terecht komen, omdat er geen sprake van winst is die toegevoegd kan worden aan de reserve. Vanaf medio 2011 komen de kosten dus ten laste van de exploitatie

Verwachte verliezen

Voor het opvangen van de te verwachten verliezen zijn per grondexploitatie voorzieningen getroffen op basis van de jaarlijkse actualisatie van gegevens per 31 december 2007. Deze voorziening is vanaf dat moment € 161.345 groot.

Overige zaken

Door vertragingen in het proces van planvorming en het bereiken van overeenstemming met de projectontwikkelaar zal naar alle waarschijnlijkheid de exploitatie St. Annaparochie Zuidwest in 2010 starten. E.e.a. is afhankelijk van de verdere uitwerking stedenbouwkundig ontwerp en de onderhandelingen over de aanpak en verdeling van werkzaamheden met de betrokken projectontwikkelaar.

Risico's in de grondexploitatie

Als algemene risico's in de grondexploitatie kunnen genoemd worden:

- conjunctuur- en renterisico's wanneer de vraag naar bouwgrond inzakt;
- het niet tijdig kunnen verwerven van gronden, een actieve rol van de private sector op de grondmarkt en stijgende aankooprijzen;
- risico's (waar onder renterisico's) bij strategische grondaankopen;
- milieurisico's;
- planschadeclaims;
- het wellicht niet kunnen komen tot volledig kostenverhaal in geval van private exploitaties;

- archeologische belemmeringen (verdrag van Malta);
- specifieke aan de exploitatieopzet gerelateerde risico's inzake de prognoses van lasten en opbrengsten;
- politieke besluitvorming/nieuwe wetgeving, en
- onvoldoende woningbouwcontingent.

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De onroerende zaakbelasting en woonforensenbelasting zijn algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. De andere heffingen hebben een specifiek bestedingskarakter.

Overzicht belangrijkste geraamde inkomsten lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft weer welke opbrengsten in 2010 uit lokale heffingen worden gerealiseerd.

Soort	Rekening 2008	Begroting 2009	Begroting 2010
Onroerende zaakbelasting	€ 1.349.892	€ 1.387.333	€ 1.406.930
Afvalstoffenheffing	€ 1.059.622	€ 1.064.731	€ 1.063.769
Woonforensenbelasting	€ 11.742	€ 11.500	€ 10.500
Leges Burgerzaken (netto)	€ 121.607	€ 133.000	€ 133.000
Leges bouwvergunningen	€ 237.637	€ 218.500	€ 125.000
Grafrechten	€ 94.749	€ 94.430	€ 94.430
Rioolrechten	€ 510.882	€ 632.831	€ 632.831
Totaal	€ 3.264.524	€ 3.542.325	€ 3.466.460

De totale geraamde opbrengst van de lokale belastingen c.a. belooft afgerond € 3,5 miljoen. Het merendeel van de lokale inkomsten in het jaar 2010 bestaat uit de onroerende zaakbelastingen (40,6%), afvalstoffenheffing (30,6%) en rioolrechten (18,3%).

De geraamde opbrengsten van de lokale belastingen bedragen ongeveer 16% van de gemeentelijke inkomsten (baten begroting minus onttrekking aan reserves).

Ontwikkeling van de lokale lasten

De afgelopen jaren werden de opbrengsten uit leges en belastingen met hetzelfde % verhoogd als het op dat moment voorspelde inflatie%. Voor de begroting 2009 werd een inflatie% van 3% gehanteerd. Uit de Meicirculaire Gemeentefonds 2009 blijkt dat dit % te hoog is ingeschat. De zogenaamde prijsmutatie van het Bruto Nederlands Product (pBBP) is naar beneden bijgesteld naar 1,25%. In diezelfde circulaire wordt de prijsmutatie voor 2010 op 0,50% ingeschat.

In de wetenschap dat voor het vaststellen van de tarieven 2009 eigenlijk met een te hoog inflatie% gerekend is, zijn de opbrengsten uit leges en belastingen 2010 niet opnieuw verhoogd wegens inflatie. Wel is kritisch gekeken naar de autonome ontwikkeling in de legesopbrengsten.

De opbrengsten uit afvalstoffenheffing zijn op basis van volledige kostendeckendheid geraamd.

De opbrengst uit rioolrecht is ten opzichte van 2009 niet gestegen. Bij de invoering van het rioolrecht is besloten de stijging van het rioolrecht evenredig te laten verlopen aan de daling in de suppletie-uitkering wegens het vervallen van de gebruikers-ozb. In de Meicirculaire Gemeentefonds 2009 is meegedeeld dat de suppletie-uitkering OZB en verder gelijk blijft aan de suppletie-uitkering 2009. Anders dan voorgaande jaren hoeft er dus voor de opbrengst uit rioolrecht 2010 geen rekening te worden gehouden met een daling in de suppletie-uitkering.

In vervolg op de vaststelling van de begroting 2010 zullen de diverse belastingtarieven ter vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Onroerende zaakbelastingen

De OZB kan worden onderscheiden in OZB voor gebruikers van niet-woningen en OZB voor eigenaren van een pand of een perceel grond. De belasting wordt opgelegd als betrokkene op 1 januari 2010 gebruiker is van een pand respectievelijk bij het kadaster staat ingeschreven als eigenaar van een pand of

perceel grond. In de raming 2010 is rekening gehouden met de te verwachten opbrengst 2009 én een waardevermeerdering van 1% ten opzichte van 2009:

- de geraamde opbrengst 2009	€ 1.393.000
- vermeerdering i.v.m. jaarlijkse waardegroei e.d. 1%	<u>€ 13.930</u>
	€ 1.406.930

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing houdt verband met het inzamelen, de afvoer en de verwerking van afvalstoffen van particulieren huishoudens. De opbrengst uit afvalstoffenheffing is gebaseerd op:

- de geraamde lasten 2010 (product 6.721.100)	€ 1.124.149
- minus de geraamde baten 2010 (product 6.721.100)	€ 92.921
- correctie BTW (fixatie 2003)	<u>€ 32.541</u>
	€ 1.063.769

Woonforensenbelasting

De woonforensenbelasting wordt geheven op basis van de Gemeentewet. De belasting wordt geheven van personen, die niet in de gemeente het Bildt woonachtig zijn maar er wel gedurende tenminste 90 dagen per jaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. De belasting werd destijds ingevoerd ter compensatie van de gederfde uitkering per inwoner uit het gemeentefonds.

Leges Burgerzaken

In de begroting is met 0% prijsinflatie gerekend op de leges Burgerzaken. Voor producten en diensten, waarvoor een door de landelijke overheid gehanteerde maximale prijsstelling van kracht is, wordt deze toegepast.

Leges Bouwvergunningen

Voor wat betreft de raming van deze opbrengsten in 2010 is gekeken naar de te verwachten opbrengst 2009. Deze is naar verwachting € 150.000, wat € 66.500 lager is dan geraamd. In deze € 150.000 zit € 48.800 incidenteel voor het in behandeling nemen van aanvragen in het kader van het bevaarbaar maken van de Elfstedenroute. Het aantal "reguliere" aanvragen om bouwvergunning is fors gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. De raming 2010 is hierop aangepast.

Grafrechten

In het kader van de kostendekking van de kosten van de 3 algemene begraafplaatsen, is de visie op begraven in het Bildt aan de raad voorgelegd. Ook de (wijze van) tariefstelling is daarin meegenomen. Nog voor 2010 zal een evaluatie aan de raad worden voorgelegd. Voor wat betreft de raming van de opbrengsten is gekeken naar de te verwachten opbrengst 2009.

Rioolrechten

In de raming 2010 is rekening gehouden met de te verwachten opbrengst 2009 en de ontwikkeling in de suppletie-uitkering OZB 2010 ten opzichte van 2009:

- de geraamde opbrengst 2009	€ 628.000
- verlaging suppletie-uitkering OZB	€ 0
- vermeerdering i.v.m. groei aansluitingen e.d.	<u>€ 4.831</u>
	€ 632.831

Kwijtscheldingsbeleid

Met betrekking tot het kwijtscheldingsbeleid van gemeentelijke belastingen worden de kosten van bestaan gesteld op 100% van de normuitkering die belastingschuldigen naar de maatstaven van het bijstandsbesluit landelijke normering per maand telkens zouden kunnen krijgen. Voorts wordt vanaf 1998 een generaal kwijtschelding gehanteerd voor bijstandsgerechtigden met een uitkering langer dan 1 jaar. Het beleid van de gemeente is altijd geweest om aangaande de daarvoor in aanmerking komende belastingen de wettelijke kwijtscheldingsmogelijkheden zo optimaal mogelijk te benutten. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor het gebruikersdeel van de onroerende-zaakbelasting en de afvalstoffenheffing.

In onderstaande tabel staan een aantal gegevens met betrekking tot de kwijtschelding weergegeven.

Omschrijving	Werkelijk 2004	Werkelijk 2005	Werkelijk 2006	Werkelijk 2007	Werkelijk 2008	Begroting 2009	Begroting 2010
Aantal verzoeken toegekend	78	155	194	200	168	198	198
Aantal ambtshalve toegekend	127	65	0	0	0	0	0
Aantal verzoeken afgewezen	24	30	31	33	57	57	32
Totaal aantal verzoeken	229	250	225	233	225	225	230
Bedrag exploitatie	€ 81.171	€ 88.602	€ 71.250	€ 67.404	€ 57.548	€ 66.000	€ 66.000

Lastendruk

Een vergelijking met de ons omliggende gemeenten (Middelsee) over 2009.

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een onderzoek verricht naar de ontwikkeling van de lokale lasten. Uit de vergelijking blijkt dat de gemeente het Bildt ten opzichte van de andere Middelseegemeenten wederom de laagste woonlasten in 2009 heeft.

Gemeentelijke woonlasten 2009	Het Bildt	Menaldumadeel	Ferwerderadeel	Leeuwarderadeel
Eénpersoonshuishouden	€ 527	€ 603	€ 606	€ 633
Meerpersoonshuishouden	€ 631	€ 672	€ 679	€ 723
OZB				
Tarief eigenaren woningen	0,1296%	0,0985%	0,11798%	0,1647%
Tarief gebruikers niet-woningen	0,1332%	0,1295%	0,09048%	0,1385%
Tarief eigenaren niet-woningen	0,1779%	0,1612%	0,11798%	0,1647%
Kwijtschelding gebruiker	Ja	Ja	Ja	Ja
Kwijtscheldingsnorm (%)	100	100	100	100
Reinigingsheffing woningen				
Tarief éénpersoonshuishouden	€ 195	€ 205	€ 219	€ 185
Tarief meerpersoonshuishouden	€ 258	€ 274	€ 292	€ 233
Kwijtschelding	Ja	Ja	Ja	Ja
Kwijtscheldingsnorm (%)	100	100	100	100
Rioolrecht woningen				
Tarief gebr. éénpers.huishouden	€ 113	€ 207	€ 183	€ 132
Tarief gebr. meerpers.huishouden	€ 154	€ 207	€ 183	€ 174
Tarief eigenaar	0	0	0	0
Kwijtschelding gebruiker	Ja	ja	ja	ja
Kwijtscheldingsnorm (%)	100%	100	100	100